

KPNV

Koncepce práce s návštěvnickou veřejností

CHKO Křivoklátsko

1 – Analytická část

Zadavatel: AOPK ČR
číslo smlouvy 06998/SOVV/21

Zpracovatel: UIMID – Ústav pro interpretaci místního dědictví ČR, z.ú.

Ing. Ladislav Ptáček, Mgr. Kristýna Pinkrová, Bc. Kateřina Netíková DiS., PhDr. Tereza Květoňová

www.dobrainterpretace.cz

2021-2022

O dokumentu

Zadavatel dokumentu:

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, organizační složka státu (dále AOPK ČR), Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov

zastoupena: regionálním pracovištěm Střední Čechy - Správa CHKO Křivoklátsko

KPNV vznikala formou interpretačního plánování na základě metodiky AOPK ČR (Metodický list 34.1).

Tento dokument je určen jako podkladový materiál pro interpretaci a řízení návštěvnosti na území CHKO Křivoklátsko.

KPNV – Koncepti práce s návštěvnickou veřejností v CHKO tvoří:

- Interpretační plán CHKO – Analytická, Plánovací, Aplikační část
- Limity využití území návštěvníky (součást Plánovací části IP území).

Ke zpracování interpretačního plánu svými znalostmi, zkušenostmi a doporučeními přispěli pracovníci AOPK ČR, RP Střední Čechy a Správy CHKO Křivoklátsko, místní znalci, zástupci veřejné správy, neziskových organizací i podnikatelských subjektů. Osobní setkání, rozhovory a terénní pochůzky byly zdrojem klíčových informací, které významně ovlivnily obsah dokumentu.

Děkujeme všem, kdo jste věnovali svůj čas, energii a znalosti ve prospěch kvalitní interpretace Křivoklátska.

zpracovatelé

Seznam použitých zkratk

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
CR	cestovní ruch
ČEMBA	Česká Mountainbiková Asociace
ČHS	Český horolezecký svaz
ČSOP	Český svaz ochránců přírody
ČSÚ	Český statistický úřad
DM	destinační management
DP	Dům přírody (případně přímo budoucí nebo plánovaný Dům přírody Křivoklátska)
EVL	evropsky významná lokalita
Geopark	geopark Barrandien
CHKO	chráněná krajinná oblast (případně přímo CHKO Křivoklátsko)
IS Křivoklát	Informační středisko CHKO Křivoklátsko - Křivoklát
KČT	Klub českých turistů
KPNV	koncepce práce s návštěvnickou veřejností (případně KPNV v CHKO Křivoklátsko, tj. tento dokument)
KPR LS Lány	Kancelář prezidenta republiky, lesní správa Lány
LČR	Lesy České republiky, s. p.
LHP	lesní hospodářský plán
LHO	lesní hospodářské osnovy
LPK	Lesnický park Křivoklátsko
LS	lesní správa
MAS	místní akční skupina
MZCHÚ	maloplošné zvláště chráněné území
MŽP	ministerstvo životního prostředí
NI	návštěvnická infrastruktura
NNO	nevládní neziskové organizace
NP	národní park
NPÚ	národní památkový ústav
NPP/PP	národní přírodní památka /přírodní památka
NPR/PR	národní přírodní rezervace /přírodní rezervace

NPÚ	Národní památkový ústav
NS	naučná stezka
OP	ochrana přírody a krajiny
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
PK	Pardubický kraj
PP	plán péče o CHKO Křivoklátsko
PUPFL	pozemek určený k plnění funkce lesa
RP	AOPK ČR, Regionální pracoviště Východní Čechy
SČ	Středočeský kraj
SH	státní hrad
SCHKO	Správa chráněné krajinné oblasti (celá zkratka AOPK ČR, RP SČ – SCHKO Křivoklátsko)
SMO	sdružení měst a obcí
TIC	turistické informační centrum
VLS	Vojenské lesy a statky, s.p.
ZCHD	zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů
ZOPK	zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění

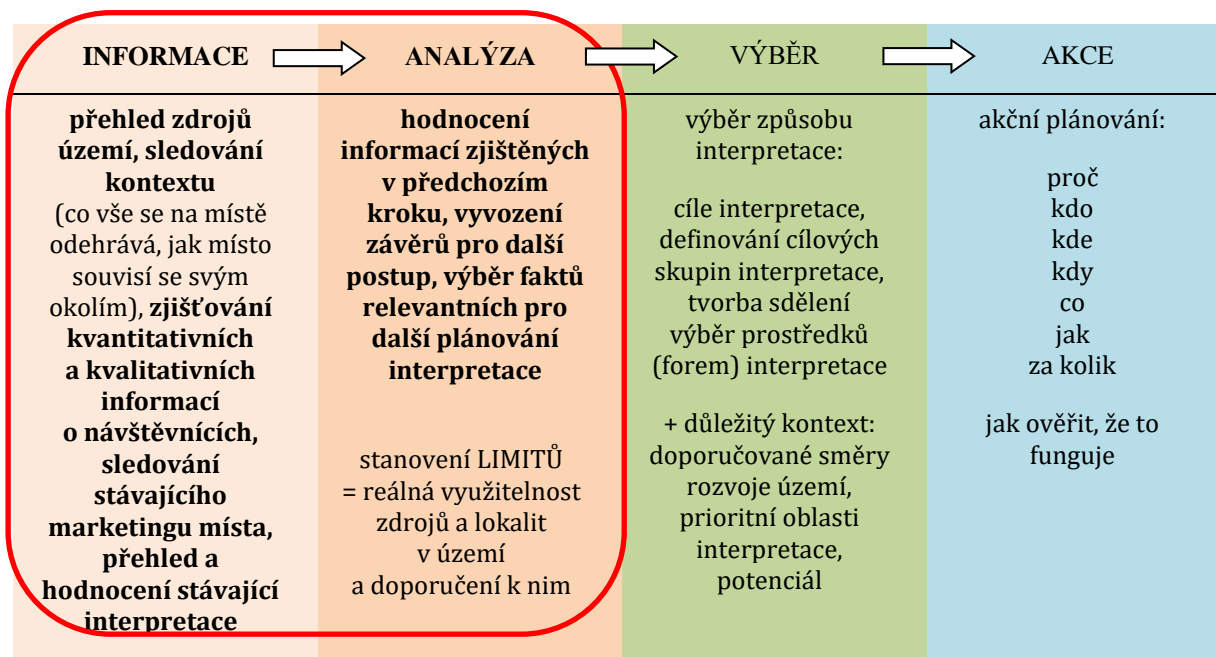
Obsah

O dokumentu	2
Seznam použitých zkratk	3
Obsah	5
KPNV CHKO Křivoklátsko – Analytická část.....	7
Základní informace o území	8
Stručná charakteristika území.....	8
CHKO a předmět ochrany	9
Zdroje interpretace	11
Historický vývoj území	14
Zájmy a zájmové skupiny v území.....	15
Analýza návštěvnosti.....	19
Vývoj návštěvnosti	19
Charakteristika návštěvníků	25
Dílčí závěry.....	30
Průzkum aktuální situace	31
Přehled návštěvnické infrastruktury	31
Přehled stávající interpretace.....	35
Lokalizace a rozsah služeb.....	57
Chybějící služby v území	57
Obraz CHKO	58
CHKO očima aktérů	58
Vnější obraz území	62
Zapojení aktérů a veřejnosti.....	64
Přílohy.....	65
KPNV CHKO Křivoklátsko - limity využití území (dle ML 34.1 Koncepce práce s návštěvnickou veřejností v CHKO).....	65
A. zranitelné plochy bez organizovaného cestovního ruchu	65
B. cenné a cestovním ruchem intenzivně využívané plochy.....	68
C. ostatní území	70
Mapy limitů	72
Vnější obraz CHKO Křivoklátsko	75
SHRNUTÍ:	75
Internet.....	76
Televize.....	82

Rozhlas.....	84
Tištěné materiály	85
Výsledky průzkumu mezi návštěvníky CHKO Křivoklátsko	88
Výběr hodnocených skupin a interpretace výsledků	88
1. Křivoklátsko je...	90
2. Důvod návštěvy	91
3. Charakter návštěvy	92
4. Délka pobytu.....	93
5. Denní aktivity	94
6. Která místa dnes navštívíte	95
7. Nabídka služeb a aktivit.....	96
7a Témata zájmu	97
8. Místa návštěvy	98
9. Vstup do rezervace.....	99
10. Místa noclehu	100
11. Typ ubytování	101
12. Doprava do regionu	102
13. Doprava po regionu	103
14. Kraj původu.....	104
15. Četnost návštěvy	106
16. Co se změnilo.....	107
17. Co chybí	108
18. Co překvapilo příjemně.....	109
19. Co překvapilo nepříjemně	110

KPNV CHKO Křivoklátsko – Analytická část

Analytická část jako fáze v celém procesu interpretačního plánování:

ANALYTICKÁ

PLÁNOVACÍ

APLIKAČNÍ

Cílem Analytické části je získání základního přehledu o potenciálu území, včetně důležitých omezení – limitujících faktorů. Jde o vstupní informace pro navazující části dokumentu. Z tohoto přehledu je pak možné vycházet v Plánovací a v Aplikační části KPNV při navrhování klíčových sdělení, stanovení prioritních cílových skupin a prostředků interpretace, kterými by bylo vhodné tato sdělení návštěvníkům předat, směrů rozvoje i konkrétních opatření.

Základní informace o území

Stručná charakteristika území

Chráněná krajinná oblast Křivoklátsko se nachází ve Středočeském kraji na území okresů Beroun, Kladno, Rakovník a v Západočeském kraji na území okresů Plzeň-sever a Rokycany. Byla zřízena v roce 1978 na rozloze 628 km².

Ve vzdálenosti 30 km od okraje se nachází hlavní město Praha (1,2 mil. obyvatel) a krajské město Plzeň (170 tis. obyvatel), které spojuje dálnice D5 procházející po jihovýchodním okraji chráněného území.

Podle výsledku průzkumu mezi návštěvníky CHKO provedeného v rámci zpracování KPNV si lidé Křivoklátsko spojují hlavně se zdejšími lesy, hradem Křivoklát, kaňonem Berounky a Lánskou oborou.

V poslední době je Křivoklátsko nejčastěji vzpomínáno v elektronických i tištěných médiích ve spojení s vyhlášením části CHKO národním parkem a odporem některých subjektů a části veřejnosti k tomuto záměru.

Z pohledu ochrany přírody je Křivoklátsko hodnotné zejména díky rozsáhlým souvislým lesům s velkým podílem přirozených nebo člověkem málo narušených ekosystémů.

Území Křivoklátska bylo chráněno historicky jako královská honitba, protože zalesněná krajina tvořená hlavně druhově bohatým smíšeným nebo listnatým lesem byla velmi bohatá na zvěř. Na Křivoklátsku v současnosti roste 84 druhů dřevin a zdejší lesy nebyly nikdy ve velké míře přeměněny ve smrkové monokultury.

Řeka Berounka, která územím protéká, zde vytvořila hluboké údolí, na jehož dně jsou vlhčí a chladnější podhorské podmínky, kdežto suché osluněné vrcholy, tzv. pleše, jsou přirozeně bez lesa a mají stepní podmínky. Mezi těmito extrémy existuje řada přechodných typů prostředí. V kombinaci s různou orientací svahů údolí tak na malém území vzniká velká škála typů stanovišť s různorodou živou přírodou a velkým druhovým bohatstvím (1800 druhů rostlin, 155 druhů ptáků).

Křivoklátsko je významné území i v mezinárodním srovnání. Od roku 1977 je uznanou Biosférickou rezervací UNESCO v rámci Programu UNESCO "Člověk a biosféra" (Man and the Biosphere - MAB). a po vstupu do EU je území chráněné v rámci evropské soustavy chráněných území Natura 2000 (Ptačí oblast Křivoklátsko, evropsky významné lokality).

CHKO a předmět ochrany

Území spadá do obvodu obcí s rozšířenou působností Beroun, Hořovice, Kladno, Rakovník, Kralovice a Rokycany a zahrnuje katastrální území 91 obcí.

Dle výnosu o zřízení CHKO Křivoklátsko je jeho posláním:

- ochrana všech hodnot krajiny, jejího vzhledu a jejích typických znaků i přírodních zdrojů a vytváření vyváženého životního prostředí;
- k typickým znakům krajiny náleží zejména její
 - povrchové utváření, včetně vodních toků a ploch,
 - vegetační kryt a volně žijící živočišstvo,
 - rozložení a využití lesního a zemědělského půdního fondu,
 - rozmístění a urbanistická skladba sídlišť, architektonické stavby a místní zástavba lidového rázu.

Předmětem ochrany je:

- rozsáhlý **vnitrozemský komplex lesa nižších poloh** s velkým podílem přirozených či lidskou činností málo ovlivněných ekosystémů
- s výrazně vyvinutým **říčním a vrcholovým fenoménem** Berounky a jejích přítoků a
- mimořádně **vysokou rozmanitostí živé i neživé přírody**.

Na území CHKO bylo vyhlášeno 27 maloplošných chráněných území:

- 4 národní přírodní rezervace
- 16 přírodních rezervací
- 7 přírodních památek

V rámci evropské soustavy Natura 2000 je evidováno 16 evropsky významných lokalit.

Na části území byla vyhlášena Ptačí oblast Křivoklátsko (včelojed lesní, výr velký, kulíšek nejmenší, ledňáček říční, žluna šedá, strakapoud prostřední, lejsek malý, lejsek bělokrký).

Na území CHKO je vyhlášeno 59 objektů památných stromů s 602 jedinci. Vysoký počet jedinců je dán ochranou několika alejí (Ploskovská kaštanka má 465 stromů). Vedle památných stromů jsou na území CHKO vyhlášeny také „Významné stromy Lesů ČR“, což jsou stromy pozoruhodné svými rozměry, druhově výjimečné či pamětihodné, z vlastní iniciativy vyhledávané a evidované pracovníky LČR. Kromě 4 stromů jsou všechny současně chráněny jako památné stromy.

Dlouhodobým cílem ochrany přírody a krajiny v CHKO je ochrana všech hodnot krajiny, jejího vzhledu a jejích typických znaků, zachování ekologických funkcí území a přírodních hodnot. Přitom k typickým znakům krajiny náleží zejména její povrchové utváření, rozvržení lesů a zemědělských pozemků, její vegetační kryt a rozmístění sídel.

Z hlediska interpretace je důležitá také geologická, geomorfologická a hlavně paleontologická hodnota území. Lokality v okolí Skryjí a Týřovic proslavily nálezy trilobitů. Joachim Barrande popsal v 19. století jako první člověk na světě všechna vývojová stádia trilobita *Sao hirsuta* právě z místních paleontologických nalezišť. Trilobitů se ve skryjsko-týřovickém kambriu a zejména v přírodní

památky Skryjsko-týřovické kambrium vyskytuje více než 30 druhů náležejících k více než dvaceti rodům.

(zdroj: Plán péče o CHKO Křivoklátsko 2017–2026)

Zdroje interpretace

co je důležité z hlediska předmětů ochrany, dá se prezentovat veřejnosti a z pohledu oslovení návštěvníků je jedinečné a reálně využitelné

Krajina

Charakteristická krajina

- rozhledny a výhledová místa, odkud je vidět typický ráz území
- více zblízka – trasy naučných stezek a značených tras
- údolní fenomén
- vrcholový fenomén

Místa s dochovaným typickým krajinným rázem

- vesnice s historickými památkovými zónami
- jednotlivé stavby
- komponovaná krajina (např. okolí Karlova – zpracované Mendelovou univerzitou jako příklad poplužního dvora s harmonickou okolní krajinou, zámecký park Slabce)

Geologie a geomorfologie

- geologický vývoj území - geologická expozice Lesnického parku Křivoklátsko (LPK)
- Skryjsko-týřovické kambrium - Geologická zážitková stezka Po stopách Trilobita, Skryjská jezírka
- geomorfologické jevy - PP Vraní skála (buližníková skála s vyhlídkou), Hudlická skála (buližníkový hřbet), Zdejcina (karbonové výchozy), kamenné sutě v údolích (např. stezka kolem Zbizožského potoka)
- přírodní dynamika řeky Berounky a jejích přítoků - ostrůvky u Branova, štěrkové lavice
- nerostné suroviny a jejich ložiska, jejich využití – geologická expozice LPK
- pozůstatky těžební a důlní činnosti – NS Krušná hora – Hudlický vrch

Voda

- Berounka jako říční osa / páteř území – Vodácká naučná stezka Berounka
- přírodní toky – význam pro zachování vodního režimu krajiny, srovnání s upravenými koryty vodních toků
- říční nivy – jejich úloha v krajině, proč jsou důležité, zadržování povodní, poučení z povodní v minulých letech
- rybníky a velké vodní plochy – příklad ekologických změn a sledování změn kvality prostředí, změny související s množstvím živin, dopady na kvalitu vody a zdraví, vazba na využití k rekreaci (koupání, vodní sporty, sportovní rybaření) a rybniční hospodaření (Jáchymov, Karlov, Hořejší potok)

- různé typy mokřadů (vlhké louky, nivní mokřady) – čím jsou zajímavé a v dnešní době důležité – PR Prameny Klíčavy, Hamouz (průtočné tůně, revitalizace), Slapnice (revitalizace mokřadu), Javůrek (tůně)

Les a dřeviny rostoucí mimo les

- rozsáhlé lesní celky a jejich význam z hlediska ekologie, stability prostředí a klimatu – NS zaměřené na les (Skryjský luh, Údolí ticha, Brdatka)
- vztah mezi půdami a lesními porosty – vliv podloží na rozmanitost lesních porostů, vliv způsobu hospodaření na kvalitu lesních půd a erozi - NS zaměřené na les (Skryjský luh, Údolí ticha, Brdatka)
- rozmanitost lesních stanovišť na těžko přístupných místech v CHKO, včetně strmých svahů, roklí a říčních údolí – význam zachování těchto stanovišť a vysvětlení omezení přístupu do některých z nich - NS zaměřené na les (Skryjský luh, Údolí ticha, Brdatka)
- hospodářské porosty smrku a výskyt kůrovce v posledních letech, typy kalamit, změny v obnově lesních porostů – proč a jak se postupuje, co je možné z hlediska návštěvníka čekat v následujících letech – přístupnost a průchodnost území, možné omezení kvůli pěstování lesa
- lesní hospodaření v době klimatické změny
- hospodaření v lese a myslivost - všudypřítomné drobné rovinky v lesích po milířích, NS Lánská obora
- množství rozptýlené zeleně v krajině – význam z pohledu biologické rozmanitosti, konektivity i krajinného rázu (vč. komponované krajiny)
- památné a jinak význačné stromy (solitéry, aleje, příběhy)
- pěstování jírovce maďalu (Ploskovská kaštanka) a jeřábu břeku (Břeková alej Kolna, Břeková alej na Brejli)

Flóra a vegetace

- hlavní typy přírodních stanovišť s důrazem na stanoviště typická pro Křivoklátsko (např. pleše)
- rostliny typických stanovišť – bohatství druhů a jejich role v kontextu stanoviště, které se dají bez problémů v terénu ukázat, druhy, které je dobře vidět ze značených tras
- houby, mechy, lišejníky a jejich význam a role v ekosystémech a při zkoumání změn klimatu a kvality prostředí – druhy, které je dobře vidět ze značených tras
- výjimečné druhy (kriticky a silně ohrožené, endemické, relikt), pokud se dají bezpečně ukázat
- tradičně hospodářsky využívané druhy (lesní plody, houby) a vazba na případnou ochranu ohrožených druhů (houby)
- břehové porosty rybníků a vodních toků a jejich význam

Fauna

- vzácné druhy, které jsou pro Křivoklátsko typické a/nebo jsou dlouhodobě spojeny s jeho propagací a je možné je někde vidět, slyšet či prezentovat

- typické a všudypřítomné druhy, včetně zvěře, které lze bez problémů ukázat podél značených tras v CHKO
- mimořádně významné (vlajkové) druhy živočichů
- ryby (volně žijící versus chov ryb, invazní nepůvodní druhy...)
- obojživelníci a plazi, jejich přirozené prostředí a význam
- bezobratlí – např. druhy brouků vázaných na mrtvé a rozkládající se dřevo

Historie, památky, architektura

- památky na historické osídlení - NS Stradonické oppidum, expozice na zámku Nižbor
- historické osídlení v souvislosti se zpracováním nerostného bohatství - Nový Jáchymov
- technická zařízení na vodní pohon - Čechův mlýn
- lidová architektura – Hamousův statek, vesnické památkové rezervace a zóny Ostrovec, Jablečno, Rousínov, Lhota u Chříče, Skryje, Podmokly, jednotlivé objekty
- významná sídla, hrady, zámky, zámecké parky - Křivoklát, Lány, Zbiroh, Nižbor, Točnick, Žebrák, Krakovec, Týřov, Jenčov, Jivno, Řebřík
- sakrální památky – kostely, boží muka, křížové cesty
- způsoby hospodaření spojované s regionem - pastva, lesnictví, chov zvěře
- zpracovávání a využití místních surovin tradičně spojované s regionem vč. skla (sklárna Rückl, Páleníště dřevěného uhlí Lhota)
- nehmotné dědictví a tradice vč. lovu, myslivosti a oborního chovu zvěře – NS Lánská obora

Osobnosti se vztahem ke Křivoklátsku, umění, věda, politika...

Ota Pavel, František Nepil, Miroslav Ivanov, Josef Jungmann, J. V. Sládek, J. Barrande, T. G. Masaryk, Edvard Beneš, Jan Neruda, Josef Antonín Janiš, Václav Matoušek (Fialový poustevník), Rudolf Maxera, Václav Kočka, Miroslav Tyrš, Jindřich Fügner, Josef Leopold Zvonař, Edward Kelley, Karel Egon I. z Fürstenbergu, Karel Egon II. z Fürstenbergu, Antonín Hasal, Jitka Zelenková, Pavel Steidl

zdroj: PP CHKO + workshop na CHKO

Historický vývoj území

Velmi stručně, které skutečnosti jsou důležité z pohledu interpretace, tj. jsou pro území charakteristické, jedinečné či představují potenciál pro komunikaci, tak aby bylo možné vytvářet realistický obraz území.

zdroj: PP CHKO

Z hlediska interpretace je pro Křivoklátsko důležité starší osídlení, a to zejména Keltů, po kterém v území zůstaly na několika místech stopy, zejména mohutné Stradonické oppidum s naučnou stezkou a specializovanou expozicí na nižborském zámku. Za zmínku stojí i Podmokly, u nichž byl nalezen vůbec největší keltský poklad na našem území.

Souvislé lesy v držení panovníka začalo postupně narušovat historické osídlení po roce 1000, kdy je doložen knížecí dvorec ve Zbečně, ves Slabce a kaple na Velízu. Následovala kolonizace západní části Křivoklátska Hedčany a založení několika vsí velkými kláštery (Nezabudice, Lašovice, Bratronice). K nejstarším stavebním památkám z 12. století patří dosud stojící loď kostela ve Slabcích.

Do 13. století spadají počátky dvou velmi významných a dnes hojně navštěvovaných hradů - Křivoklátu a Týřova - i proboštského kostela na Velízu. V této době rovněž vznikl kolem Křivoklátu a Týřova systém manských vsí, který přetrval až do 17. století a částečně do pol. 19. století. Na jihu oblasti vznikla dvě šlechtická panství - Zbiroh a Žebrák, který se záhy dostal do královských rukou. Oblast Křivoklátska si celkově stále zachovávala svůj charakter obrovského lesnatého loveckého revíru českých králů.

Husitská doba Křivoklátsko příliš nepoznamenala a koncem 15. století byl přestavěn hrad Křivoklát do podoby, která v hlavních rysech přečkala dodnes.

V 16. století vznikly ve střední části oblasti sklářské hutě, došlo k přestavbě Točníka a výstavbě renesančního kostela ve Skřivani.

Významná změna přišla s koupí Křivoklátského panství Valdštejnů koncem 17. století, s nimiž je kromě jiného spojena výstavba zámku v Lánech nebo pozoruhodného hospodářského dvora v Hřebečnicích.

Rozvoj podnikání od konce 18. a počátku 19. století spojený s rodem Fürstenbergů přinesl řadu nových hospodářských dvorů, např. Karlov, Požáry, Nový Dvůr či Amálie), těžbu a zpracování železné rudy (důl Nový Jáchymov, železářny v Roztokách) i zakládání osad pro dělníky (Nový Jáchymov, Karlova Ves, Nový Dům). Během 19. století dochází také k přestavbě panských sídel (Nižbor, Slabce, Zbiroh, Obora) a budování zámeckých parků v anglickém stylu (např. Slabce) nebo romantických vyhlídkových tras (Křivoklát). Křivoklátský hrad je na přelomu 19. a 20. století rozsáhle restaurován. Změnil se i charakter venkovské zástavby z roubené na zděnou.

20. století místy přineslo nové krajinné dominanty v podobě velkokapacitních zemědělských středisek, ale také velký zájem o rekreaci na Křivoklátsku s rozvojem chalupářství a výstavbou chat, kterých se na území CHKO nachází na 6 500. Dochovaná lidová architektura a urbanismus je chráněn památkovým zákonem. Jako vesnická památková rezervace je chráněn Ostrovec, vesnické památkové zóny byly vyhlášeny v lokalitách Jablečno, Rousínov, Lhota u Chříče, Skryje a Podmokly.

Zájmy a zájmové skupiny v území

Které zájmové skupiny v území působí a jaké zájmy důležité z pohledu interpretace jeho hodnot mají společně a kde se jejich zájmy naopak liší (především ve vztahu k zájmům AOPK ČR)

Skupina A: Správci území, kteří pečují o přírodní zdroje

Obce

Obce dle zákona o obcích č. 128/2000 Sb. par. 2 (2) *pečují o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem*. Nedílnou součástí péče o potřeby svých občanů je nepochybně i péče o kvalitní životní prostředí.

Ochrana přírody a krajiny je na území CHKO navíc i deklarovaným veřejným zájmem, který mají obce chránit (např. ZOPK č. 114/1992 Sb.).

Zájmem obcí je v rámci péče o potřeby svých občanů pečovat i o kvalitní životní prostředí, případně i o přírodní zdroje – jako potenciální zdroj příjmů jejich občanů v rámci podnikání nebo pro jejich využití (např. palivové dříví, lesní plody apod.).

Na druhou stranu obce mají obavy z omezení souvisejících s ochranou přírody, což se v současné době silně projevuje ve vztahu k návrhu na vyhlášení části území CHKO za národní park.

Středočeský a Plzeňský kraj

K oblastem, které se přímo dotýkají přírody a krajiny a jsou v kompetenci krajů, patří například protipovodňová opatření, ochrana zemědělského půdního fondu, lesy, vodní hospodářství, myslivost, či rybářství. Podle zákona o krajích č. 129/2000 Sb. *kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů* (par. 1 (4)).

Hlavním zájmem krajů je najít rovnováhu mezi využíváním přírodních zdrojů a jejich zachováním.

Skupina B: Subjekty hospodařící s přírodními zdroji v území

Povodí Vltavy, státní podnik

Jako správce větších vodních toků a nádrží povodí Vltavy - závod Berounka, zajišťuje činnosti spojené se zjišťováním a hodnocením stavu povrchových a podzemních vod v oblasti povodí a další činnosti, které vykonávají správci povodí podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), zákona č. 305/2000 Sb., o povodích a souvisejících právních předpisů, včetně správy drobných vodních toků v dané oblasti povodí, jejichž správcem byl podnik určen. Správce povodí se mimo jiné vyjadřuje k čerpání a vypouštění odpadních vod v území, pečuje o koryta vodních toků a břehové porosty, připravuje a zajišťuje úpravy koryt vodních toků nebo řeší protipovodňovou ochranu.

Hlavním společenským zájmem, který podnik povodí hájí, je zajistit optimální stav vodních toků a ploch ve své působnosti z hlediska odtoku a zadržování vod.

Společným zájmem s ochranou přírody mohou být opatření k udržení zásob vody a k zachování kvality vod, byť zde existuje rozpor ve způsobu jeho realizace – přirozená hydromorfologie versus péče a stavební úpravy koryt.

Lesní hospodáři

Lesní hospodáři obhospodařují cca 65 % plochy území CHKO (39 909 ha). Křivoklátsko je územím s vysoce nadprůměrnou lesnatostí v rámci ČR. Lesy vytvářejí relativně souvislé komplexy.

Struktura vlastníků lesa dominuje stát (celkem 76 % – 58 % LČR, 14 % KPR LS Lány a 4 % VLS), ze soukromých vlastníků je největší Lesní a rybniční správa pana Jerome Colloredo-Mannsfelda Zbiroh (12 %), zbytek tvoří lesy v majetku obcí (5 %), drobných soukromníků s LHP (3 %) a s LHO (4 %).

Z porovnání současné a přirozené dřevinné skladby vyplývá stále vysoký podíl jehličnanů na úkor listnáčů. Ten je také spolu s dlouhodobě nižšími srážkami hlavní příčinou probíhající kůrovcové kalamity. I přesto lze dlouhodobě zejména na větších majetcích vidět posun ke zlepšení druhové skladby a zvýšení ekologické stability. V některých částech CHKO se podíl přirozené obnovy pohybuje kolem 30 %, zatímco před rokem 1992 to nebylo ani 5 %.

Dalšímu rozvoji přírodě blízkých způsobů hospodaření často brání vysoké stavy spárkaté zvěře. Negativní faktory, které mají dopad na lesní biotopy, dále zahrnují dovoz levnější pracovní síly, neznalost místních podmínek, snaha o maximální soustředěnost těžeb, velké nároky na parametry lesních cest a malá flexibilita přizpůsobit termíny prací měnícím se klimatickým podmínkám. Zhoršení stavu lesů zaznamenala i část respondentů v rámci návštěvníckého průzkumu.

Hlavním **zájmem lesních hospodářů** v hospodářských lesích, které tvoří většinu všech lesů, je produkce při zachování mimoprodukčních funkcí lesa. Hospodářskou činnost v lesích tvořených hlavně jehličnatými monokulturami aktuálně komplikují výkyvy počasí, sucho a kůrovcová kalamita, která zasahuje hlavně jižní svahy, hřebenové partie. Postiženy jsou hlavně lesy KPR LS Lány a EVL Lánská obora. Snahou lesních hospodářů je zasahovat maloplošně nebo výběrem jednotlivých napadených stromů. Snaha o zpomalení průběhu kalamity a nápravu příčin stavu založením pestřejších a do budoucna stabilnějších porostů je **společným zájmem** hospodářů i ochrany přírody.

SCHKO jedná s lesními hospodáři v průběhu celého roku. Jednou za deset let se připomínkují a schvalují lesní hospodářské plány jako základní dokument pro lesnické hospodaření. S vlastníky lesů (hlavně s velkými) funguje velmi dobrá spolupráce a nejsou v současné době rozdílné pohledy na způsob hospodaření v lese.

LČR v území velmi aktivně prezentují vlastní pohled na hospodaření v území, k čemuž využívají zejména aktivity Lesnického parku Křivoklátsko a jeho infocentrum v Křivoklátu s rekreačně-naučným areálem a dále několik naučných stezek.

Provozovatelé myslivosti

Na území CHKO je zřízeno 78 honiteb o průměrné velikosti 1 000 ha. Z toho 38 je v držení honebních společenstev a 40 je vlastních honiteb. LČR provozuje ve vlastní režii 4 honitby, VLS 2, KPR LS Lány 2, Jerome Colloredo-Mannsfeld 2, zbytek je v pronájmu fyzických nebo právnických osob.

Zvláštní postavení má obora v Lánech, která je nejstarší v Evropě. Oboru o rozloze 30 km² spravuje Kancelář prezidenta republiky prostřednictvím vlastní příspěvkové organizace Lesní správy Lány (LSL). V oboře probíhá intenzivní chov spárkaté zvěře. Pod LSL patří také bažantnice Amálie.

Z iniciativy AOPK ČR, Správy CHKO proběhlo mnoho jednání o vysokých stavech spárkaté zvěře a způsobených škodách. Z jednání vyplynula shoda na cíli snížit celkové stavy spárkaté zvěře.

Zájmem provozovatelů myslivosti je pečovat o zvěř v rámci své honitby a vytvářet pro ni co nejlepší podmínky. Možnost odlovu je pak na jedné straně odměnou pro myslivce a na druhé straně zdrojem příjmů.

Vysoké stavy zejména spárkaté zvěře mají negativní dopad na chráněnou přírodu a mezi zájmy myslivosti a ochrany přírody tak dlouhodobě existuje rozpor. **Společný zájem** lze hledat v omezení pohybu návštěvníků mimo cesty, který vytlačuje zvěř do okrajových částí honiteb, kde se koncentruje a působí značné škody a v postupu proti některým nepůvodním invazním druhům živočichů (norek americký, mýval severní, psík mývalovitý).

Zemědělství hospodáři

Zemědělská půda tvoří přibližně 31,6 % území CHKO (19 842 ha). Orná půda činí cca 61 %, trvalé travní porosty (louky a pastviny) 31% a zahrady, sady a parky 8 %, chmelnice 0,1 % ZPF.

Pro krajinu Křivoklátska jsou typické odlesněné zemědělské enklávy s rozptýlenou zelení uprostřed lesů, které mají svůj základ ve změnách hospodaření, které provedli na svém panství Fürstenbergové v 18. a 1. polovině 19. století, kteří v té době vlastnili rozsáhlé pozemky s hradem Křivoklát a zámek Lány (Křivoklátské panství).

Velikostní a vlastnická struktura hospodařících subjektů je pestrá. Mezi největšími podniky převládají akciové společnosti a zemědělská družstva.

Na jedné straně je patrný trend zúžení spektra pěstovaných plodin na orné půdě zejména na řepku a obiloviny. Víceleté pícniny a okopaniny se téměř nepěstují. Převládá použití velké techniky a intenzivních pěstebních technologií, které z obdělávání vylučují menší a hůře dostupné pozemky, které postupně zarůstají. Na druhou stranu dlouhodobě roste podíl trvalých travních porostů, což souvisí s dotační politikou v rámci EU a agroenvironmentálními opatřeními. V krajině došlo místy k obnově alejí a starých extenzivních sadů.

Hlavním zájmem zemědělců je hospodařit na zemědělské půdě bez omezování ze strany návštěvníků (a ochrany přírody) a dlouhodobě dosahovat co nejlepších ekonomických výsledků. Mají proto zájem na udržení úrodnosti půdy a omezení škodlivých činitelů, které by mohly ohrozit úrodu. S tím souvisí snaha zachovat nedělené půdní bloky, pěstovat tržně nejzajímavější plodiny, využívat možnosti aplikace pesticidů a hnojiv a moderní výkonné mechanizace. Jen malá část podnikatelů je zapojena i do cestovního ruchu. **Společný zájem** na šetrnějším obhospodařování krajiny lze očekávat u zemědělců hospodařících ekologicky a těch, kteří jsou zapojeni do agroenvironmentálních dotačních titulů zaměřených hlavně na travní porosty.

Skupina C: Subjekty navázané na cestovní ruch

Obce

Dle zákona o obcích „pečují o všestranný rozvoj svého území“. Snaží se vytvářet podmínky pro ekonomický rozvoj na svém území. Proto je logické, že některé jsou aktivně zapojeny do podpory rozvoje cestovního ruchu. Zároveň ale nesou náklady spojené s intenzivním cestovním ruchem, jako je likvidace odpadů, zvýšená dopravní zátěž apod. a musejí se vypořádat se stížnostmi části svých obyvatel na komplikace spojené s cestovním ruchem, jako je odstavení aut návštěvníků na jejich pozemcích, blokování vjezdů, divoké kempování apod. S možným nárůstem cestovního ruchu a jeho negativních dopadů v souvislosti s chystaným vyhlášením NP je spojena také část obav některých obcí v regionu.

Zájmem obcí je vyvážený rozvoj, který obci i občanům přinese prospěch, a zároveň (citelně) nezhorší kvalitu života v obci.

Destinační management

Na části území CHKO působí organizace destinačního managementu Berounsko, která pokrývá většinu území s výjimkou území Plzeňského kraje a kromě CHKO Křivoklátsko zahrnuje i CHKO Český kras. Dále zde od roku 2021 funguje Národní geopark Barrandien, který zahrnuje mnohem širší území včetně CHKO Český kras, CHKO Brdy, Brd a Plzeňska. Vyjma severní části do něj spadá celé území CHKO Křivoklátsko.

Zájmem organizací věnujících se destinačním managementu je dlouhodobý rozvoj cestovního ruchu ve své oblasti působení.

Provozovatelé služeb

Na území CHKO působí desítky drobných i větších provozovatelů služeb v cestovním ruchu včetně měst a obcí. Respondenti v rámci návštěvnického průzkumu konstatovali problémy s nabídkou hlavně stravovacích služeb. Na nedostačující nabídku ubytování si stěžovalo minimum návštěvníků.

Provozovatelé mají zájem na dlouhodobém využívání zdrojů, které území CHKO nabízí, pro uspokojení potřeb svých klientů – návštěvníků regionu a vlastní prospěch.

Provozovatelé cílů

Jsou zcela nebo podstatně závislí na příjmech z cestovního ruchu a významně se podílejí na vytváření turistické nabídky regionu. K nejdůležitějším patří NPÚ provozující státní hrady Křivoklát, Točnick, Žebrák a Krakovec. Důležitými cíli jsou také rozhledny, například Buková, Vysoký vrch a Máminka provozované většinou obcemi a provozovatelé cílů venkovské turistiky, jako je Levandulová farma Křivoklátská levandule, Zelený statek v Bzové apod.

Mají výrazný zájem na rozvoji cestovního ruchu. Zejména muzea ale zároveň plní i jiné funkce (sbírkotvorné, dokumentační) a mají silný zájem i na ochraně přírodních a kulturně-historických zdrojů oblasti.

Významní jsou i soukromí majitelé kulturních památek, např. zámku Zbiroh, které jsou hojně navštěvovány a kde nepřevládá zájem majitelů o ochranu přírody a krajiny.

Specifickým provozovatelem turistických cílů v oblasti je Kancelář presidenta republiky, pod kterou spadá zámek Lány a Lánská obora. Tyto objekty jsou úzce spojeny s českou státností a jsou provozovány ve zvláštním režimu. Místo důrazu na cestovní ruch u nich logicky převažuje reprezentační funkce.

zdroj: PP CHKO, vlastní průzkum

Analýza návštěvnosti

Vývoj návštěvnosti

jak se dlouhodobě vyvíjí návštěvnost regionu, které jsou nejnavštěvovanější objekty a části roku, jaký lze očekávat trend do budoucna

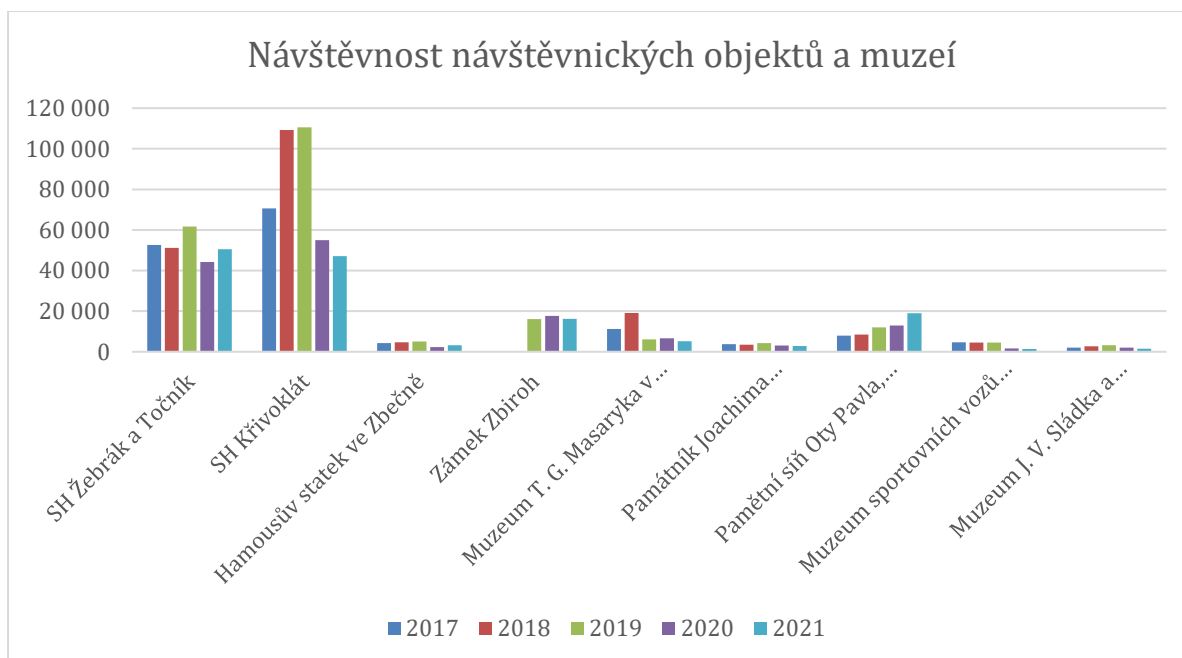
Území CHKO Křivoklátsko je součástí turistické oblasti (TO) Berounsko.

Území CHKO je velmi dobře (během 1 hod.) dostupné autem, a větší část i hromadnou dopravou pro více než 1,5 milionu obyvatel ČR (Praha, Plzeň, Kladno, Beroun a Rakovník). Je velmi dobře dostupné i pro návštěvníky ze zahraničí.

Území CHKO Křivoklátsko patří k tradičním turistickým oblastem. Oblíbené je mezi lidmi, kteří se rádi pohybují v přírodě, ať už pěšky nebo na lodi. Údaje o počtu návštěvníků shromažďují na území CHKO a v jeho nejbližším okolí různé instituce, jako jsou prohlídkové objekty, muzea, turistická informační centra, provozovatelé turistické infrastruktury a AOPK ČR.

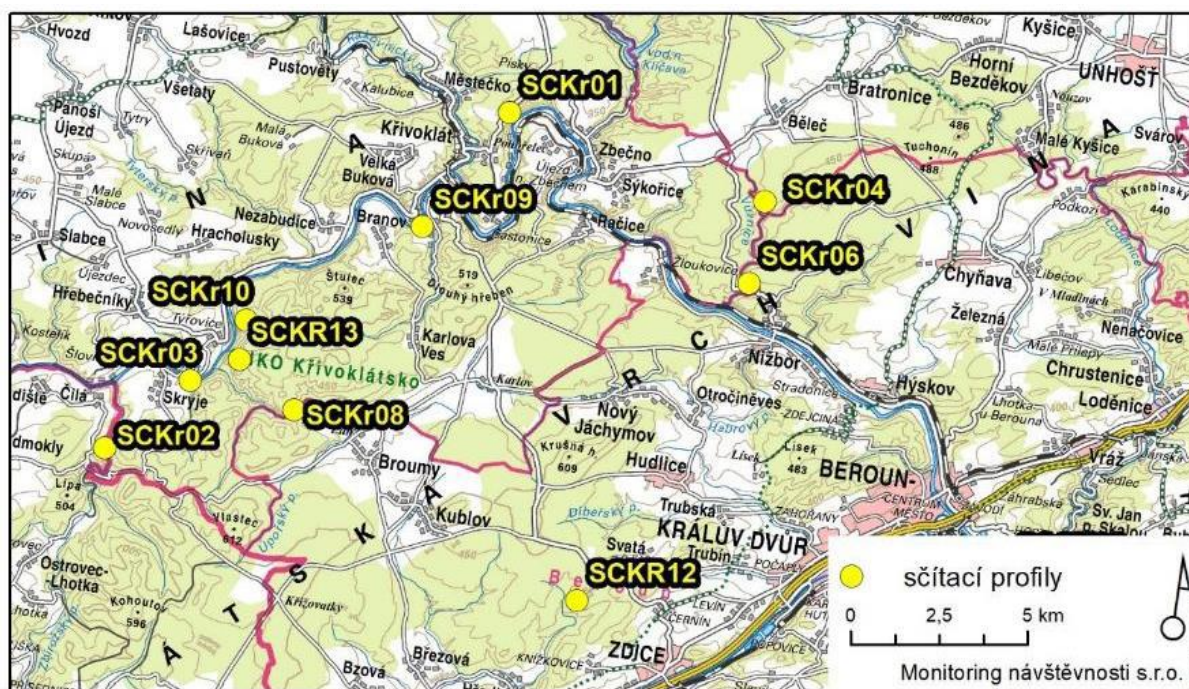
Dostupné údaje návštěvnosti vybraných turistických cílů

Instituce	2017	2018	2019	2020	2021
SH Žebrák a Točnick	52 589	51 146	61 685	44 175	50 510
SH Křivoklát	70 569	109 260	110 532	54 934	47 116
Hamousův statek ve Zbečně	4 255	4 700	5 034	2 284	3 161
Zámek Zbiroh			16 107	17 653	16 219
Muzeum T. G. Masaryka v Lánech	11 273	19 092	6 070	6 681	5 207
Památník Joachima Barranda, Skryje	3 730	3 456	4 337	3 108	2 846
Pamětní síň Oty Pavla, Branov	8 000	8 500	12 000	13 000	19 000
Muzeum sportovních vozů Lány	4 680	4 590	4 590	1 700	1 320
Muzeum J. V. Sládka a Městské muzeum Zbiroh	2 008	2 740	3 170	2 018	1 459
Zdroj: Nipos					

Na území CHKO se nachází dva (tři) prohlídkové objekty s vysokou návštěvností – Státní hrad Křivoklát a Státní hrad Žebrák a Točnick. Ze zjištěných dat vyplývá, že návštěvnost větších i menších zařízení v posledních letech sice meziročně kolísá, ale celkově je **dlohodobě stabilní**. Velkou změnu v návštěvnosti přinesla léta kovidové pandemie (2020-2021). Do jaké míry je pokles návštěvnosti nejoblíbenější památky na území CHKO, hradu Křivoklát, trvalý, ukáží až následující roky.

Na území CHKO probíhá už od roku 2011 automatické sčítání návštěvníků na přírodních lokalitách organizované AOPK ČR. V současnosti běží na 10 lokalitách.

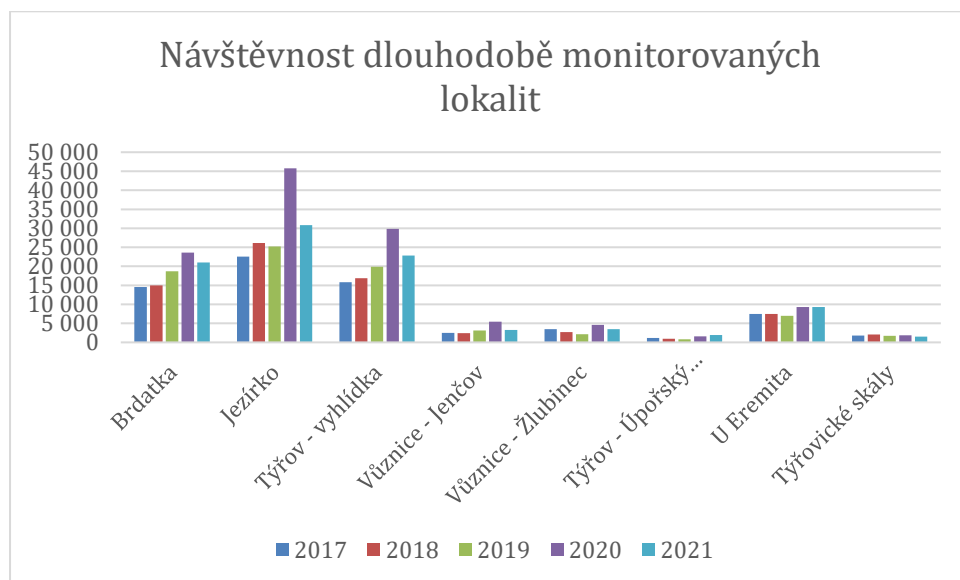

Zdroj: Zpracování průzkumu návštěvnosti na vybraných lokalitách CHKO Křivoklátsko, březen 2022

Výsledky Monitoringu návštěvnosti v CHKO Křivoklátsko

Lokalita	2017	2018	2019	2020	2021	Pozn.
Brdatka	14 553	14 961	18 671	23 621	21 033	
Jezírko	22 551	26 150	25 233	45 781	30 834	
Týřov - vyhlídka	15 812	16 875	19 912	29 824	22 819	
Vůznice - Jenčov	2 515	2 403	3 118	5 408	3 256	
Vůznice - Žlubinec	3 447	2 681	2 167	4 601	3 447	
Týřov - Úpořský potok	1 131	982	779	1 565	1 945	
U Eremita	7 474	7 439	6 983	9 286	9 324	
Týřovické skály	1 769	2 039	1 709	1 843	1 485	
Vraní skála					9 958	začátek 1. 4. 2021
Údolí Roudného					990	začátek 1. 4. 2021

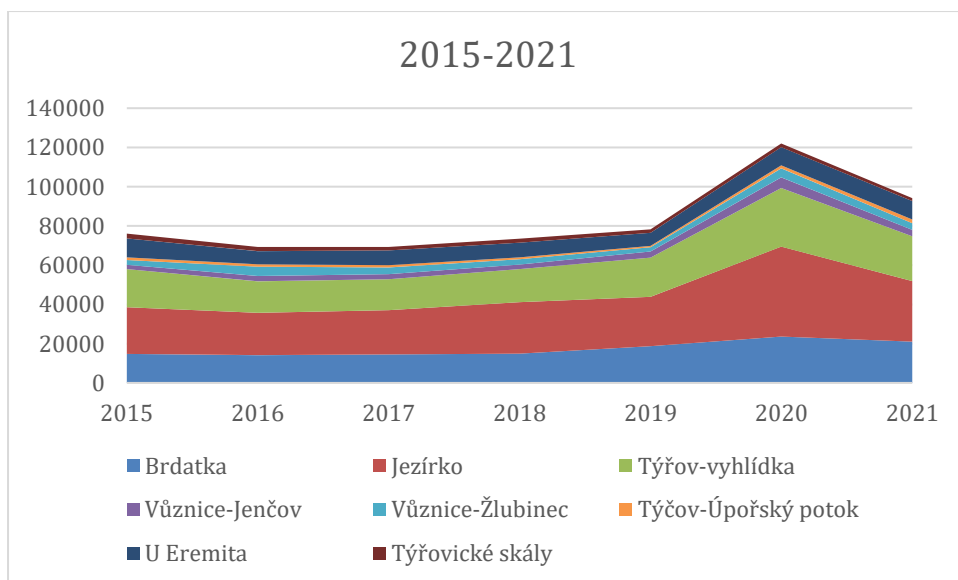
Zdroj dat: Zpracování průzkumu návštěvnosti na vybraných lokalitách CHKO Křivoklátsko, březen 2022

Zdroj dat: AOPK ČR a Nadace Partnerství

Výsledky Monitoringu návštěvnosti v CHKO Křivoklátsko – návštěvnost lokalit v jednotlivých letech

	Brdatka	Jezírko	Týřov- vyhlídka	Vůznice- Jenčov	Vůznice- Žlubinec	Týřov- Úpořský potok	U Eremita	Týřovické skály	Celkem
2011	15626	32248							
2012	14512	30210	15205	1250	4207	1417			
2013	13658	22133	14719	3145	3065	1170			
2014	18646	24773	18600	2018	3228	895	4913		
2015	14808	23748	19498	2153	2451	1366	9644	2429	76097
2016	14172	21556	16084	2694	4661	1349	6667	2152	69335
2017	14553	22542	15812	2515	3447	1131	7474	1769	69243
2018	14961	26150	16875	2403	2681	982	7439	2039	73530
2019	18671	25233	19912	3118	2167	779	6653	1709	78242
2020	23621	45871	29824	5408	4601	1565	9289	1843	122022
2021	21033	30834	22819	3256	3450	1945	9324	1485	94146

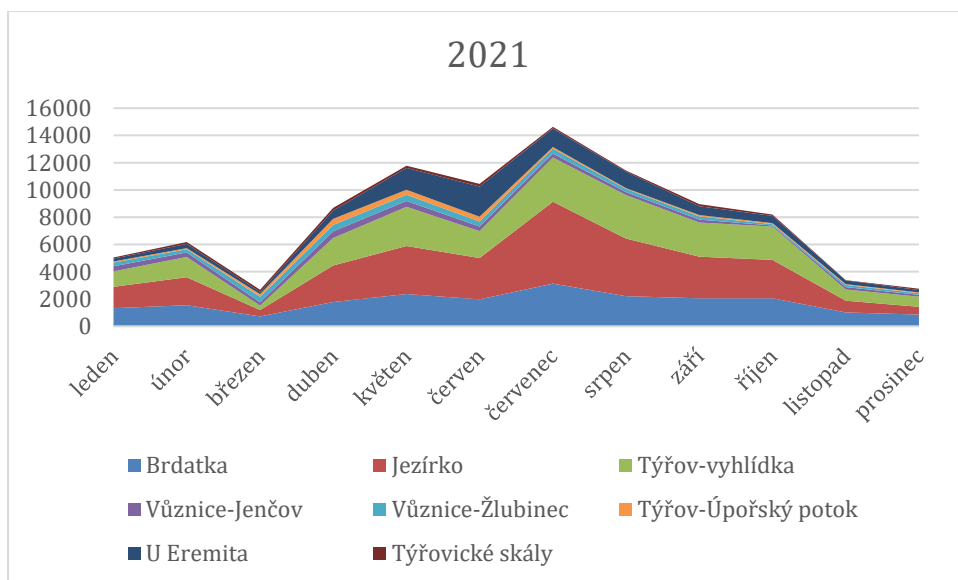
Zdroj dat: AOPK ČR a Nadace Partnerství

Jako nejzatíženější lokality z hodnocených se ukázaly Brdatka, Jezírko a Týřov-vyhlídka. Jejich návštěvnost se pohybovala mezi 15 a 25 tisíci návštěvníky za rok s výjimkou roku 2020, kdy v důsledku „kovidových“ opatření návštěvnost prudce vzrostla, ale v následujícím roce 2021 opět

znatelně poklesla. Jestli se vrátí na „předkovidovou“ úroveň zatím není jasné. Jasný je ale celkový trend postupného nárůstu návštěvnosti v posledních cca 5 letech.

Výsledky Monitoringu návštěvnosti v CHKO Křivoklátsko – návštěvnost lokalit po měsících v roce 2021

2021	Brdatka	Jezírko	Týřov- vyhlídka	Vůznice- Jenčov	Vůznice- Žlubinec	Týčov- Úpořský potok	U Eremita	Týřovické skály	Celkem
leden	1329	1567	1142	359	273	87	208	88	5053
únor	1549	2049	1485	339	238	66	319	139	6184
březen	723	463	335	240	416	177	166	162	2682
duben	1772	2680	2020	487	467	457	610	193	8686
květen	2358	3526	2881	432	453	356	1616	155	11777
červen	1977	3039	1976	321	379	347	2216	183	10438
červenec	3125	6011	3254	279	361	116	1362	121	14629
srpen	2210	4222	3191	214	236	57	1215	71	11416
září	2057	3046	2514	205	240	99	634	162	8957
říjen	2056	2808	2455	72	104	67	533	95	8190
listopad	1020	856	817	174	161	60	272	27	3387
prosinec	857	567	749	134	122	56	173	89	2747
celkem	21033	30834	22819	3256	3450	1945	9324	1485	94146

Zdroj dat: AOPK ČR a Nadace Partnerství

Data z let 2020–2021 je třeba interpretovat velmi opatrně, protože jsou výrazně ovlivněna opatřeními souvisejícími s epidemií Covid-19. Například na oficiálních turistických trasách byla sezónní maxima zaznamenána hlavně v letním období, kdežto ve veřejnosti nepřístupných lokalitách byla ve všech případech nejvyšší sezónní návštěvnost evidována v dubnu 2021, kdy byl v platnosti nouzový stav a zákaz cestování mezi okresy. Návštěvníci Křivoklátska, z nichž mnozí zde hledali azyl na svých chatách a chalupách, tak pravděpodobně preferovali trasy, o nichž předpokládali, že budou méně frekventované a tudíž bezpečnější.

Charakteristika návštěvníků

jaké skupiny návštěvníků se v území objevují, jaké jsou jejich potřeby, jak se chovají, v jakých oblastech se dostávají do konfliktu s ochranou přírody a ostatními návštěvníky území

Ke stanovení charakteristiky dále uvedených skupin návštěvníků posloužily údaje od místních odborníků, zejména pracovníků AOPK ČR v kombinaci s daty z terénního průzkumu provedeného v rámci přípravy koncepce i údaje z dříve provedených šetření.

Na rozdíl od kvantitativních dat, kterých je zejména díky dlouhodobému monitoringu některých lokalit oproti jiným regionům ČR poměrně dost, kvalitativní data jsou k dispozici minimálně. **Návštěvnícký průzkum na území CHKO** prováděný v rámci zpracování tohoto dokumentu se uskutečnil v několika termínech tak, aby zachytil celý rok. Průzkum provedli proškolení brigádníci. Dotazníky vyplňovali spolu s respondenty a v případě nutnosti vysvětlili otázky, díky čemuž bylo možné získat kvalitní data.

Struktura dotazů vychází z dotazníků původně připravených Univerzitou Karlovou, které byly dlouhodobě využívány v některých velkoplošných chráněných územích v ČR. Část otázek zůstává stejná, aby umožňovala dlouhodobé využití dotazníků a srovnání dat, část otázek se upravuje podle specifických potřeb území. Otázky týkající se infrastruktury a aktivit slouží zároveň k ověření pracovních hypotéz.

V první fázi průzkumu, který proběhl v červenci a srpnu 2021, bylo získáno 210 dotazníků. Ve druhé fázi bylo od září do listopadu 2021 sebráno 115 dotazníků. Návštěvníci byli osloveni ve Skryjích, Křivoklátku, Nezabudicích, Nižboru a Zbečně.

Základem pro níže uvedené charakteristiky skupin návštěvníků jsou nicméně rozhovory s odborníky z regionu, doplněné o data z průzkumů.

Hranice mezi skupinami nejsou ostré a jeden návštěvník může patřit do více skupin.

Pěší turisté

- **Většinou se drží značených tras**, a to i na frekventovaných místech, jako jsou Skryjská jezírka (dle dat sčítačů i výsledků návštěvníckého průzkumu. nejnavštěvovanější přírodní lokalita v CHKO Křivoklátsko s 45 tis. návštěvníky v r. 2020, resp. 31 tis. v r. 2021)
- Jsou zastoupeny **všechny věkové kategorie**, hlavně mladší (cca do 30 let) dávají přednost kratším trasám 5–8 km, hlavně okruhy a pohybují se blíže sídel, starší (mezi 30 a 60 lety) podnikají delší trasy.
- Hustota značených tras pro pěší (cca 380 km) je považována za dostačující, dálkové trasy jsou méně využívány.
- Občas se vyskytují problémy se souběhem uživatelů (koně ve Stříbrném luhu, cyklisté na Brdatce).
- Problémy s **nerespektováním zákazu vstupu** jsou zaznamenány u vstupu v NPR Vůznice, na Týřovické skály, do údolí Úpořského potoka.
- **Rozdělávání ohňů** bylo zjištěno na řadě míst (Čertova skála, Vraní skály, Máminka, Týřov, Jenčov, u Skryjských jezírek), toleruje se ve starých trampských osadách.
- **Podobně jsou běžné problémy s odpady** a s **parkováním na nepovolených místech** (pokud přijíždějí vlastním autem).
- V době hnízdění od 1. 3. do 31. 7. je správa CHKO nepovoluje akce pro více než 100 účastníků

- Podobně jako jinde v ČR je patrný **přesun části sportovně-rekreačních aktivit do podvečera a noci** (cca 5 % návštěvníků), takže kvalita nočního klidu je horší než např. před 30 lety.
- Přijíždějí celoročně, hlavně od jara do podzimu (duben–říjen), ale pohybují se v regionu i od listopadu do března.
- Vyhledávají turisticky atraktivní místa CHKO a klidnější trasy a místa, kde nedochází ke kolizím s cykloturisty.
- Přicházejí a přijíždějí za pěší turistikou, sběrem lesních plodů, příjemně prožitým časem v přírodě, poznáváním regionu, odpočinkem, podle výsledků dotazníkového průzkumu by je zajímala **procházka přírodou s průvodcem, návštěva expozice o CHKO, program pro děti, rukodělný program nebo digitální průvodce po území**.
- Z témat projeví zájem o **místní tradice, zvířata, základní informace o oblasti, historii osidlování, rostliny a památné stromy**.

Cykloturisté

- Nejvíce cyklisté přijíždějí od dubna do listopadu, ale když je dobré počasí, v menší míře i po zbytek roku.
- Území je pokryto sítí značených cyklotras (cca 340 km).
- Větší intenzitě využití území pro cyklistiku tradičně bránila fyzická náročnost terénu, což ale s elektrokoly postupně padá a **cyklistů znatelně přibývá** a lze očekávat, že s případným vyhlášením NP by tento trend ještě zesílil. V rámci průzkumu byl poměr mezi cyklisty na běžných kolech a koloběžkách versus na elektrokolech a elektrokoloběžkách 3:1. Při fyzickém sčítání prováděném v rámci monitoringu návštěvnosti bylo např. v lokalitě Jenčov (SCKr04) v letech 2018 a 2019 zjištěno 0 % cyklistů, v roce 2020 už 9 %.
- Dříve využívali hlavně rovinatější trasu z Rakovníka na Křivoklát nebo vyráželi na kratší výlety v okolí Berouna.
- Z Prahy lze kolem řeky dojet až do Nižboru, mezi Nižborem a Křivoklátem je náročnější terén, který část cyklistů odradí.

- Konfliktní chování bylo zaznamenáno například na NS Brdatka, kam přes zákaz vjíždějí a na úzké nepřehledné stezce se potkávají v rychlosti s pěšími návštěvníky. Omezení jízdy na kole

zde vyplývá ze zákazu jízdy v lesním porostu mimo cesty a vyznačené trasy. V PR Brdatka neexistuje žádná vyznačená trasa pro kola a ani zde není cesta. Je zde pouze turisticky značená trasa a naučná stezka na úzké pěšině, kde často dochází k nebezpečnému střetávání cyklisty s pěším chodcem.

- Oficiální singltreky na Křivoklátsku nejsou, byť tady byly snahy na jejich zřízení. Důvodem pro nesouhlas SCHKO byla existence rozsáhlé I. a II. Zóny a ptačí oblasti, která se nachází v centrální části CHKO a obava z devastace terénu při vyznačení oficiálních tras.
- Vzhledem k malé velikosti skupiny nebyla v rámci návštěvnických průzkumů zvlášť vyhodnocovaná.

Rybáři

- Jedná se hlavně o muže všech věkových kategorií.
- Přijíždějí pravidelně a opakovaně během rybářské sezóny.
- Jsou hlavně u Berounky, přicházejí za lovem ryb, klidem a odpočinkem v přírodě po celý rok.
- Problémy bývají s **rozděláváním ohňů a tábořením, odpadky, nepovoleným vjezdem a parkováním** na nevhodných místech, drobnými **úpravami terénu a budováním drobného mobiliáře** (lavice, stoly...), **sešlapem půdy a vegetace a rušením ptáků**.
- **Snaha zarybňovat všechny vodní plochy** vede ke konfliktům s OP zejména kvůli ochraně obojživelníků, vysazování ryb do Berounky (např. dospělý sumec je schopen ulovit kachny, byl pozorován při lovu mlád'at ZCHD morčák velký nebo mladé labutě).
- Různé skupiny rybářů („kapraři“ x muškaři) mají různý vztah k přírodě a lze mezi nimi hledat spojence k šetrnějšímu hospodaření a citlivějšímu přístupu v duchu tradic z dob Oty Pavla, část místních rybářů během hlavní sezóny k vodě ani nechodí. Problémem je snaha „kaprařů“ zarybňovat všechny vodní plochy, což vede ke konfliktům kvůli ochraně obojživelníků. Problémem je taky nezáměr o odstraňování nepůvodních a invazivních druhů ryb z Berounky.
- Skupina nebyla v rámci průzkumu zachycena v dostatečném počtu a nebyla zvlášť vyhodnocována.

Rodiny s dětmi

- Rodiče nebo prarodiče s dětmi.
- Přijíždějí celoročně, pokud je pěkné počasí – mimo hlavní sezónu spíše na jednodenní výlety, během prázdnin na vícedenní pobyty.
- Využívají síť turistických stezek a naučné stezky, měli by případně **zájem o programy pro děti, procházky přírodou s průvodcem, návštěvu expozice o CHKO nebo digitálního průvodce**.
- Chtějí příjemně prožít společný čas v přírodě a při poznávání památek regionu, z témat projeví během návštěvnického průzkumu **zájem o místní tradice, historii osidlování, zvířata a základní informace o oblasti**.
- Může s nimi být problém, když jsou **hluční a odhazují odpadky**.

Starší páry a skupinky

- Jde hlavně o skupiny KČT nebo skupiny přátel, páry spíše ojedinele.
- Přijíždějí celoročně, pokud je pěkné počasí, spíše mimo hlavní letní sezónu.
- Využívají síť turistických stezek, snaží se vyhýbat nejfrekventovanějším trasám, kde je souběh s cykloturisty.

- Přijíždějí za poznáním krás a zajímavostí regionu.
- Jsou s nimi minimální potíže.

Vodáci

- Jsou to lidé všech generací toužící po romantice na vodě, pobytu v přírodě v partě, někdy teambuilding, školy v rámci sportovních kurzů.
- Přijíždějí od jara do podzimu v závislosti na stavu vody a počasí – těžiště návštěvnosti je během prázdnin.
- Oblíbené je splouvání Berounky, kolem níž je na 42,5 km toku vyznačena Vodácká naučná stezka Berounka s přesahem až do CHKO Český kras.
- Občas bývají **problémy s odpadky a tábořením mimo vyhrazená místa** (v poslední době častější), v nejméně frekventovaných obdobích je problémem **celková zátěž území a rušení** následkem velké koncentrace lidí a lodí.

Dětské skupiny, tábory

- Jsou to děti a jejich vedoucí.
- V regionu jsou od jara do podzimu o víkendech a o prázdninách.
- Tábory jsou hlavně v oblasti mimo I. zónu CHKO Křivoklátsko, zejm. u potoka Javornice, pod Hudlicemi, Hředle a Jablečno.
- Přijíždějí za dobrodružstvím a za poznáváním přírody, ale i zábavou.
- Pokud jsou dobře vedené, nejsou s nimi žádné problémy a území zatěžují minimálně.

Školní výlety

- Jedná se o školní skupiny s pedagogy – I., II. stupeň i střední školy a gymnázia.
- Přicházejí hlavně v květnu a červnu, méně v září a říjnu
- Ubytování bývají například v Křivoklátu v objektu IS Křivoklát – na výlety vyrážejí do okolí Křivoklátu a Skryjí.
- Často se u nich projevuje nízký prvotní zájem o okolní přírodu, ten je třeba vhodným způsobem probudit.
- Vznikají kolize s hlučností a odpadky.

Kešeři

- Mohou být všechny věkové kategorie, ale zpravidla spíše mladší nebo střední věk, často i páry a rodiny.
- Přijíždějí celoročně, pokud není sněhová pokrývka.
- Vyskytují se po celém území tam, kde jsou keše.
- Přijíždějí za sběrem keší a poznáním regionu.
- Mohou působit lokální problémy se sešlapem, odpadky a pohybem mimo značené cesty v MZCHÚ.

Trampové

- Přírodě blízcí lidé spíše střední a starší generace, ubývá jich.
- Do regionu přijíždějí celoročně a v zimě možná i častěji než po zbytek roku.
- Jezdí např. do oblasti Lučního potoka (Ricatado), Brdatky (Yukon), potoka Klučná (Údolí hříchů), Skryjí a potoka Javornice.
- Láká je sem romantika, krása přírody, touha utéct z civilizace do divočiny.

- Správný tramp neškodí, občas jsou problémy s odpadky a tábořením. A problém je také se skupinou, která si na trampy spíše hraje, ale chybí jí potřebné znalosti, dovednosti a ohleduplnost ve vztahu k přírodě.

Skupiny odborníků

- Jezdí sem hlavně botanici, ornitologové, entomologové.
- Přijíždějí během sezóny příslušného druhu či objektu zájmu.
- Vyhledávají MZCHÚ, kde se jejich druhy zpravidla vyskytují.
- Přijíždějí kvůli bližšímu poznání výjimečných druhů.
- Mohou škodit nelegálním vstupem či vjezdem do MZCHÚ, sešlapem citlivých lokalit, rušením živočichů v MZCHÚ nebo sběrem chráněných druhů.
- Jsou důležitá skupina ke komunikaci, protože jejich názory mají u veřejnosti váhu.

Návštěvníci kulturních památek

- Jsou to všechny věkové kategorie.
- Přijíždějí od dubna do října v poměrně vysokých počtech.
- Jezdí hlavně na státní hrady Křivoklát, Točnick, Žebrák nebo do zámku v Lánech, ale také na zříceniny (Týřov, Jenčov...) nebo za keltskými památkami v okolí Nižboru.
- Zajímají se o kulturní památky a historii.
- Vzhledem k vysokým počtům s nimi mohou být zejména v nejbližším okolí památek problémy z důvodu hluku, odhazování odpadků, sešlapu, pohybu v MZCHÚ mimo značené trasy.

Místní na procházce

- Mladší páry, senioři, rodiny s dětmi, jednotlivci se psem.
- Jsou místní, mohou být v terénu kdykoli.
- Soustřeďují se na okolí obcí.
- Vyhledávají klidná místa, chtějí relax, odpočinek.
- Mohou rušit, pohybovat se mimo značené trasy v MZCHÚ, znečišťovat okolí, pokud neuklízají po svém psovi. Psi občas nebývají na vodítku, což může být v rozporu s místní obecně závaznou vyhláškou nebo to může být problém z pohledu zákona o myslivosti vzhledem k ochraně volně žijící zvěře nebo druhů na území honitby.

Chalupáři

- Spíše střední a starší generace, hlavně z ČR.
- V území jsou pravidelně, někteří téměř trvale, menší útlum nastává během zimy.
- Chalupy jsou soustředěny zejména v obcích Čilá, Týřovice, Kostelík, Hradiště, Modřejovice, Ostrovec, Lhota, Milíčov a dalších.
- Přijíždějí za venkovským klidem, zahrádkařením, odreagováním jednoduchou manuální prací, krásnou přírodou, čistým prostředím.
- Občas bývají potíže s tím, že vyvázejí organické odpady ze zahrad mimo vlastní pozemky a pohybují se mimo značené trasy v MZCHÚ.

Chataři

- Podobné jako chalupáři, jen zimní útlum je výraznější.
- Chaty představují výrazný fenomén, na území CHKO se jich mimo obce nachází cca 6,5 tisíce.

- Jsou soustředěny hlavně v údolí Berounky (Višňová–Hýskov, Nezabudice, Týřovice, Skryje, Šlovice, Zvíkovec, Kostelík), v údolí Zbirožského potoka, od Berounky ke Skryjským jezírkům, pod Lhotkou, Ostrovcem a kolem Jablečna, podél Habrového potoka, Loděnice atd.
- Problémy bývají spojené s likvidací odpadů, splaškových vod, rozšiřování invazních druhů rostlin, zejména křídlatek nebo kolotočnicku ozdobného (např. chatová osada v Račicích), rušení volně žijících druhů fauny apod., úpravou a svévolným zábořem terénu, nelegální výstavbou.
- V posledních letech je rovněž patrný trend celoročního využívání chat k bydlení.

Houbaři

- Návštěvníci všech věkových kategorií.
- Přijíždějí v houbařské sezóně.
- Problémy bývají s nevhodným či nelegálním parkováním aut a pohybem mimo značené trasy i v rámci NPR, zanechávají po sobě mnoho drobného odpadu (obaly od sušenek, petky...).

Myslivci, lovci

- Myslivost a myslivecká turistika přitahuje převážně muže.
- Přijíždějí v lovecké sezóně příslušné zvěře.
- Problémy bývají s nevhodným či nelegálním vjezdem a odstavováním aut a pohybem mimo značené trasy i v rámci NPR (výkon myslivosti neopravňuje automaticky k vjezdu).
- Společným zájmem s OP je maximální omezení večerního a nočního rušení zvěře.
- Větší otevřenost ke komunikaci lze očekávat u velkých vlastníků a místních sdružení, než u nájemců, kteří se snaží maximalizovat krátkodobý užitek.

Dílčí závěry

- **Nic z dostupných dat nenaznačuje, že by návštěvnost na Křivoklátsku měla tendenci klesat.** Většina sledovaných lokalit spíše vykazuje **mírný, leč setrvalý růst**, s nímž je vzhledem k předpokládanému demografickému vývoji v oblasti Prahy a Středočeského kraje třeba počítat i do budoucna. Podle oficiálních odhadů zpracovaných do poloviny století má v tomto prostoru každých 5 let přibýt cca 100 tisíc obyvatel. Připravované vyhlášení části území za národní park také velmi pravděpodobně alespoň krátkodobě zvýší zájem veřejnosti o návštěvu.
- **Celkový obraz ovlivnila pandemie Covid-19**, v jejímž důsledku a) nebylo možné cestovat do zahraničí, takže vzrostl zájem o tuzemskou letní dovolenou, b) v době lockdownu vzrostl zájem o krátkodobý pobyt v přírodě poblíž bydliště i mimo hlavní sezónu a c) část chat a chalup byla trvale obydlena.
- **Detailní pohled na složení návštěvníků CHKO ukazuje komplexní obraz.** Složení návštěvníků se v průběhu roku proměňuje. S nástupem jara se nejsilnější skupinou zdají být pěší turisté, zpravidla na jednodenním výletě. V období před prázdninami se objevuje skupina školních výletů a začíná se projevovat kratší pobytová turistika, kdy návštěvníci v regionu tráví (prodloužené) víkendy a vedle pěší turistiky se často věnují také cykloturistice. V hlavní sezóně jsou silné skupiny pěších návštěvníků a vodáků a s rozvojem elektromobility rychle přibývá i cykloturistů. Na podzim návštěvnost klesá s výjimkou houbařské sezóny a až do jara má opět povahu jednodenních výletů případně víkendových pobytů zaměřených na pěší turistiku nebo cykloturistiku.

Průzkum aktuální situace

Přehled návštěvnické infrastruktury

Stručný popis infrastruktury související s interpretací území

Území CHKO je turisticky využíváno intenzivně od 20. století. Specifickým rysem je dominance individuální pobytové rekreace, které slouží přes 6 500 chat. Vedle tradiční pěší turistiky a vodní turistiky v údolí Berounky je v poslední době díky novým technologiím na vzestupu cykloturistika.

Ve stručném přehledu jsme se zaměřili především na pěší trasy, cyklotrasy, zázemí pro vodní turistiku, rozhledny a upravená vyhlídková místa (zejména skalní vyhlídky), odpočívadla, tábořiště a parkoviště.

Naučné stezky a expozice jsou z hlediska interpretace zajímavé především kvůli obsahu a jsou popsány v části Přehled stávající interpretace.

Pěší trasy

Na Křivoklátsku je vyznačeno asi 380 km turistických tras Klubu českých turistů. Síť je stabilizovaná od 90. let 20. století a její rozsah i vedení považováno ochranou přírody za optimální, protože umožňuje návštěvníkům seznámit se s hodnotnými částmi území a nejdůležitějšími fenomény oblasti, aniž by ohrožovalo dochovaný stav přírody v CHKO. Většinou jsou trasy vedeny mimo území MZCHÚ s výjimkou PR Brdatka, PR Prameny Klíčavy, PP Vraní skála, PR Nezabudické skály, PR Jezírka, PR Lípa, NPR Týřov, PR Stříbrný luh, PP Skryjsko- týřovické kambrium, NPR Vůznice. Změnou vedení tras se v minulosti podařilo vytvořit v okolí NPR Kohoutov větší ucelené území bez turistických stezek.

Problémem, který s rozvojem cyklistiky bude pravděpodobně narůstat, je souběžné využívání nepřehledných úseků některých tras pro pěší turisty i cykloturisty (NS Brdatka). Dále pak odhazování odpadků v okolí tras a pohyb mimo značené trasy, zejména v době sběru hub a lesních plodů nebo v lovecké sezoně.

Cyklotrasy

Podobně jako v jiných územích i na Křivoklátsku zaznamenala z rekreačních a sportovních aktivit v posledních letech největší rozvoj cykloturistika. CHKO je protkána sítí cyklistických tras v celkové délce zhruba 340 km. Cykloturisté stále častěji vyhledávají i trasy, které nejsou primárně určeny cyklistům a vyhýbají se hlavním komunikacím.

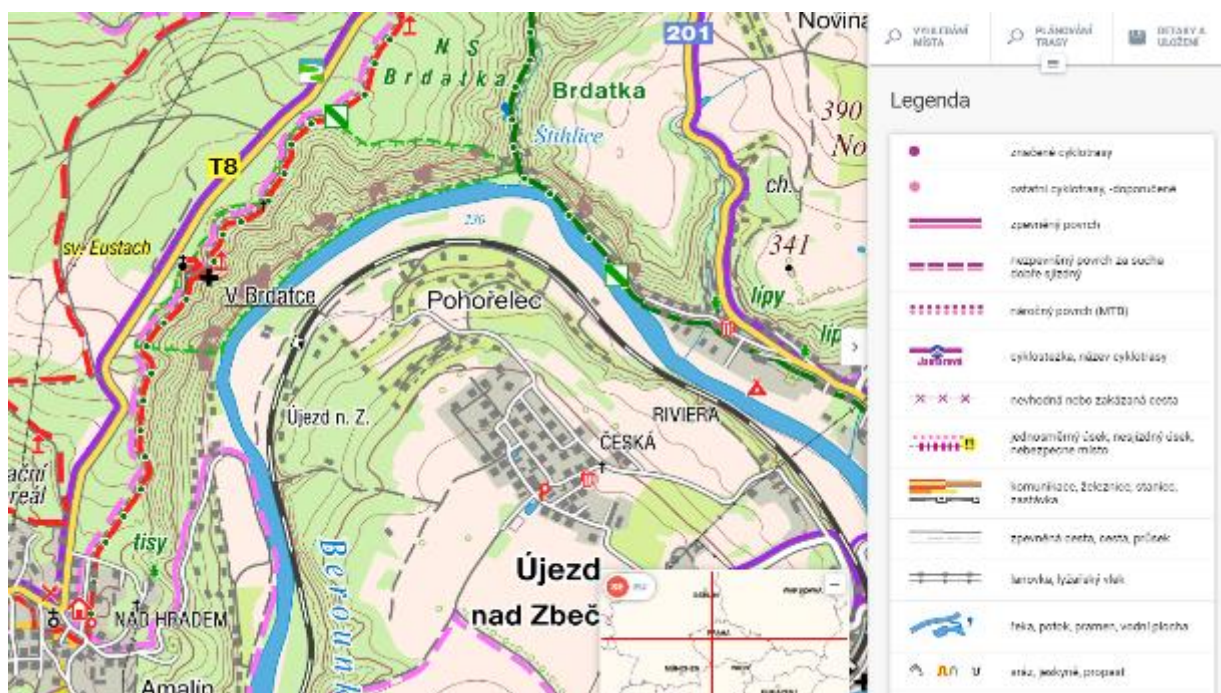
K rostoucí oblibě cykloturistiky přispívají i pořádané cyklistické silniční závody (dříve např. Křivoklátské peklo, v současnosti L'Etape).

Z: nadseni z atmosféry i přes krivoklatské peklo a sl

Autor: We Love Cycling 11. 06. 2022 v 21:18 5 minut čtení

Jedním z problémů jsou střety s uživateli pěších tras, např. na NS Brdatka, který může souviset i se skutečností, že trasu v rozporu se zákazem doporučuje cykloserver.cz.

Odpočívadla

Po celém území, zpravidla v blízkosti pěších tras a cyklotras, jsou na mnoha místech zřízena odpočívadla. Jsou smysluplně situována ve strategických bodech, jimiž návštěvníci procházejí – u parkovišť na nástupních bodech, křižovatkách cest a dalších místech, kde se návštěvníci přirozeně zastavují. Některá odpočívadla jsou vybavena odpadkovými koši, jiná ne – záleží na zřizovateli a možnostech odpady odvézt a likvidovat.

Většina těchto zařízení byla během terénního průzkumu funkční. Zřizovateli jsou většinou obce, lesní hospodáři, případně soukromí provozovatelé služeb v jejich blízkosti.

Nejčastějším zjištěným problémem jsou odpady, rozdělávání ohňů v okolí a vandalismus (např. Gloriet).

Rozhledny a vyhlídky

Na Křivoklátsku jsou dnes v provozu 3 rozhledny (Buková, Vysoký vrch a Máminka) a v nejbližším okolí se nachází dalších 6. Mnohem více je zde vyhlídek, zejména v údolí Berounky. K neznámějším patří Paraplíčko, Masarykova vyhlídka, Vraní skála (vybavena vyhlídkovou plošinou) či zřícenina Týřova. Některá atraktivní vyhlídková místa leží mimo značené trasy a občas se na frekventovaných lokalitách objevují problémy s odpady a rušením.

Parkoviště

Celkově je v území nedostatek parkovacích ploch, což se projevuje zejména v době turistické sezóny. Základní možnosti parkování jsou zajištěny ve městech a obcích, parkoviště s kapacitou větší než 20 míst jsou jen v Křivoklátu, Lánech, Zbečnu, Skryjích, Žebráku, Točníku a Zbirohu. Parkoviště v Křivoklátu nedostačují hlavně během akcí pořádaných na hradě. Parkoviště často navazují na místa, odkud vycházejí značené trasy a naučné stezky.

Provozovatelé kempů, penzionů a dalších ubytovacích zařízení budují svá parkoviště (např. Parkoviště U Jezu). Vlastní parkovací plochy mají také oblíbené turistické cíle a prohlídkové objekty (zámek Nižbor, hrad Křivoklát, rekreačně-naučný areál Křivoklát, Lánská obora, zámek Lány, rozhledna Velká Buková, zámek Zbiroh). Na atraktivních místech pro návštěvníky mimo obce jsou využívány skromné parkovací možnosti na okrajích a křižovatkách cest a na provizorních parkovištích.

Problémy zahrnují nedostatečnou kapacitu parkovišť ve špičkách u nejvytíženějších cílů a porušování zákazů vjezdu nebo parkování podél cest, na vjezdech na lesní cesty a na lesních cestách, hlavně v době sběru lesních plodů a hub.

Kempy a veřejná tábořiště

Kempy a veřejná tábořiště jsou na území CHKO soustředěny především v údolí Berounky a jejich kapacita je cca 2000 míst.

Kapacita kempů a veřejných tábořišť na Křivoklátsku je dostačující, není tedy žádný rozumný důvod tolerovat „divoké“ táboření mimo tábořiště, s rozděláváním ohňů a hromaděním odpadků na místech, která k tomu nejsou vybavena ani určena.

Horolezecké terény

Na území CHKO je několik poměrně málo navštěvovaných lezeckých lokalit (Světovina u Zbiroha, Dehetnická skála, Skály u Chlumu u Rakovníka, Skály v okolí Zbirožského zámku, Čertová skála u Zbiroha, Hlavatice, Černá skála, Na Hřebenech a Žlutá skála u Sýkořic.

V minulost se objevily drobné problémy s neorganizovaným lezením. Konflikty s lezci organizovanými v ČHS nenastávají.

Odpadky

Jeden z problémů návštěvníckého ruchu v CHKO je patrný zejména na nejfrekventovanějších lokalitách. Komunikace zásady „*co si přinesu, to si i odnesu*“ směrem k návštěvníkům by měla být jedním z významných cílů práce s návštěvníckou veřejností nejen v chráněných územích, ale i v obcích, které si na problém odpadků ve spojitosti s návštěvníky stěžují také.

zdroj: PP CHKO, vlastní průzkum

Přehled stávající interpretace

Jaké formy interpretace se v území vyskytují, čemu se interpretace tematicky věnuje, jaký dojem vyvolává

Pro potřeby interpretačního plánu jsme se zaměřili především na interpretaci formou naučných stezek, muzejních expozic a panelů ke zvláště chráněným územím.

NS v majetku AOPK ČR

Do majetku AOPK ČR patří naučné stezky U Eremita, Brdatka, Vodácká naučná stezka Berounka, Školní naučná stezka Křivoklát, Geologická zážitková stezka Po stopě trilobita a část NS Údolí ticha.

NS U Eremita

Naučná stezka představuje bohatství druhů dřevin na Křivoklátsku. Trasa NS vede úbočím údolí Berounky mezi Branovem a Roztoky, celková délka je cca 2 km. Stezka je vhodná pro pěší, vede po pěšině. Trasa je fyzicky středně náročná, některé pasáže mohou být problematicky schůdné za mokra. Po trase jsou 3 panely a 35 značek u konkrétních dřevin.

Přednosti: Technický stav stojanů i značek s čísly zastavení je dobrý. Lávky jsou v dobrém stavu.

Nedostatky: Pěšina je místy erodovaná a méně bezpečná. Problém je u některých zastavení, kde příslušná dřevina chybí nebo značku někdo přesunul jinam, některé značky byly zakryté zelení nebo přihrnuté sutí. Otázka je, jak je tento model stezky funkční – tabule s vyobrazeními dřevin jsou jen na začátku a konci, na druhou stranu dnes existuje možnost si je vyfotit mobilem a využít i po trase, případně lze na webových stránkách AOPK ČR stáhnout elektronického průvodce nebo si tištěného průvodce vyzvednout v IS CHKO Křivoklátsko – Křivoklát.

Bylo by vhodné více zdůraznit význam demonstrované druhové pestrosti dřevin pro CHKO.

Podrobně:

Úvodní panel – více zdůraznit, že právě pestrost druhového složení lesa je pro CHKO Křivoklátsko jedinečná a že v rezervaci je možné se setkat s x % všech druhů dřevin CHKO a s téměř polovinou? populace tisu červeného v celé ČR. Nezodpovězená otázka je proč zrovna tady?

Zast. 1 – chybí dřevina

Zast. 2 – chybí dřevina

Zast. 11 – chybí dřevina

Zast. 18 – chybí dřevina

Zast. 21 – chybí dřevina

Panel Přírodní rezervace „U Eremita“ – chybné uvozovky, obsah srozumitelný hlavně odborníkům, byť je patrná snaha o přiblížení textu laické veřejnosti

Zast. 26 – značka zřejmě přemístěna jinam

Zast. 30 – značka přihrnuta sutí

Zast. 31 – značka přerostlá netýkavkou

Doporučení:

Po obsahové stránce se stezka zaměřuje na významný fenomén území (vysokou diverzitu dřevin), což by mělo být na úvodních panelech více akcentováno. Je otázka, jestli nedoplnit zemní pevné značky ještě značkami ve výši očí, jinak je pozornost po většinu doby soustředěna na zem a interiér lesa je vnímán méně, navíc by tak šlo snáz řešit situace, kdy keř u značky uschne, strom se ulomí apod. Pokud by šlo např. o plechové štítky na lanku, bylo by možné využít druhou stranu na název, protože tabule s názvy jsou na koncích trasy a uprostřed a pokud si je člověk mobilem nevyfotí, tak k nim nemá na místě přístup a nemůže si ověřit, na který druh se dívá.

Použité tabule jsou již staršího data a bylo by vhodné s koncem jejich životnosti upravit jejich grafickou podobu dle grafického manuálu AOPK ČR.

NS Brdatka

Naučná stezka představuje přírodní zajímavosti PR Brdatka. Trasa vede z Křivoklátu do Zbečna a nabízí výhledy do údolí Berounky. Na trase se nachází vyhlídkový altán Gloriet a památkově chráněný objekt Hamouzův statek. Celková délka je 5,5 km. Stezka je vhodná pro pěší, vede po lesních cestách a pěšinách, i přes místní zákaz se na ní pohybují také cyklisté. Trasa je fyzicky méně náročná, lze zokruhovat s využitím veřejné dopravy. Po trase je 17 panelů, které vytvořili pracovníci AOPK ČR. NS prošla rekonstrukcí v roce 2006.

Přednosti: Technický stav stojanů je dobrý, texty na tabulích jsou stručné a srozumitelné, odborně fundované. V textech jsou zmíněny i kulturně-historické souvislosti (brdatka-brdo-včelí úl, včelaření u hradu).

Nedostatky: Některé panely jsou popsané fixem (5, 10, 13), některé špinavé, zaprášené (11, 12, 15, hlavně 16). Místo jsou texty psané trochu odborněji (např. expozice svahu), zaměřují se hlavně na prezentaci faktů, méně významů. Textu by prospělo podrobnější rozčlenění a využití atraktivnějších nadpisů a podnadpisů nesoucích stručné sdělení. Chyběl jakýkoli odkaz na CHKO Křivoklátsko a zasazení do širšího kontextu. Některá zastavení mají spíše volnou vazbu na lokalitu (např. živočichové, lepší by bylo rozdělení podle typů prostředí). Na trase se i přes zákaz pohybují cyklisté, což je na úzkých pěšinách nepříjemné.

Podrobně:

Zast. 4 – Vyobrazeny druhy bez vazby na text, informace o vyhlášení rezervace hodně obecné.

Zast. 5 – Nejasná vazba na místo – u kterého lesního typu cedule stojí?

Zast. 6 – Chybí jakákoliv informace o gloriету.

Zast. 7 – Lepší by byla informace o živočišných jednotlivých prostředí u těchto prostředí než souhrnné info – někde to tak řešeno je, např. zast. 8 zakrslá doubrava (obrázky), zast. 9 i text – šplhavci.

Zast. 10 – Bez vazby na situaci na místě – které ze zmíněných druhů páchají jaké škody v PR/CHKO?

Zast. 14 – Kde jsou buližníky a rozsáhlé suťové a balvanité pole? Není jasné.

Zast. 16 – Tabule je hodně zašlá a zaprášená.

Doporučení: Doporučujeme výhledově obnovu naučné stezky, s nezbytnou aktualizací textů a fotodokumentace a s drobnou úpravou textů v duchu zásad dobré interpretace a přizpůsobení grafickému manuálu AOPK ČR. Pravidelně kontrolovat a odstraňovat nedostatky (např. graffiti)

Vodácká naučná stezka Berounka

Naučná stezka představuje zajímavosti údolí Berounky (geologii, paleontologii, Otu Pavla, hrad Křivoklát, faunu, flóru...). Začíná pod Zvíkovcem a končí u Hlásné Třebáně v Českém krasu s celkovou délkou 60 km. Má 14 zastavení (z toho 10 v CHKO Křivoklátsko). Stezka vznikla v roce 1985 a prošla rekonstrukcí v letech 1998-2015. Na stezce se pravidelně opravují informační stojany¹ a jednotlivé panely². V rámci analýzy hodnoceny panely 3 a 7.

Přednosti: Technický stav stojanů je dobrý, tabule jsou přehledné a nejsou zahlcené texty. Texty jsou psané čtivě. Na tabuli je plánek dalšího úseku trasy se základními turistickými informacemi.

Nedostatky: Textu by prospělo podrobnější rozčlenění a využití atraktivnějších nadpisů a mezinadpisů nesoucích stručné sdělení. Chyběl jakýkoli odkaz na CHKO Křivoklátsko.

¹ Informační stojan – dřevěná nebo železná konstrukce, často se stříškou, která slouží pro instalaci informačního panelu.

² Panel – dibondová, PVC nebo jiná deska se samolepkou určená k instalaci na informační stojan. V terminologii AOPK ČR se používá souhrnný pojem informační panel. Při tvorbě a opravách návštěvnické infrastruktury AOPK (podle tzv. nákladů obvyklých opatření MŽP) je na správě CHKO rozlišován informační stojan a panel.

Doporučení: V rámci obnovy naučné stezky provést aktualizací textů a fotodokumentace a drobnou úpravu textů v duchu zásad dobré interpretace, informace zasazovat do širšího kontextu ochrany přírody Berounky formou CHKO (Křivoklátsko a Český kras). Grafickou podobu přizpůsobit grafickému manuálu AOPK ČR.

Školní naučná stezka Křivoklát

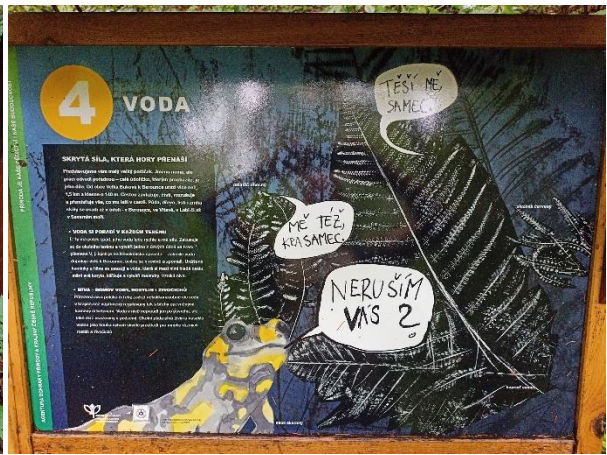
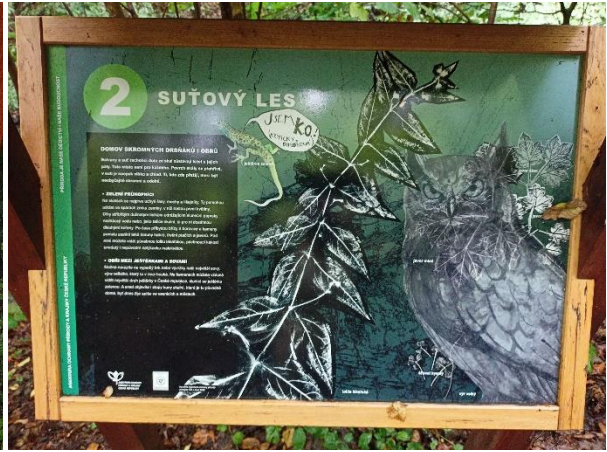
Naučná stezka představuje místní přírodní zajímavosti. Trasa začíná v Křivoklátě u základní školy a pokračuje po lesní pěšině na Velkou Bukovou. Obsahuje 8 panelů a je jednosměrná. Po projití se návštěvník musí vrátit zpět ke škole nebo může pokračovat dále do Velké Bukové. Stezka vznikla původně v roce 1985 z iniciativy místního pedagoga, od té doby byla několikrát obnovena. Poslední komplexní rekonstrukcí prošla v letech 2019-2020.

Panely jsou věnovány suťovému lesu, vodě, dřevinám a živočichům. Návštěvníci stezky se dozvědí, jak vzniklo údolí, kterým trasa vede, poznají zvířata, naučí se rozeznávat některé druhy živočichů nebo poznávat stromy podle listů.

Přednosti: Technický stav stojanů je dobrý, tabule jsou přehledné, dominuje grafická informace, nejsou zahlcené texty. Texty jsou psané čtivě a jsou strukturované. Kvalitní ilustrace s vtipnými komentáři budí pozornost cílové skupiny.

Nedostatky: Chybí jakákoli zmínka o CHKO a její činnosti.

Doporučení: V rámci obnovy naučné stezky provést aktualizací textů.

Zdroj foto mapy.cz

Geologická zážitková stezka Po stopě trilobita

Naučná stezka představuje geologické a paleontologické zajímavosti Přírodní památky Skryjsko-týřovické kambrium a blízkého okolí Skryj a Týřovic a historické souvislosti. Trasa NS prochází okolím obce a tvoří okruh, celková délka je 2,5 km. Stezka je vhodná pro pěší, vede po polních cestách a pěšinách. Trasa je fyzicky středně náročná, ve střední části jsou strmější pasáže problematicky schůdné za mokra. Po trase je 12 panelů, na jejichž vzniku se podíleli pracovníci AOPK ČR ve spolupráci s Muzeem TGM Rakovník a geology. Stezka byla zprovozněna v roce 2015 a cílí na rodiny s dětmi. Na stezce jsou umístěny komiksově informační tabule, prolézačky, vyhlídky, kukátka doplněné o možnost najít si zkamenělinu v suti nad skryjským mostem.

Přednosti: Technický stav stojanů i hracích prvků je dobrý, originální značení formou trilobitů většinou funkční, trasa vykosená, takže trilobiti jsou dobře viditelní. Texty jsou srozumitelné. Zajímavé je využití komiksu (např. zastavení u školy).

Nedostatky: Některé prvky značení – trilobiti – místy poškozené. Některé panely byly zašlé a zaprášené, hlavně v rozích špatně čitelné. Některým textům chyběla struktura, jinde byly zcela minimalistické nebo chyběly úplně. V textech chyběl jakýkoli odkaz na CHKO Křivoklátsko.

Podrobně:

Zast. u školy – byla by vhodná lepší struktura textu, text místy nečitelný (nečistoty za plexisklem).

Nebylo jasné, kde je zast. 2-3?

Zast. 4 TRILOBIT – je vidět, že pískoviště je využíváno, panel OSTATNÍ FAUNA hodně faktů, málo významů, panel ČÁSTI TĚLA a VÝVOJOVÁ STÁDIA chybí struktura textu

Další kůly po cestě – jasné vedení trasy, upozornění na rozhlednu spíše samoučel

Zast. 5 NAD HLADINOU MOŘE – panel NAD HLADINOU KAMBRICKÉHO MOŘE – není jasný titulek, jsme nad nebo pod hladinou kambrického moře (když byli trilobiti mořští živočichové), panel s komiksy na rozhledně ne moc jasný, kukátka – nebylo jasné, na co se dívat

Zast. 6 V LUHU – hravé zastavení, ot. jak jasné jsou pokyny na tabulkách a jak souvisejí s trilobity...

Zast. 7 OTOČKA – tabulka se známkami, špatný stav, panel MOST VE SKYRJÍCH – dobře umístěný, otázka návaznosti na trilobity...

Zast. 8 KUKÁTKO – panel ZŘÍCENINA HRADU TÝŘOV – otázka návaznosti na trilobity, prvek kukátka tady funkční, po namíření na rysku ukáže jinak ne moc dominantní zříceninu

Zast. 9 – u velkého trilobita a odbočky k nalezišti, dobré je upozornění na to, že se jedná o jediné legální naleziště

Zast. 10 TRILOBIT STRÁŽCE KRAJE – není jasné sdělení

Zast. 11 PŘESKOČ, PŘELEZ – hrací prvky, dobrý stav

Zast. 12 PERMSKÁ KATASTROFA – panel PERMSKÁ KATASTROFA – srozumitelné popsané slovně i formou komiksu, panely ale ne v moc dobrém stavu

Doporučení: Doporučujeme výhledově obnovu panelů stezky, více provázat s CHKO Křivoklátsko a některá zastavení provázat s hlavním tématem – trilobitem a grafickou podobu přizpůsobit grafickému manuálu AOPK ČR. Zajistit pravidelnou technickou údržbu vč. panelů. Jinak pro cílovou skupinu rodiče s malými dětmi dobré, zajímavá forma.

Naučná stezka Údolí ticha (též Chráněná přírodní stezka)

Naučná stezka prezentuje přírodu Křivoklátska. Začíná nedaleko Stroupínského mlýna u obce Hředle a pokračuje k hájovně Andreska podél Kublovského potoka přes osadu Ricatado. Je na ní 11 naučných panelů. Celková délka je 3 km se středně náročnou trasou. Správce stezky je Osadní výbor Ricatado a LČR, Lesní správa Křivoklát a AOPK ČR.

AOPK ČR dodala v roce 2008 prvních 5 panelů stezky (úvod, údolí Lučního potoka, louky, okolí potoků, živočichové potoka), ostatní panely (tramská osada Ricatado, obecná informace, geologie, lesy, živočichové v okolí potoka) dodali partneři.

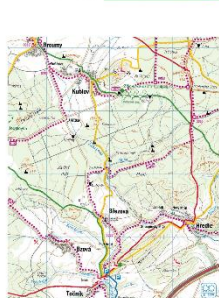
Přednosti: Technický stav stojanů je dobrý, kvalitní ilustrace, zajímavý obsah textů.

Nedostatky: Panelům dominuje textová složka. Text je nečleněný, jeho množství odrazuje. Obsah je částečně poplatný době vzniku (příprava soustavy Natura 2000) a dnes zastaralý

Doporučení: Panely vyžadují kompletní obnovu, případně lze nabídnout partnerům k využití nebo je odstranit.

Chráněná přírodní stezka Údolí ticha

Vážení návštěvníci!
Vstupujete na trasu přírodní stezky Údolí ticha, vodníci v délce 3 km podél Lučního potoka (Pátzovského a Kublovského) ústící zádřívá u Stroupínského mlýna a vede kolem chatové oblasti do Údolí ticha (osada Ricatado). Na tomto úseku je dobře zjevná procyklizace. Z Údolí ticha pak pokračuje po žlutě značené turistické trase do místa zvaného Pod Kamencem. Tato část je pro cykloturisty z terénního hlediska nevhodná. Na stezce je instalováno 10 naučných panelů, na kterých se návštěvníci mohou informovat o přírodních zajímavostech okolí. Území je součástí Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko. Proto zde můžeme pozorovat různé druhy rostlin a živočichů. Zvláště cenné jsou lesní porosty s přírodním skladbou dřevin, především dubů, buku, lip, javora a mnohaletých dalších stromů. Celá CHKO Křivoklátsko, rozprostírající se na ploše 630 km² byla pro velké přírodovědné hodnoty vyhlášena v roce 1977 biosférickou rezervací UNESCO. 62% území je pokryto zachovalými lesními společenstvy a je ústředním evropským geomorfologickým územím. Přírodní stezka byla vybudována pro všechny milovníky přírody, kteří přecházejí do tohoto kúce za odpočinkem a poznáním. Přejte se pohybovat v chráněném území, dodržujte zásady šetrného chování k přírodě.

čáp černý
(Ciconia nigra)

Chráněná přírodní stezka Údolí ticha

kravec tolen
(Sanguisorba officinalis)

netýkavka nedůtklivá
(Urtica dioica)

Louky jsou umělým ekosystémem, který vytvořil člověk. Luční porosty mají odpradávná velká hospodářský význam pro zemědělství. Travní společenstva luk byla a jsou hlavním zdrojem píče, ať již zelené nebo sušené. Luční ekosystém poskytuje rostlinám specifické podmínky. Rostliny jsou především plně vystaveny slunci, neboť je nestíni keře ani stromy. Rostou zde druhy, kterým nevadí dvojitá sečení během vegetačního období. Luční společenstva jsou tvořena proto převážně druhy vytrvalými či víceletými vytrvalými trsy, oddenky či hojně výběžky, kterými se všechny snadno a rychle množí vegetativně. Z druhů, které se rozmnožují převážně semeny, zde rostou ty, jejichž semena dozrávají na jaře či v časném létě před smrtí. Louky vyžadují trvalou péči člověka. Zanechané a nekosené louky zarůstají postupně dřevinami. Zdejší vlhké louky přecházejí v okolí potoka v les. Z bylin je zde hojně modře kvetoucí kakost luční. Na březích potoka roste kostival lékařský a netýkavka nedůtklivá, která dostala jméno podle schopnosti zralých plodů po dotyku vystřelovat semena. Její příbuzná netýkavka malokvětá se k nám rozšířila ze Sibíře a kolem potoka patří k nejhojnějším bylinám.

Realizace byla financována z prostředků Programu počtu o krajinu 2008 Ministerstva životního prostředí ČR.
Text a ilustrace: Cyril Švadlík, úprava a kres. Zábek, 2010.

Realizace byla financována z prostředků Programu počtu o krajinu 2008 Ministerstva životního prostředí ČR.
Text a ilustrace: Cyril Švadlík, úprava a kres. Zábek, 2010.

Panely MZCHÚ

Panely v jednotném designu AOPK ČR z roku 2014, někde jsou také starší panely z různých období.

„Nové“ panely AOPK ČR u MZCHÚ

Na větších panelech dominuje obrazová složka. Předností jsou kvalitní fotografie a stručné a výstižné texty. Fotografie jsou zvláště zajímavé v případech, kdy přibližují zajímavé druhy rostlin a živočichů, geologický fenomén nebo nabízejí neobvyklý pohled na prezentované místo tak, jak ho návštěvník běžně neuvidí (letecký snímek apod.).

Na menších cedulkách na hraničnících se státním znakem je textu minimum a je doplněn kresbou jednoho druhu. Informace stačí k tomu, aby návštěvník pochopil, co je to za území a proč a co se v něm chrání.

Především větší, obrazové panely velmi dobře reprezentují CHKO, AOPK ČR a jednotlivá území. Na území CHKO jsou dnes v terénu nejlepší formou interpretačních panelů, protože zohledňují úroveň grafického zpracování, kterou návštěvníci očekávají, i jejich přesycenost informacemi a neochotu v terénu číst. Díky zjednodušení a vizuální stránce jsou panely schopny přitáhnout pozornost návštěvníků.

Slabinou větších i menších panelů je ale **potlačení informace o omezeních**, která se daného území týkají. Ta je prezentována pouze drobným tiskem, který většina uživatelů nečte a informaci se tak nedozví.

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

Toto území spravuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Správa chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko. Hospodaří tu Lesy České republiky, s. p., Lesní správa Křivoklát.

- Hranice území je vyznačena dvěma vodorovnými červenými pruhy na stromech či sloupcích. Horní pruh je namalovaný po celém obvodu, dolní pak na té výšce, která není součástí rezervace.
- Kvůli ochraně zdejší jedinečné přírody není vstup do rezervace povolen. Území je přístupné pouze po žluté turisticky značené trase ze Skryj na Týřov a zpět. Děkujeme Vám.

Přehled ostatních NS

Naučná stezka Paraplíčko

Naučná stezka, kterou v rámci projektového vyučování vytvořili žáci ZŠ Křivoklát v roce 2003, představuje živou přírodu a pamětihodnosti Křivoklátska a nedalekých Roztok. Trasa s 5 panely dlouhá 1,5 km spojuje parkoviště nad hradem Křivoklát s vyhlídkou Paraplíčko. Správce stezky je Úřad Městyse Křivoklát. Panely vyžadují údržbu.

Naučná stezka Lánská obora

Naučná stezka prezentuje zvěř v Lánské oboře. Její trasa vede od budovy Lesní správy Lány do demonstrační části Lánské obory. Na trase dlouhé 5 km jsou tři odpočívadla s 28 informačními tabulemi o fauně, flóře a přírodních poměrech obory a CHKO Křivoklátsko. Navštěvníci mají příležitost pozorovat oborní zvěř v demonstrační obůrce. Ukázková část obory je přístupná pouze od 1. května do 30. září. Stezku spravuje KPR – Lesní správa Lány.

Naučná stezka Skanzen výroby dřevěného uhlí Lhota

Naučná stezka se věnuje lesnictví na Křivoklátsku, uhlířství a životu uhlířů. Trasa se 14 interaktivními zastaveními je dlouhá 200 m a nachází se v soukromém areálu výroby dřevěného uhlí u obce Lhota. Správcem stezky, na níž spolupracovala AOPK ČR, je firma Milan Cyrus.

Naučná stezka keltského oppida Stradonice

Naučná stezka představuje obyvatele keltského oppida a jeho historii. Trasa tvoří okruh kolem lokality keltského oppida o celkové délce 4 km. Stezka je vhodná pro pěší, v oblasti oppida vede po polních cestách a pěšinách, je fyzicky středně náročná, problematický je hlavně sráz na jihozápadní straně oppida. Po trase je 6 panelů, které vytvořili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče středních Čech. Větší část panelů v době hodnocení chyběla.

Přednosti: Technický stav stojanů je dobrý, texty na tabulích jsou srozumitelné, odborně fundované. Obecně se váží k lokalitě. Texty zmiňují památkovou hodnotu a potřebu ochrany lokality. U části panelů instalovány lavičky.

Nedostatky: Textu by prospělo podrobnější rozčlenění a využití atraktivnějších nadpisů a mezinadpisů nesoucích stručné sdělení. Informace jsou obecně o oppidu, ne o místě, kde se nachází panel. Fotomapa, která je dominantním prvkem, by mohla ukazovat lokalizaci oppida a jeho hranice, resp. zdokumentované struktury. Panely potřebují obnovit, vybledlé barvy. Část zastavení chybí, nelze je hodnotit.

Doporučení: Doporučujeme obnovu naučné stezky, s nezbytnou aktualizací textů a fotodokumentace a s drobnou úpravou textů v duchu zásad dobré interpretace. Vhodné by bylo využít možnosti vizualizace např. formou průhledových panelů.

Naučná stezka Skryjský luh

Naučná stezka tematicky pojednává o lese, lesním hospodaření, lesních rostlinách a živočiších. Trasa vede údolím Skryjského potoka k místu zvanému Parýzka a je dlouhá 3,5 km. Stezka má 8 zastavení a je v provozu od r. 2011, což na ní je vidět. Správcem stezky jsou LČR, Lesní správa Křivoklát.

Naučná stezka Lesní panorama Velíz

Naučná stezka je zaměřena na přírodu a historii okolí. Trasa začíná u břekové aleje Kolna a pokračuje po nížní cestě okolo vrchu Velíz do obce Kublov. Stezka se 6 zastaveními je dlouhá 2,5 km. Součástí trasy je i kryté posezení. Správcem stezky z roku 2009 jsou LČR, Lesní správa Křivoklát.

Naučná stezka Z dýmu a jehličí

Naučná stezka je věnovaná lesní dopravě dřeva, lesním železnicím na Křivoklátsku i jinde v ČR a pálení dřevěného uhlí. Trasa začíná za hranicemi CHKO Křivoklátsko u rozcestí pod Malým Louštínem a pokračuje do revíru Tři stoly po trase historické lesní železnice. Na 13,5 km má 9 zastavení. Správce stezky jsou LČR, Lesní správa Lužná a Lesní správa Křivoklát.

Dendrologická stezka

Naučná stezka je součástí rekreačně-naučného areálu Křivoklát. Podél stezky jsou tabulky s názvy stromů a keřů. Správce je Informační a vzdělávací středisko LČR Křivoklát.

Geologická expozice Lesnického parku Křivoklátsko

Expozice je součástí rekreačně-naučného areálu Křivoklát. Prostřednictvím 16 hornin v pěti tematických celcích představuje geologickou minulost Křivoklátska i zdejší těžbu a využití hornin. Správce je Informační a vzdělávací středisko LČR Křivoklát.

Naučná stezka Krušná hora - Hudlický vrch

Naučná stezka Krušná hora - Hudlický vrch je věnována rodnému kraji filologa a lexikografa Josefa Jungmanna (1773–1847). Obsahuje samostatný panel věnovaný CHKO Křivoklátsko. Stezka má 14 zastavení na 8,5km trase a je vhodná pro pěší i cyklisty. Poslední zastavení je na rozhledně Máminka. Správcem je obec Hudlice, na vzniku spolupracovala AOPK ČR.

Medvědí stezka

Krátká stezka ke hradu Točnick je zaměřena na téma medvědů a jejich chovu na Točníku. Trasa je cca 100 m dlouhá, má 6 zastavení. Vede od parkoviště U Dubu k medvědímu výběhu.

Naučná stezka Zámek Zbiroh

Naučná stezka je věnována historii zámku Zbiroh. Stezka o délce asi 1 km má 7 zastavení a prochází kolem zámku. Zajímavě řešené dřevěné panely připomínající rozevřenou knihu vyžadují obnovu.

Panely Lesnického parku Křivoklátsko

Na území Lesnického parku se na nástupních bodech, jako jsou manipulační plochy / dočasná parkoviště, nachází odpočívadla s panely. Informace jsou zaměřeny na nejbližší okolí dané lokality.

Přehled muzejních expozic

Uvádíme zde expozice, které buď přímo souvisí s interpretací přírody a krajiny CHKO, nebo mají potenciál a mohou být v souvislosti s interpretací témat v CHKO využity. Případně mají infrastrukturu, která v daném místě usměrňuje pohyb či chování návštěvníků.

Muzeum T. G. Masaryka Lány

Expozice prezentuje osobnost prvního československého prezidenta T. G. Masaryka a historické události spojené s jeho osobou. Jedna z částí je zaměřena na prezidentské období T. G. Masaryka, jeho cesty po republice, pobyt na Pražském hradě a na zámku v Lánech. Lze pracovat se souvislostí - zachovalá příroda Křivoklátska spojeného s českou státností, jako základ pro její současnou ochranu a zapojení Lánské obory do ochrannářských snah.

Muzeum T. G. Masaryka Rakovník

Archeologická expozice seznamuje s pozůstatky pravěkého a středověkého osídlení Rakovnícka. Kromě jiného obsahuje například model hradu Týřova nebo kamenné nástroje z Lužné staré 250 000 let ze starší doby kamenné (paleolitu). Jednou z oblastí, které se věnuje expozice přírody, je Křivoklátsko. V expozici jsou vystaveny hlavně preparáty vyšších obratlovců, které alespoň z části charakterizují danou oblast. V Křivoklátsku je to např. naše největší sova výr velký. Expozice tak zahrnují severozápadní část území CHKO.

Pamětní síň Oty Pavla Branov

Expozice na malém prostoru poutavou formou představuje spisovatele Otu Pavla jako pozoruhodného člověka s těsným vztahem ke Křivoklátsku. Oslovuje návštěvníky různého zaměření, zmiňuje univerzální témata, která se dotýkají všech (dětství, rodina, nemoc, smrt...). Jasně ukazuje vřelý citový vztah rodiny Oty Pavla k přírodě Berounky a Křivoklátska.

Pamětní síň Jaroslava Fraňka Nezabudice

Expozice je postavena na předmětech z pozůstalosti legionáře a odbojáře Jaroslava Fraňka, majitele hostince U Rozvědčíka, který se na nějakou dobu stal víkendovým útočištěm rodiny spisovatele Oty Pavla. V jeho knížkách je osud Rozvědčíka Fraňka poutavě popsán. Souvislost s životem a dílem Oty Pavla a s kulturními dějinami Křivoklátska.

Památník Josefa Jungmanna Hudlice

Roubený dům, do kterého se Josef Jungmann narodil, byl postaven na počátku 18. století a je typickou ukázkou středočeské roubené stavby a dochoval se takřka v původním stavu.

Od roku 1896 byla v roubence vybudována expozice o životě a dílu Josefa Jungmanna. Veřejnosti je tak dům přístupný více než 120 let.

Souvislost s lidovou architekturou oblasti, jejím osídlením a využíváním místních zdrojů.

Památník Joachima Barranda, Skryje

Paleontologická a geologická expozice představuje ukázkou možného vzniku zkamenělin či model ontogenetického vývoje trilobita *Sao hirsuta*, který proslavil Skryje v celém světě. Zaujmou však také osobní přístroje J. Barranda.

Souvislost s geologickou minulostí Křivoklátska. Výchozí místo a celková návaznost na Geologickou zážitkovou stezku Po stopě trilobita.

Týřov známý a neznámý

Expozice představuje historii jednoho z mnoha hradů Křivoklátska a dnes velmi navštěvovaného místa na skále nad řekou Berouňkou cca 3 km severovýchodně od Skryjí.

Souvislost s historií Křivoklátska a jeho osídlení.

Čechův elektrický válcový mlýn, Slabce

Starý válcový mlýn se dvěma vodními koly se již v původní podobě nezachoval, opakovaně byl postižen povodněmi, v roce 1911 mlýnská usedlost vyhořela. Celá stavba, kterou z jedné strany prochází skála a z druhé protéká voda, byla zrekonstruována v klasicistním pojetí. Ta v současnosti tvoří obytnou část komplexu, v bývalé mlýnici vzniklo muzeum, kde jsou k vidění neprovozované stroje a informační panely, vpravo od ní byl v letech 1911–1915 vybudován objekt vlastní elektrárny. Malá vodní elektrárna ve Šlovicích se stala opravdovým skanzenem počátků „doby elektrické“ u nás a 3. listopadu 2009 byl celý areál včetně technologického vybavení prohlášen Ministerstvem kultury ČR za kulturní památku.

Souvislost s Berouňkou, jakožto jedním z hlavních přírodních fenoménů oblasti i přírodního zdroje hospodářsky využívaného místními lidmi.

Hamousův statek, Zbečno

Muzejní expozice v historické roubené usedlosti představuje život a tradice v naší historii.

Kromě klasické prohlídky zde návštěvníci mohou zažít tradiční pečení chleba.

Souvislost s lidovou architekturou oblasti, jejím osídlením a využíváním místních zdrojů.

Informační centrum keltské kultury Nižbor

Expozici představující život Keltů na našem území a v nedalekých Stradonicích doplňují krátkodobé výstavy o archeologii či edukační programy pro školy. Každoročně se pak na zámku pořádají oslavy významných keltských svátků Samhain a Beltain.

Souvislost s historií osídlení oblasti a využitím zdejších přírodních zdrojů lidmi.

Muzeum Českého krasu - geopark Barrandien, Beroun

Unikátní expozice pod širým nebem ve dvoře muzea prezentuje dramatickou geologickou minulost oblasti tzv. Barrandienu, který zahrnuje většinu území CHKO.

Souvislost s geologickým vývojem oblasti.

Muzeum Žebrák

Expozice přibližuje návštěvníkům dějiny královského komorního města Žebrák a seznamuje také s významnými zdejšími rodáky.

Souvislost s historií osídlování území a využívání místních přírodních zdrojů lidmi.

zdroj: berounsko.net, mapy.cz, webové prezentace institucí, vlastní průzkum

Lokalizace a rozsah služeb

kde jsou soustředěny, jaké (ubytování, stravování, informační...)

zdroj: PP CHKO, vlastní průzkum

Ubytování

Dle údajů ČSÚ bylo v CHKO Křivoklátsko v červenci 2022 registrováno celkem 43 ubytovacích zařízení, z toho 9 hotelů (všechny s celoročním provozem, 6 v kategorii 3* a výš), 12 penzionů (9 celoročně), 5 turistických ubytoven (4 s celoroční provozem), 9 kempů, 3 chatové osady a 5 ostatních zařízení (z toho 4 celoroční). Celkově bylo 17 zařízení s letním a 26 s celoročním provozem.

Výše uvedené údaje ale neposkytují úplný obrázek, protože nevidují ubytování v soukromí. Na serveru booking.com je v červenci 2022 nabízeno 17 možností ubytování v oblasti Křivoklátska, na e-chalupy 74. Výše uvedené naznačuje, že z cca 6500 chat, které se na Křivoklátsku nacházejí, slouží k veřejnému pronájmu jen zlomek. Existuje setrvalý tlak na rozšiřování a budování nových chat.

Větší ubytovací kapacita je soustředěna do údolí Berounky, kde dominují kempy. Část je provozována způsobem, který regionu nepřináší žádnou přidanou hodnotu a dlouhodobý užitek.

Nový fenomén posledních let představují karavany a obytné vozy. Část dlouhodobě snižuje kapacitu kempů pro vodáky. Většina kempů postrádá příslušnou infrastrukturu pro karavaning, která umožňuje například řádnou likvidaci odpadních vod. Část karavanistů táboří „na divoko“ na parkovištích obcí nebo na polních a lesních cestách. Potřebná infrastruktura vybavených parkovišť na území CHKO není a představuje výzvu do budoucna.

Stravování

Stravovací služby jsou soustředěny v místech, kde je nabízeno ubytování. Kvalita i dostupnost nabízených stravovacích služeb je podle vlastních zkušeností i podle výsledků návštěvnických průzkumů velmi proměnlivá.

Chybějící služby v území

zdroj: vlastní průzkum

Mezi službami, které návštěvníkům Křivoklátska chybí, byly nejčastěji zmiňovány:

- bankomaty a možnost platby kartou
- lepší nabídka stravování
- půjčovny, úschovny a dobíječky kol
- lepší možnosti parkování
- lepší spojení veřejnou dopravou
- průvodci do přírodních lokalit a MZCHÚ

Obraz CHKO

CHKO očima aktérů

V průběhu března a dubna 2022 se uskutečnilo celkem osm rozhovorů s důležitými aktéry z řad zástupců samospráv, lesnických hospodařících subjektů, vzdělávacích a kulturních institucí. Jejich hlavním cílem bylo porozumět vztahu oslovených aktérů k cestovnímu ruchu a k ochraně přírody. Každý rozhovor trval přibližně hodinu. Agregované a anonymizované odpovědi shrnuje následující sumář.

Návštěvnost

Turistický ruch je aktéry vnímán jako **neodmyslitelně spjatý s Křivoklátskem**, ve kterém najdou návštěvníci dostatek atraktivních lokalit. Všichni oslovení zaznamenali za posledních několik let **stoupající počet turistů a cyklistů v přírodě**, skokový nárůst pak pozorovali v době proticovidových opatření. Výjimkou je pak pochopitelně z týchž důvodů zaznamenaný **pokles návštěvnosti v objektech turistické infrastruktury** (zejména muzea). Zatímco někteří aktéři jsou toho názoru, že i **zvýšený počet lidí není zatím alarmující** („lidí je tu dost, ale po lesích se rozprostrou“), někteří aktéři pak **intenzitu návštěvnosti vnímají už jako ohrožující** pro některé lokality (např. Týřov). Dalším pozorovaným fenoménem je pak **osidlování chatových osad k trvalému bydlení** (a nároky obyvatel na zajištění obslužnosti a bezpečnosti z hlediska blízkosti stromů u obydlí) a **intenzivnější pohyb v přírodě i v obdobích a časech, kdy to dříve nebyvalo zvykem** (zimní období, noční běžci, nocležníci).

Přístup aktérů k turistickému ruchu je vesměs spíše vstřícný, všichni aktéři ctí právo vstupu do lesů a rekreační funkci lesa. Zvyšování návštěvnosti je podle nich trend, který se nedá zvrátit. Aktéři se **různí v pohledu na to, zda návštěvníky v pohybu po lesích usměrňovat resp. neusměrňovat.** Někteří deklarují, že by turisty pouštěli i mimo vyznačené cesty a nechali jim v podstatě svobodný pohyb po lese. *„Pokud to není maloplošné zvláště chráněné území, povolil bych vstup i mimo cesty ve všech zónách“*³. Jiní ale mají potřebu větší regulace a kontroly jejich pohybu. Napomoci tomu může návštěvnická infrastruktura: *„Udělejme systém odpočinkových míst, aby to lidi vedlo odněkud někam, jak potřebujeme. Kde je chtít nebudeme, tam infrastrukturu nedáme.“*

Aktéři vědí o **dalších atraktivních lokalitách**, které ale **není podle nich třeba zpřístupňovat masovějšímu turismu** (*„Obětovali jsme Máminku“*). Na ne/zpřístupnění lokalit pro veřejnost obecně **nepanuje shodný názor** – několik aktérů se shodlo, že má smysl chránit pouze taková území, kde je prokazatelná přítomnost předmětu ochrany čili ochrana má být cílená a vázaná k výskytu nějakého druhu.

Vůči **výstavbě ubytovací infrastruktury** jsou aktéři spíše skeptičtí (*„Co by tu lidi dělali, vždyť jsem za půl hodiny v Praze“*), někteří by uvítali více infrastruktury pro **kola** (servisní místa, úschova), lepší **parkování**, dostupnější **informace**, **možnost se najíst či platit kartou**.

Přes deklarovaný spíše pozitivní přístup k turistům lze pak pozorovat úlevu, když tlak návštěvnosti poklesne: *„V sezóně je nejlepší, když drobně prší, to pak lidí není tolik.“*

³ Toto přání odpovídá současnému stavu, kdy je vstup mimo cesty povolený dokonce i ve většině MZCHÚ. Komentář napovídá, že někteří aktéři mají mylné povědomí o platných ochranných podmínkách, když je považují za přísnější, než ve skutečnosti jsou.

Aktéři si všímají **rozporuplného vnímání lesa ze strany návštěvníků**. Na jednu stranu jim **vadí např. těžba dřeva** (samotná těžba, hluk, narušení terénu, pohyb těžké techniky i pohyb lesníků po území v autech), ale na druhou stranu nelibě nesou, pokud **není les uklizený** a udržovaný (týká se to třeba některých PR, ve kterých je omezeno lesnické hospodaření z důvodu zájmů ochrany přírody).

Zmíněna byla také specifická návštěvnická skupina – **detektoráři kovů**. Ti často porušují zákon o lesích (narušování místa výkopu) i zákon o státní památkové péči (nenahlašování nalezených předmětů, které mají historickou hodnotu).

Parkování

Nárůst počtu turistů se projevuje především počtem aut, která parkují na mnoha přístupových místech do lesů, méně pak na okrajích luk a polí. Pokud zaparkované auto nebrání pohybu techniky, pak se to vesměs toleruje či řeší domluvou. **Počet oficiálních parkovišť je vnímán jako nízký.** Jejich budování se pak správci lesních pozemků úplně **nebrání, ale nechtějí nést tíži s tím spojené administrativy.** Ohledně parkovací kapacity zaznívají představy jako *"miniprostory pro houbaře"*, "parkoviště pro 5–6 aut" nebo "např. pro 20 aut", čili aktéři vnímají jako vhodnější **rozmístit více malých parkovacích ploch.** Zároveň jsou si vědomi rizika nepořádku na takových místech.

Zaznamenali jsme příklad dobré praxe, kdy vhodná komunikace se špatně parkujícími návštěvníky přinesla výsledky: intenzivní půlroční spolupráci lesníků, AOPK ČR a policie se návštěvníci **naučili parkovat na určených místech** (součástí řešení byly také důsledně zamykané závory). Z výpovědí však není úplně jasné, kdo by se měl tohoto úkolu ujmout resp. jak dosud **roztříštěné počiny v této oblasti koordinovat.**

Ochrana přírody

Ochrana přírody obecně je vnímána jako potřebná a prospěšná, v daném území zajištěná a respektovaná. Pro aktéry ochrana znamená **omezení, ale vesměs je vnímají jako nutná, jsou s nimi již sžiti.**

Spolupráce mezi lesními hospodáři a AOPK ČR, Správou CHKO je hodnocena jako **intenzivní a víceméně dobrá.** Lesníci sami na sebe pohlížejí způsobem, kdy jejich hospodaření je udržitelné a s respektem k lesu, a bylo by podle některých takové i bez existence CHKO (*„Lesník nebude dělat zvěrstva proti ochraně přírody.“*). Dále uvádí, že vnímají les v širším kontextu, nejen skrze úzce vymezenou odbornost (*„Chybí někdo jako ekologický lesník“*). Přesto **uznávají roli ochránců, kteří stav dlouhodobě monitorují.** Přímá komunikace s většinou zaměstnanců AOPK ČR, Správy CHKO funguje podle oslovených dobře (uvítali by **společnou diskuzi přímo v terénu spíše než od stolu**), i když podle některých aktérů stojících mimo tuto skupinu třecí plochy existují.

Aktéři pak reflektují **potřebu rovnosti a stejného přístupu ke všem hospodářům** – zmíněn byl pocit jisté **nespravedlnosti ohledně používání chemie v lesích** (restrikce) a na polích (benevolence).

Desetileté plány hospodaření jsou převážně vnímány jako optimální, jen je potřeba sladit termíny tak, aby byl časový souběh s plány péče o (M)ZCHÚ⁴. **O způsobu hospodaření by pak podle lesníků měli veřejnost informovat všichni lesní hospodáři i Správa CHKO** (viz Vzdělávání veřejnosti).

Ochrana přírody je vnímána jako intenzivnější v centrální části Křivoklátska, méně intenzivní na okrajích, zejm. v sousedství větších měst (Kladno, Rakovník).

Ochranář/strážce je vnímán jako člověk, který návštěvníky přichytí při něčem špatném, místo aby poradil a popovídal o přírodě. Také zaznělo přání, **aby strážci byli přímo z AOPK ČR**⁵. Další podněty směrem k AOPK ČR se týkají postojů k výstavbě, zejm. se jedná o benevolenci ke změnám krajinného rázu a zástavbě v krajině (přání **místo expanze do extravilánu zahušťovat intravilán**) a povolování staveb bez kontextu okolí (roubenka vedle podnikatelského baroka).

Vzdělávání veřejnosti

Shoda panuje na potřebě vzdělávání a komunikace s návštěvníckou veřejností. A to především proto, aby se **odstranily nežádoucí jevy spojené s pobytem lidí v lesích a přírodě** – jedná se zejména o **odhazování odpadků** (někteří aktéři vnímají cyklisty jako ty, kdo znečišťují více než pěší turisté), **nevhodné parkování** na přístupových místech, **rušení zvěře, nepovolený vstup do NPR**, nepochopení nebo dokonce **maření lesnické činnosti** atd.

Obdobně se aktéři dovolávají **budování vztahu veřejnosti k ochraně přírody**. Silně je vnímána potřeba, aby **lidé ochraně rozuměli a chápali, co se zde chrání a proč, jaké způsoby chování v přírodě jsou závadné a z jakého důvodu**, že les spravují lesníci a jaké jsou jejich postupy, že jsou zde myslivci a jakou mají funkci. Zde je podle aktérů potřeba jednak **edukace na národní úrovni** (zaštitovat by ji dle aktérů mohlo MŽP či MZe, resp. MŠMT), ale **i silnější role AOPK ČR**, která má veřejnost vzdělávat vhodným způsobem, **pořádat více komentovaných prohlídek** (aby lidé pochopili, na co se dívají) a také v neposlední řadě **přizpůsobit webové stránky tak, aby zde našli informace hlavně návštěvníci** (nejen stavebníci)⁶.

Jako dobrý nástroj edukace jsou aktéry vnímány **naučné stezky s informačními panely** (zejm. ty Lesnického parku), které je však třeba **udržovat, obnovovat a modernizovat** (např. doplňovat QR kódy). U stezek spravovaných AOPK ČR, Správou CHKO si aktéři, pokud se o nich vyjadřují, všímají **zastaralosti a neudržovanosti**. Je samozřejmě otázka, zda aktéři přesně věděli, které NS jsou ve správě AOPK ČR.

Z hlediska přístupu, co a jakým způsobem veřejnosti představovat, padl názor, že např. i uzavřená území (NPR) lze návštěvníkům **ukazovat výhledem či průhledem do území** s vysvětlující informační cedulí (může se tím omezit touha do nich vstupovat, protože je to zakázané). Je však,

⁴ plány péče o MZCHÚ, plány péče o VZCHÚ a souhrny doporučených opatření o jednotlivé kategorie soustavy NATURA 2000 (evropsky významné lokality a ptačí oblast Křivoklátsko)

⁵ Myšleno pravděpodobně, aby strážci byli profesionální, tj. vzdělaní a psychicky odolní s nějakým proškolením nebo profesním certifikátem.

⁶ Nová podoba webových stránek byla spuštěna až po rozhovorech s respondenty, jak ji hodnotí, není známo, výše uvedené hodnocení se týká starší verze webu.

podle dalšího aktéra, potřeba vážit, nakolik být v popisování fenoménů v místě (zvířat, rostlin, nerostů) konkrétní, aby to návštěvníky nelákalo k jejich hledání a odnášení.

Náměty aktérů, kam turisty pouštět a kam naopak nepouštět

Kam pouštět:

Šlo by zpřístupnit **vybraná archeologická naleziště** (bez konkrétního návrhu místa).

NPR Vůznice - *“Lidi tam stejně vlezou, šlo by nechat je chodit po cestě, může tam být strážce.”*

PR Zdícká skála (bulžňácký útvar nad Kublovem) - *“Důvod ochrany mají být pavouci, ale ti už tam dávno nemohou být. Zdícká skála by měla být přizpůsobena svému původnímu důvodu ochrany, jinak nemá moc smysl ji chránit.”*⁷

Třístolské bučiny – ty jsou cenné a musí zůstat, ale ostatní lokality jsou nárazníková zóna pro CHKO, kde předmět ochrany nemá žádný smysl.⁸

Kam nepouštět:

Vraní skála u Svaté.

Větší ochranu by si zasloužila alespoň **část potoka Kamence**, zejm. pod koupalištěm, kde vtéká do lesa (Kublovský potok, místu se říká Kamenec, dole jsou pak chaty u Březové). Od začátku lesa až po kolenskou silnici.⁹

Další náměty:

Když se z Velizu jde směrem na Kolna a vyjde se z lesa, vidíte pod sebou celý kraj Hořovicko, Brdy. Toto místo byla dříve **výsypka šachty**, na náspu se vždycky pálily čarodějnice. Hodila by se tam **vyhlídka**.

⁷ Patrně tím respondenti mysleli, že je třeba provést opatření, aby důvod ochrany (výskyt pavouků) byl obnoven. Jinak ochrana a z ní plynoucí opatření postrádají smysl.

⁸ Není jasné, co chtěl respondent sdělit, přes lokalitu Tři Stoly a přilehlé porosty vede naučná stezka (NS Vůně dýmu a jehličí) a nejbližší MZCHÚ jsou PR Prameny Klíčavy a PR Údolí Klíčavy, které jsou rovněž zpřístupněny značenými trasami pro pěší.

⁹ Důvody ani způsob „větší ochrany“ respondent nevedl.

Vnější obraz území

Jakými prostředky je území prezentováno navenek a jaký obraz území je komunikován

Analýza je v plném znění v příloze: Vnější obraz CHKO Křivoklátsko. Zde je uvedeno její shrnutí.

Analýza dostupných veřejných zdrojů prezentace území proběhla počátkem roku 2022. Zjistila, že **obraz Křivoklátska není zásadně ovlivňován jedním nejsilnějším médiem**. Návštěvníci Křivoklátska očekávají, že:

- **najdou: terén nahoru a dolů, ráj pro pěší, kam se dá vyrazit i na několikadenní túru, ráj pro houbaře, cyklisty, vodáky i rybáře, minimum lidí. Znamky sporů o národní park**
- **uvidí zejména: lesy, řeku, potoky, skály, hrady a zříceniny, trilobity**

Celkový aktuální vytvářený obraz zjištěný z nejvýše umístěných odkazů **na vyhledávačích** by se dal shrnout:

Křivoklátsko nadchne milovníky historie, přírody i romantické duše. Místním ochrana Křivoklátska jako CHKO stačí, národní park nechtějí.

Místa, na která na Křivoklátsku vyhledávače nejčastěji zvou, je **hrad Křivoklát a okolí** a z přírodních lokalit **Skryjská jezírka**.

Ve výsledcích vyhledávání serverem Seznam.cz se ve srovnání s Googlem mnohem častěji vyskytly aktuální **články o připravovaném národním parku** a odporu místních obcí. Je těžké říct, do jaké míry kauza národního parku ovlivní běžného návštěvníka, který bude vyhledávat informace pro svou návštěvu této oblasti. Každopádně se těmto zprávám nevyhne a přečte si je minimálně tehdy, pokud by z vlastní zkušenosti se statutem národního parku či na základě titulků článků očekával nějaké komplikace během vlastního pobytu na Křivoklátsku.

Aktuální téma národního parku dominuje i příspěvkům o Křivoklátsku **na Facebooku**.

Positivní je fakt, že **stránky AOPK ČR - CHKO Křivoklátsko** s tipy na naučné stezky a sekcí Informace pro návštěvníky CHKO vyskočí poměrně vysoko ve vyhledávání Googlem. U tipů na výlety je na proklik možnost dozvědět se zábavnější formou pravidla chování v CHKO. Podobné informace by člověk očekával i na stránkách **oficiálního informačního střediska CHKO Křivoklátsko v síti**

Dům přírody. Tam ale takovéto informace nejsou a je problém narazit při vyhledávání i na stránku samotnou.

Vizuální média (Youtube, televize) navozují dojem Křivoklátska jako **krásné, lesnaté krajiny s vyhlídkami, kde skoro nikoho nepotkáte.** I zde je **silným, opakujícím se tématem očekávané vyhlášení národního parku.**

Ve snímcích na **Youtube** videa různé úrovně (od velmi slabých amatérských až po profesionální), většinou prezentují vlastní natočené spoty a fotografie nebo dokumentují výšlapy po Křivoklátsku a slouží jako tipy na výlet. Část videí prezentuje území i s lidmi, minimálně s autory. **Označení CHKO je používáno velmi volně** a používají je i autoři, kteří s CHKO nejsou nijak spojeni a s názvem dál nepracují. **Oficiální prezentace CHKO zde naopak chybí.**

Nejvyváženějším televizním snímkem o Křivoklátsku z hlediska obsahu, formy prezentace a přístupnosti pro diváka je pořad z cyklu Klenoty naší krajiny s Miroslavem Vladykou. Přestože je délkou 26 minut srovnatelný s pořadem z cyklu Krajinou domova, tento pořad udrží pozornost diváka až do konce a nepřestane být zajímavý. Navíc díky kvalitnímu scénáři mluví přirozeně a nenásilně i o ochraně území, rezervacích i pravidlech chování.

V rozhlasových pořadech až na jeden jsou tématem číslo jedna příspěvky o přípravě vyhlášení národního parku. Jejich vyznění by se dalo shrnout takto: **Křivoklátsko je přírodně cenné území, které si statut národního parku a změnu způsobu hospodaření v lesích zaslouží. Obava z nárůstu počtu turistů je však oprávněná.**

Tištěné materiály budí dojem místa, kde návštěvníky vítají, jsou na ně připraveni a vytvářejí pro ně zajímavé produkty. Nejdostupnějšími (byly umístěny také na webu IS Křivoklát) byly 2 typy materiálů: tipy na výlet a hledačky (questy). Převážnou většinu materiálů s tipy na výlet vydal Svazek měst a obcí (SMO) Rakovnícka. Většina materiálů je více než 10 let stará. Hledačky, specifický produkt pro návštěvníky, vznikaly později, od roku 2015. Materiály jsou přehledné a srozumitelné, **velká část tipů na výlet či tras hledaček je směřována do obcí a jejich nejbližšího okolí.**

Zapojení aktérů a veřejnosti

V rámci přípravy analytické části proběhla jednání:

22. 6. 2021 – se zadavatelem předání podkladů k analytické části

2. 7. 2021 – se zadavatelem základní charakteristika situace v CHKO

19. 7. 2021 – se sběrači – školení, se zadavatelem prioritní místa k terénnímu průzkumu

11. 11. 2021 – se zadavatelem – dílčí výsledky průzkumů, uživatelské skupiny a problémy

Jaro 2022 – rozhovory s vytipovanými stakeholdery (členy pracovní skupiny)

3. 3. 2022 – se zadavatelem – střetové body, limity

Doplňující jednání na základě připomínek k dokumentu 18. 7 2022 – se zadavatelem – střetové body, limity

16. 8. 2022 – se zadavatelem – závěry analýzy, harmonogram, cílové skupiny

17. 8. 2022 – s pracovní skupinou – závěry analýzy, harmonogram

Přílohy

KPNV CHKO Křivoklátsko - limity využití území (dle ML 34.1 Koncepce práce s návštěvnickou veřejností v CHKO)

A. zranitelné plochy bez organizovaného cestovního ruchu = cenná území z hlediska zachování předmětů ochrany s vyloučením aktivit organizovaného cestovního ruchu s výjimkou již existujících vyznačených turistických cest včetně případné NI na nich; jakékoli návštěvnické využití ploch mimo značené cesty není nijak propagováno – jde typicky o NPR nebo např. o plochy nevhodné pro pořádání hromadných akcí, u kterých nelákáme ani na sběr lesních plodů; v této kategorii je nutný popis každého segmentu s uvedením důvodu zařazení do této kategorie

B. cenné a cestovním ruchem intenzivně využívané plochy = cenná území z hlediska zachování předmětů ochrany, kde je, nebo v budoucnu může být, vysoká návštěvnost a představuje zde závažný problém (popis každého segmentu s identifikací problému, s vazbou na návrh opatření v plánovací/aplikační části); je zde žádoucí dělat vhodná opatření, aby se nezvyšoval počet návštěvníků, nebo technická opatření zaměřená na usměrňování pohybu návštěvníků a vhodnou interpretaci území a jeho ochrany a další opatření vedoucí k ochraně ekofenoménů, geotopů, biotopů a společenstev.

C. ostatní území = plochy, jejichž využití pro cestovní ruch KPNV speciálně neřeší, bez omezení pro interpretaci území CHKO a bez potřeby usměrňovat návštěvnost (zemědělské území, hospodářské lesy, sídla bez památkové ochrany, rekreační střediska apod.); tato kategorie tvoří orientačně cca 50-80 % plochy CHKO

formou bodů vyznačit hlavní nástupní místa, kde dochází ke koncentraci lidí (nádraží, záchytná parkoviště, obce), kde by AOPK ČR mohla prezentovat svou činnost a směřovat návštěvníky do území, a další místa konfliktů (střetová místa) mezi zájmy ochrany přírody a návštěvníky (např. parkování mimo parkoviště, apod.).

A. zranitelné plochy bez organizovaného cestovního ruchu

A1 Kohoutov

Ucelené území zahrnující NPR Kohoutov, PR Lípa, ptačí oblast Křivoklátsko a paleontologické lokality Buchava, u Podmokelského mlýna, Lípa, Mlečice. Převažuje zde soubor květnatých bučin, suťových lesů, hercynských dubohabřin se skalami a související vegetací. V převážně lesnatém území se vyskytuje velké množství chráněných druhů rostlin a živočichů. Většina plochy je zařazena do I. zóny CHKO Křivoklátsko a EVL Kohoutov. Do NPR Kohoutov je ze zákona vstup pro veřejnost zakázán a nevede zde žádná turisticky značená trasa. Na základě výnosu o zřízení PR Lípa je vstup do tohoto území povolen pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody. Pohyb návštěvníků při východní hranici PR Lípa je usměrněn modrou turisticky značenou trasou za pomoci dvou lávek.

Ceněné jsou kambrické paleontologické lokality, které občasně využívají amatérští paleontologové i běžná veřejnost.

A2 Týřov – Velká Pleš

Rozsáhlá plocha I., II. a III. zóny CHKO Křivoklátsko s převažující EVL Týřov – Oupořský potok, EVL Stříbrný luh, EVL Čertova skála a částí EVL Kohoutov. Dále se zde nacházejí NPR Týřov, NPR Velká Pleš, PR Jezírka, PR Červený kříž, PR Jouglovka, PR Stříbrný luh, PR Vysoký tok, PR Čertova skála, PR U Eremita a část ptačí oblasti Křivoklátsko. V celé ploše území je navrhován Národní park Křivoklátsko mimo zastavěné území obce Karlova Ves. Lesní komplex v centrální části CHKO Křivoklátsko s převahou bučin, suťových lesů s tisem červeným, dubohabřin i teplomilných doubrav a smíšených lesů. Dominantou v krajině jsou Týřovické skály a vrchol Velké Pleše. Diverzita rostlin a živočichů je velmi vysoká. Vstup pro veřejnost je ze zákona zakázán v NPR Velká Pleš. V NPR Týřov je vstup povolen pouze po žluté turisticky značené trase od obce Skryje. Po této trase se dají navštívit turisticky atraktivní lokality – vyhlídka Královka, zřícenina hradu Týřov a malá část potoka Oupoř. Zbytek území NPR Týřov je ze zákona pro veřejnost nepřístupný a známé turistické lokality či trasy – vyhlídka Týřovické skály, vyhlídka Výrovka, cesta podél potoka Oupoř na úseku zřícenina hradu Týřov až rozcestí Ševcová nebo cesta od zříceniny hradu Týřov směr Roudny zůstávají pro veřejnost nepřístupná. Část NPR Týřov a NPR Velká Pleš sousedící s řekou Berouňkou nelze využívat k výkonu sportovního rybolovu. Vyhlídka Propadený zámek u Branova je využíván převážně obyvateli obce bez omezení vstupu. Průzkumná štola pod vrcholem Prachoviště je zabezpečena mříží a je pro veřejnost nepřístupná. Pohyb návštěvníku na žluté turisticky značené trase je usměrňován pomocí lávek, mostků a informačních panelů. Mezi nejvíce turisticky navštěvovaná místa patří centrální část PR Jezírka.

V PR Jezírka rostou zachovalé lesy s více než 25 druhy dřevin a bohatou florou v mozaice četných skalních výchozů. Významné lokality skryjsko-týřovického kambria. Vstup do PR Jezírka není omezen. Přesto zde dlouhodobě probíhá usměrňování pohybu veřejnosti, a to za pomoci tří lávek a informačního panelu na modré turisticky značené trase.

V PR Červený kříž je předmětem ochrany teplomilná doubrava většinou pařezinového původu s chráněnou mochnou bílou a např. plicníkem úzkolistým. Na základě výnosu o zřízení je vstup veřejnosti do tohoto chráněného území povolen pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody.

PR Jouglovka je významné území s převahou silicitových skal se zakrslými duby a bory reliktního charakteru. Bohatá fauna motýlů na malé ploše. Na základě výnosu o zřízení je vstup veřejnosti do tohoto chráněného území povolen pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody.

PR Stříbrný luh je charakterizována smíšenými lesy s převahou bučin a dubohabřin s vtroušeným tisem červeným. V části rezervace, v toku Berounky, žije kriticky ohrožený velevrub malířský. Na základě výnosu o zřízení PR Stříbrný luh je vstup pro veřejnost povolen jen po veřejných a značených turistických cestách. V západní části PR prochází červená turisticky značená trasa směr Roztoky – Leontýn. Vstup veřejnosti na vyhlídku Stříbrný luh a na vrstevnicovou cestu směr Roztoky a Újezd nad Zbečnem je povolen pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody.

Rozlehlý rozeklaný skalní útvar v PR Čertova skála je tvořen starohorním bazaltem. Jsou zde vzácné a ohrožené druhy rostlin a živočichů. Vstup veřejnosti není omezen. Horolezecká činnost zde není povolena.

Převážně suťový les s vysokým zastoupením tisu červeného je dominantou PR U Eremita. V blízkosti prameniště, uprostřed území, se nachází živé tufoviště. Na základě výnosu o zřízení je vstup pro veřejnost povolen jen po značené cestě - trase Naučné stezky U Eremita. Pohyb návštěvníku na naučné stezce je usměrňován pomocí lávek, mostku a informačních panelů.

V PR Vysoký tok převažuje listnatý les se skalnatým vrcholem kopce. Dále pak doubravy a vyšším zastoupením jeřábu břeku. Na základě výnosu o zřízení je vstup pro veřejnost povolen jen po veřejných a značených cestách.

A3 Vůznice

Údolí a svahy NPR Vůznice a EVL Vůznice s přilehlou I., II. a III. zónou CHKO Křivoklátsko, PR Kabečnice a částečně ptačí oblastí Křivoklátsko. Nacházejí se zde zachovalé dubohabřiny, suťové lesy, údolní luhy, vegetace skal, pohyblivých sutí a v údolích obhospodařované louky a na ně vázané chráněné druhy rostlin a živočichů. V severní části území vede červená turisticky značená stezka ke zřícenině hradu Jenčov v NPR Vůznice. Pohyb návštěvníků je zde usměrňován pomocí informačního panelu a zákazového sloupku. Zbytkem území NPR Vůznice nevede žádná turisticky značená trasa a pro veřejnost není ze zákona přístupná cesta podél potoka Vůznice a Benešova potoka na úseku zřícenina hradu Jenčov – Žlubinec nebo východní část NPR. Dle výnosu o zřízení PR Kabečnice je vstup do této rezervace pro veřejnost povolen pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody. V severovýchodní části území se nachází rozhledna na Vysokém vrchu u Poteplic.

A4 Stará Ves

Lokalita teplomilného společenstva nízkých trávníků a křovin s třešní křovitou, chrpou chlumní a sasankou lesní. Přírodní památka Stará Ves a I. zóna CHKO Křivoklátsko. Na

základě výnosu o zřízení je vstup veřejnosti do tohoto chráněného území povolen pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody.

A5 Trubínský vrch

Skalní stepi s bohatou teplomilnou flórou i faunou. Lokalita silně ohroženého česneku tuhého a koniklece lučního českého. Přírodní památka Trubínský vrch a I. zóna CHKO Křivoklátsko. Na základě výnosu o zřízení je vstup veřejnosti do tohoto chráněného území povolen pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody.

A6 Lánská obora

Účelové zařízení Kanceláře prezidenta republiky určené k provozování myslivosti a lesnického hospodaření. Celá obora je oplocena a pro veřejnost je vstup zakázán. Část je zpřístupněna NS. V ploše obory je současně vyhlášená EVL Lánská obora na ochranu tesaříkovitých brouků, velevruba tupého a evropsky významných stanovišť, PR Svatá Alžběta a také ptačí oblast Křivoklátsko. Turisticky vyhledávanou lokalitou je vodní nádrž Klíčava, ke které je povolen vstup pouze na hráz.

A7 Na Babě

Prudké suťovité svahy a skály nad řekou Berounkou. Ve východní části rezervace pastviny s koniklecem lučním českým. Přírodní rezervace Na Babě, EVL Na Babě, I. zóna CHKO Křivoklátsko a ptačí oblast Křivoklátsko. Na základě výnosu o zřízení je vstup pro veřejnost povolen jen po značené cestě k vyhlídce Paraplíčko po Naučné stezce Paraplíčko. Do zbytku území, včetně vyhlídky Baba, je vstup povolen pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody.

B. cenné a cestovním ruchem intenzivně využívané plochy

B1 Skryjsko–týřovické kambrium

Geologické a paleontologické lokality skryjsko–týřovické oblasti Barrandienu. Vstup pro veřejnost není omezen. Přírodní památka Skryjsko–týřovické kambrium a ptačí oblast Křivoklátsko. Plochou prochází modrá a červená turisticky značená trasa a Geologická zážitková stezka Po stopě trilobita. Je zde několik paleontologických lokalit, kde je pro veřejnost zakázán sběr zkamenělin, porušování skalního masivu a výkopové práce. Na paleontologické lokalitě Luh je povolen pro návštěvníky Geologické zážitkové stezky Po stopě trilobita sběr zkamenělin v sutí, dále je zakázáno porušovat skalní masiv a provádět výkopové práce. V paleontologické lokalitě Profil v luhu je udržován geologický profil s informačním panelem.

B2 Valachov

Štoly vzniklé po těžbě kamenečných břidlic, naleziště sekundárních minerálů síry. Přírodní památka Valachov a I. zóna CHKO Křivoklátsko. Na základě výnosu o zřízení je vstup pro veřejnost povolen po veřejných nebo lesních cestách. Není vhodné na lokalitu aktivně navádět návštěvníky z důvodu výskytu vzácných minerálů.

B3 Vraní skála

Skály tvořené silicitem s typickou florou a faunou. Oblíbené vyhlídkové místo do krajiny jižního Křivoklátska. Přírodní památka Vraní skála a I. zóna CHKO Křivoklátsko. Vstup veřejnosti není omezen, přesto je jejich pohyb usměrněn pomocí zábradlí, vyhlídkové plošiny a informačního panelu. Horolezecká činnost zde není povolena.

B4 Brdatka

Prudký skalnatý a suťový svah nad řekou Berouňkou s druhově pestrým lesem. Zakrslé doubravy s bělozářkou liliovitou. Přírodní rezervace Brdatka, I. zóna CHKO Křivoklátsko a ptačí oblast Křivoklátsko. Na základě výnosu o zřízení je vstup pro veřejnost povolen jen po značené stezce – Naučné stezce Brdatka, která zároveň usměrňuje pohyb veřejnosti.

B5 Dubensko

Smíšený les na svahu nad potokem Javornice s vtroušeným tisem červeným. Přírodní rezervace Dubensko a I. zóna CHKO Křivoklátsko. Na základě výnosu o zřízení je vstup pro veřejnost povolen pouze po obvodové vrstevnicové cestě. Na vrcholu Dlouhého hřebene, u východního okraje rezervace se nachází vyhlídka s dřevěným křížem, litinovou sochou Ježíše Krista a kamenem s pamětní deskou.

B6 Nezabudické skály

Teplomilné lesy a křoviny na jižním prudkém svahu nad řekou Berouňkou. Mimořádně bohatá lokalita plazů. PR Nezabudické skály, I. zóna CHKO Křivoklátsko a ptačí oblast Křivoklátsko. Na základě výnosu o zřízení je vstup pro veřejnost povolen jen po veřejné cestě. Územím prochází silnice II. třídy a červená turisticky značená trasa, po které je přístupná vyhlídka na Nezabudických skalách.

B7 Prameny Klíčavy

Lokalita rašelinného prameniště jako jediná svého druhu na Křivoklátsku. Hojná lokalita rosnatky okrouhlohlavé a bledule jarní. PR Prameny Klíčavy, EVL Prameny Klíčavy, I. zóna CHKO Křivoklátsko a ptačí oblast Křivoklátsko. Vstup veřejnosti není omezen, přesto je vhodné omezit vstup jen na modrou turisticky značenou trasu a na stávající lesní cesty z důvodu výskytu vzácného prameniště a rašeliniště.

B8 Údolí Klíčavy

Niva potoka Klíčava s druhově bohatými loukami a s přilehlým svahem. Lokalita hořečku ladního pobaltského a několika druhů orchidejí. PR Údolí Klíčavy, EVL Lánská obora, I. zóna CHKO Křivoklátsko a ptačí oblast Křivoklátsko. Vstup veřejnosti není omezen, přesto je vhodné omezit vstup jen na zelenou turisticky značenou trasu a na stávající lesní cesty z důvodu existence druhově bohatých luk a obavy z jejich poškození sešlapem. Při hranici území vede značená cyklotrasa č. 0103 a Středočeská koňská stezka.

B9 Zdická skalka u Kublova

Dominantní silicitová skalka s porostem starých dubů. PP Zdická skalka u Kublova, I. zóna CHKO Křivoklátsko a ptačí oblast Křivoklátsko. Bez omezení vstupu.

B10 Jalovce na Světovině

Desítky jedinců jalovce obecného pravého na ploše bývalých obecních pastvin. PP Jalovce na Světovině. Bez omezení vstupu.

B11 navrhovaná PR Stráně nad Habrovým potokem

Bývalé louky a pastviny s křovinami a bohatým výskytem vstavače nachového. Předpokládá se omezit vstup veřejnosti z důvodu výskytu vstavačovitých. Zejména na jaře může dojít k nevratnému poškození rostlin soustředěných na poměrně malé ploše v podrostu stínících křovin.

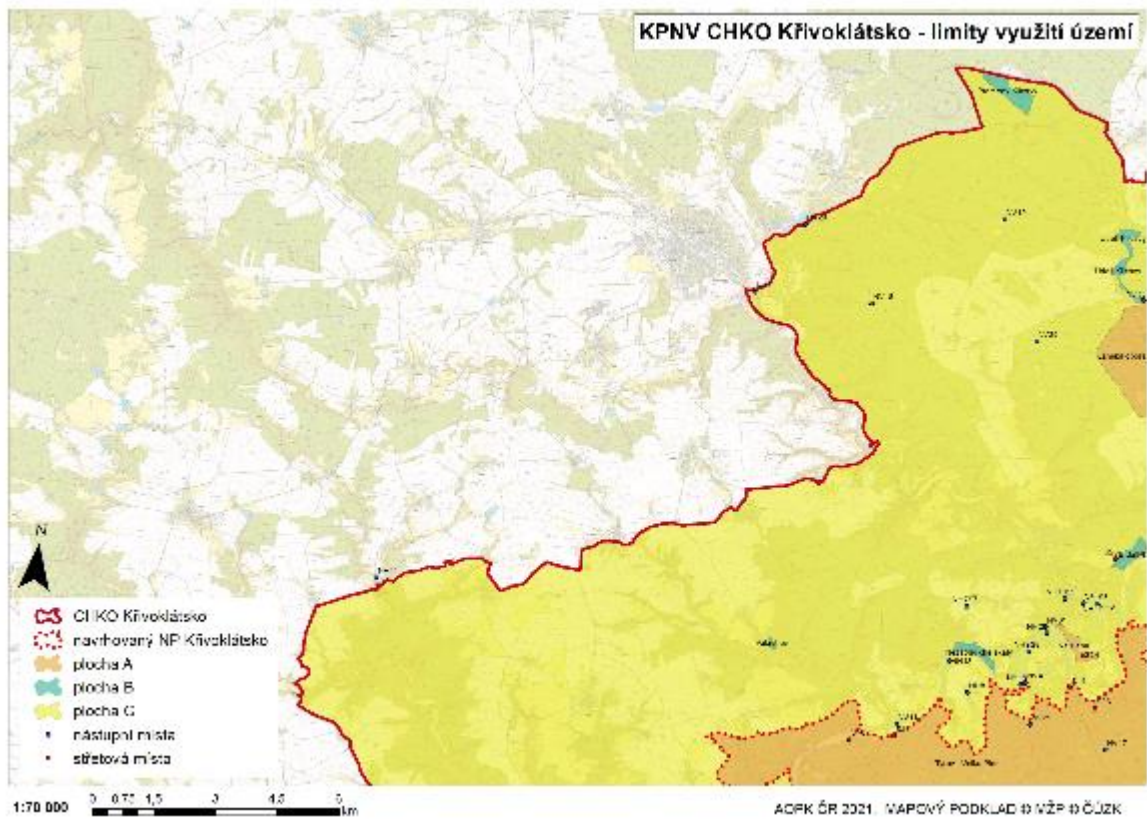
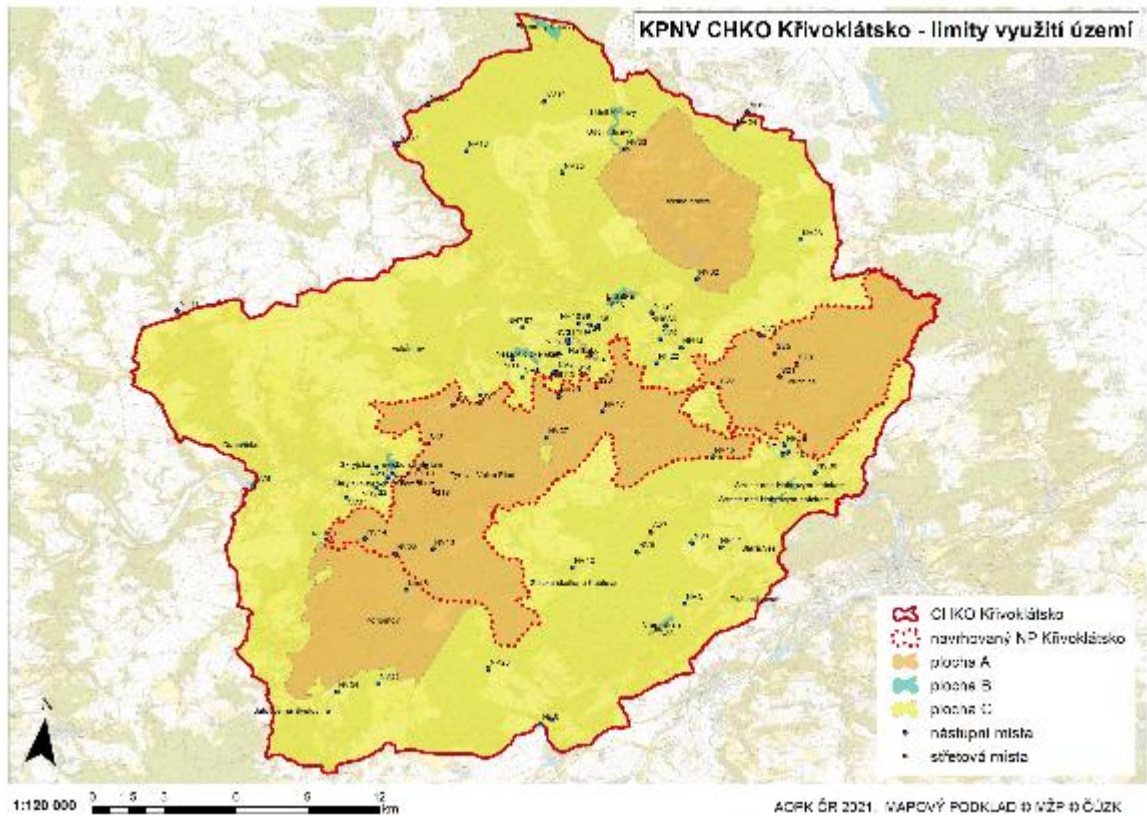
C. ostatní území

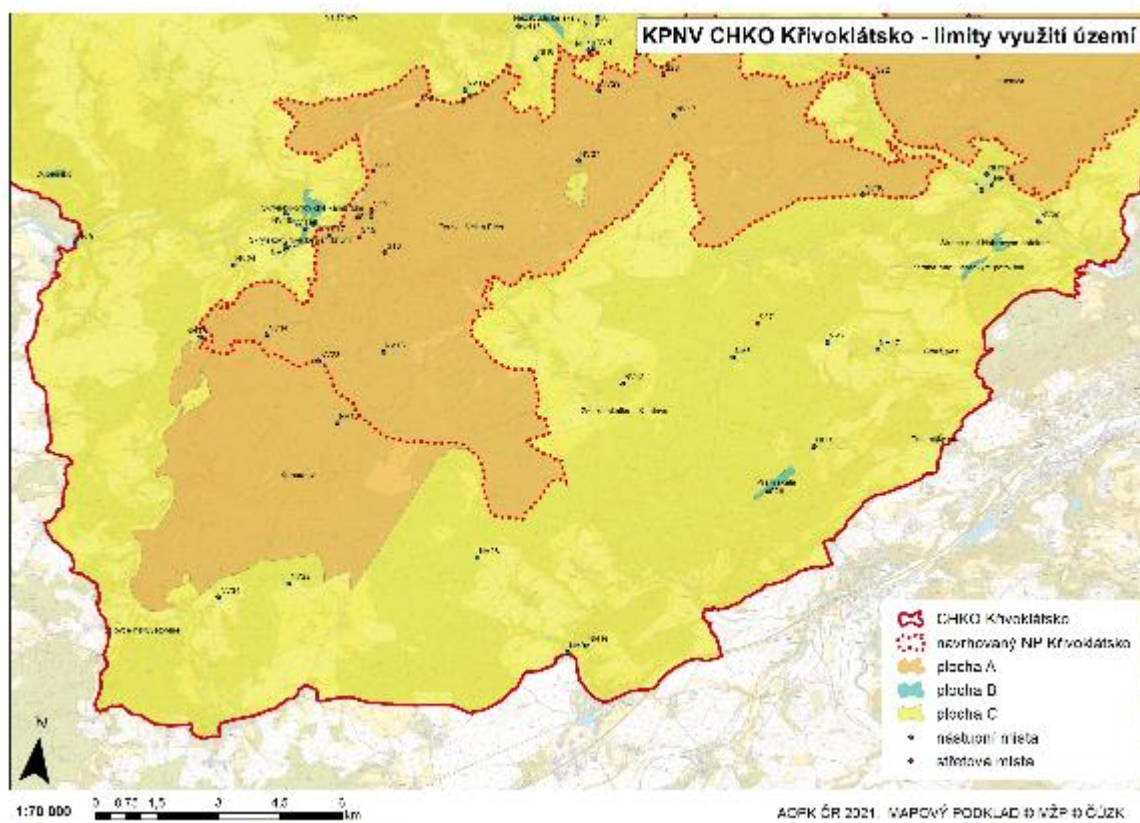
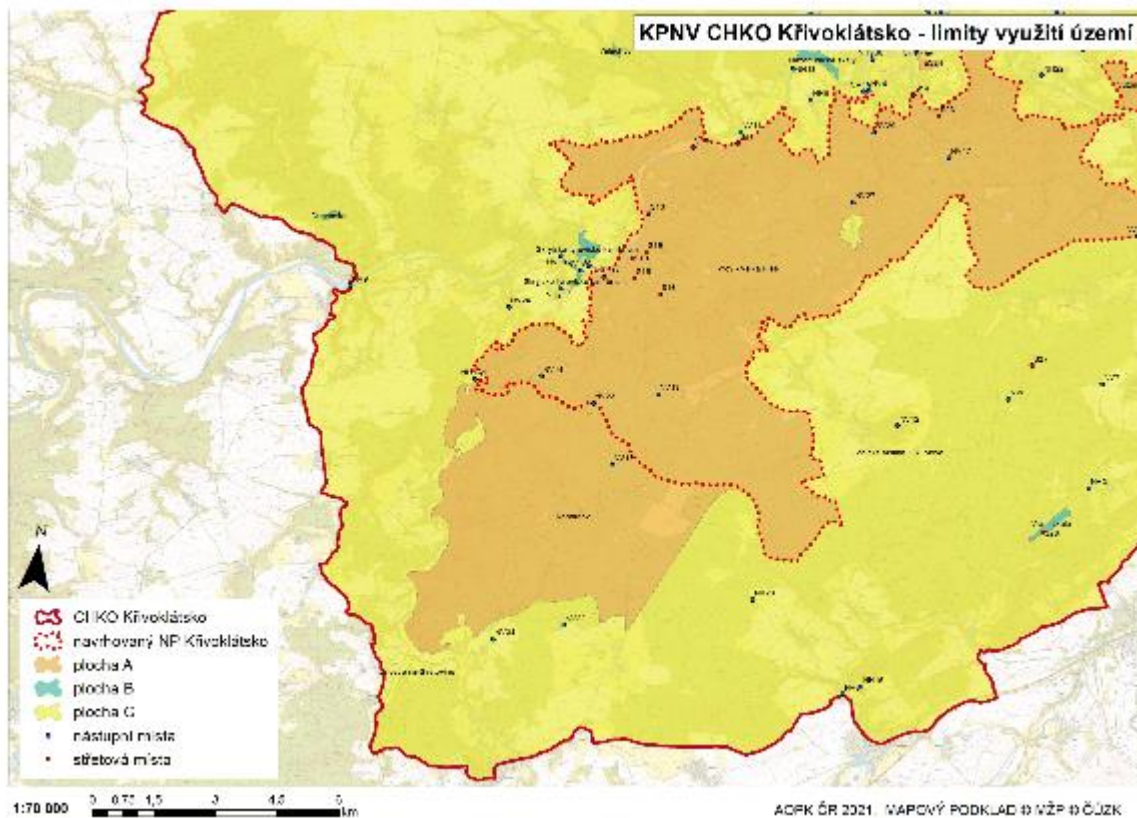
C1 CHKO Křivoklátsko – zbytek území

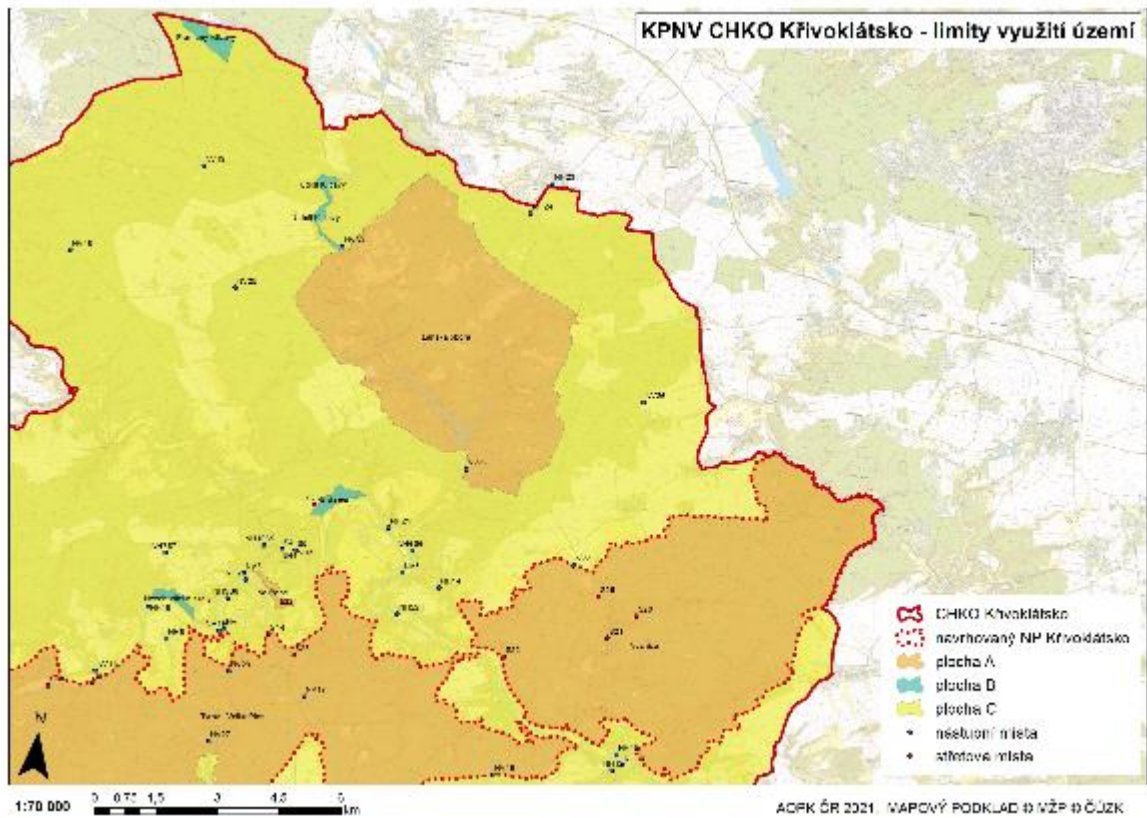
Jedná se o turisticky zajímavá místa, často s vysokou koncentrací lidí – rozhledna Máminka u Hudlic, vyhlídka Na plazích u Kostelíka, tok řeky Berounky, vyhlídka Pěnčina u Sýkořice, vyhlídka Broumčice u Skryjí. Zde je nutné dodržovat zákonná omezení, tj. zákaz roždělávání ohně a táboření mimo zastavěná území obcí, vjíždět a setrvalovat

s motorovými vozidly mimo silnice, místní komunikace, místa vyhrazená a zastavěná území obcí. Nevhodné je volné pobíhání psů, které může být v rozporu s místní obecně závaznou vyhláškou nebo se zákonem o myslivosti vzhledem k ochraně volně žijící zvěře nebo druhů na území honitby. Doporučené je nerealizovat konání hromadných sportovních a kulturních akcí mimo zastavěná území obcí v období hnízdění ptáků (od 1. 3. do 31. 7.). Tyto akce mohou velmi často významně ovlivnit rozmnožování ptáků (výběr a obhajoba teritorií, hnízdění a vyvádění mláďat, přítomnost potravních zdrojů – bezobratlých a drobných obratlovců. Jednotlivé akce je nutno posuzovat individuálně podle konkrétní lokality a termínu. Dále nevytahovat a neodnášet kameny (např. na stavbu věžiček a obrazců) z vodních toků z důvodu výskytu zvláště chráněných druhů, jako je vranka obecná, rak říční, rak kamenáč. Významné paleontologické lokality mimo území PP Skryjsko–týřovické kambrium a plochu A1 (Týřovická rokle, Lůmek u Týřovic, Studená hora u Týřovic, Slapnický mlýn) je nutné chránit také před rekreačním hledáním zkamenělin, které často neprobíhá jen v suti.

Mapy limitů

Vnější obraz CHKO Křivoklátsko

Jaký obraz Křivoklátska je vytvářen? Co na základě něj návštěvníci očekávají?

Analyzovány jsou nejdostupnější média a zdroje informací z pohledu návštěvníka.

Hodnoceno bylo prvních 7 odkazů po zadání slova Křivoklátsko na prohlížečích Google a Seznam, 7 na serveru Youtube a 6 na Facebooku, stránkách Českého rozhlasu a České televize. Pozornost byla věnována i zmíncek o CHKO, pravidlech chování a ochraně přírody. Z tiskovin jsme se zaměřili na ty nejdostupnější před i v průběhu návštěvy.

SHRNUTÍ:

Co lidé očekávají, že najdou: **Terén nahoru a dolů, ráj pro pěší, kam se dá vyrazit i na několikadenní túru, ráj pro houbaře, cyklisty, vodáky i rybáře, minimum lidí. Znamky sporů o národní park.**

Co očekávají, že uvidí: **Lesy, řeku, potoky, skály, hrady a zříceniny, trilobity.**

Obraz Křivoklátska není budován jen jedním nejsilnějším médiem.

Celkový vytvářený obraz **na vyhledávacích** by se dal shrnout jako: **Křivoklátsko nadchne milovníky historie, přírody i romantické duše. Místním ochrana Křivoklátska jako CHKO stačí, národní park nechtějí.**

Místa, na která na Křivoklátsku vyhledávače nejčastěji zvou je **hrad Křivoklát a okolí a z přírodních lokalit Skryjská jezírka.**

Ve výsledcích vyhledávání serverem Seznam.cz se ve srovnání s Googlem mnohem častěji vyskytly aktuální **články o připravovaném národním parku** a odporu místních obcí. Je těžké říct, do jaké míry kauza národního parku ovlivní běžného návštěvníka, který bude vyhledávat informace pro svou návštěvu této oblasti. Každopádně se těmito zprávám nevyhne a přečte si je minimálně tehdy, pokud by z vlastní zkušenosti se statutem národního parku či na základě titulků článků očekával nějaké komplikace vlastního pobytu na Křivoklátsku.

Téma národního parku dominuje i příspěvkům o Křivoklátsku **na Facebooku.**

Pozitivní je fakt, že **stránky Správy CHKO Křivoklátsko** s tipy na naučné stezky a sekci Informace pro návštěvníky CHKO vyskočí poměrně vysoko ve vyhledávání Googlem. I když to na první pohled vypadá, že v sekci Informace pro návštěvníky nic není, jsou tam na proklik skryta pravidla chování v CHKO. Takovéto informace by člověk očekával i na stránkách **oficiálního informačního střediska CHKO Křivoklátsko v síti Domů přírody**. Tam ale takovéto informace nejsou a je problém narazit při vyhledávání i na stránku samotnou.

Vizuální média (Youtube, televize) navozují dojem Křivoklátska jako **krásné, lesnaté krajiny s vyhlídkami, kde skoro nikoho nepotkáte**. I zde je **silným, opakujícím se tématem očekávané vyhlášení národního parku.**

Ve snímcích na **Youtube** převládají videa různé úrovně (od velmi slabých amatérských až po profesionální), která většinou prezentují vlastní natočené spoty a fotografie nebo

dokumentují výšlapy po Křivoklátsku a slouží jako tipy na výlet. Část videí prezentuje území i s lidmi, minimálně s autory. **Označení CHKO je používáno velmi volně a používají je i autoři, kteří s CHKO nejsou nijak spojeni a s názvem dál nepracují. Oficiální prezentace CHKO zde naopak chybí.**

Nejvyváženějším televizním snímkem o Křivoklátsku z hlediska obsahu, formy prezentace a přístupnosti pro diváka je pořad z cyklu Klenoty naší krajiny s Miroslavem Vladykou. Přestože je délkou 26 minut srovnatelný s pořadem z cyklu Krajinou domova, tento pořad udrží pozornost diváka až do konce a nepřestane být zajímavý. Navíc díky kvalitnímu scénáři mluví přirozeně a nenásilně i o ochraně území, rezervacích i pravidlech chování.

V rozhlasových pořadech až na jeden jsou tématem číslo jedna příspěvky o přípravě vyhlášení národního parku. Jejich vyznění by se dalo shrnout takto: **Křivoklátsko je přírodně cenné území, které si statut národního parku a změnu způsobu hospodaření v lesích zaslouží. Obava z nárůstu počtu turistů je však oprávněná.**

Tištěné materiály budí dojem místa, kde návštěvníky vítají, jsou na ně připraveni a vytvářejí pro ně zajímavé produkty. Nejdostupnějšími (byly umístěny také na webu IS Křivoklát) byly 2 typy materiálů: tipy na výlet a hledačky (questy). Převážnou většinu materiálů s tipy na výlet vydal Svazek měst a obcí (SMO) Rakovnicka. Většina materiálů je více než 10 let stará. Hledačky, specifický produkt pro návštěvníky, vznikaly později, od roku 2015. Materiály jsou přehledné a srozumitelné, **velká část tipů na výlet či tras hledaček je směřována do obcí a jejich nejbližšího okolí.**

Internet

Vyhledávač Google:

Chráněná krajinná oblast Křivoklátsko - Wikipedie

https://cs.wikipedia.org/wiki/Chr%C3%A1n%C4%9Bn%C3%A1_krajinn%C3%A1_oblast_K%C5%99ivokl%C3%A1tsko

Encyklopedické heslo na Wikipedii. Význam z hlediska ochrany je zmíněn hned v úvodním odstavci. Kromě přírodovědných charakteristik obsahuje text i podrobnější část o zamýšleném vyhlášení národního parku, které je v době kontroly aktuální (zmiňuje události roku 2022) a o lesnickém parku.

Vytvářený obraz: Křivoklátsko je velmi cenná oblast z hlediska přírodovědného, historického i krajinářského. Vyhlášení národního parku je bolavé téma a má přímo v území mnoho odpůrců.

Křivoklátsko – kraj spisovatele Oty Pavla

<https://www.kudyznudy.cz/aktivity/krivoklatsko-kraj-spisovatele-oty-pavla>

Informační portál CzechTourismu. Byť zmiňuje v nadpisu Otu Pavla, v článku je mu věnována pouze 1 věta. Článek zřejmě čerpal z hesla na Wikipedii, místy ale připomíná překlad automatického překladače z cizího jazyka. Na stránkách kudyznudy pak 168 výsledků vyhledávání pro slovo Křivoklátsko - ubytování, akce, tipy na výlety, kulturní, přírodní i historické památky. Článek je zakončen slovy: „A destinace je také vyhlášeným houbařským rájem, pohyb návštěvníků po lese není v současnosti nijak omezen. Na své si přijdou také cyklisté, lesy jsou protkány kvalitní sítí cykotras; ale také vodáci a rybáři, pro něž je kraj Berounky „zemí zaslíbenou.““ Zmiňuje vysokou lesnatost.

Vytvářený obraz: Krajina Křivoklátska je přírodovědně hodnotná a chráněná, ale pohyb po lese není nijak omezen. Je rájem pro houbaře, cyklisty, vodáky i rybáře.

K nezapomenutelným místům Křivoklátska

<https://www.kudyznudy.cz/vylety/zamilovana-mista-tymu-czechtourismu/k-nezapomenutelny-mistum-krivoklatska>

Další z článků na kudyznudy, informačního portálu CzechTourismu. Jeden z tipů na výlet z kategorie oblíbených míst členů týmu CzechTourismu. Výlet autem s několika zajímavostmi na trase, včetně krátkého výšlapu.

Vytvářený obraz: Na Křivoklátsku jsou i méně známá místa, jejichž návštěvy určitě nebudete litovat.

Na Křivoklátsku vede profit. Národní park brzdí dezinformace, tvrdí ochranáři

https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/krivoklatsko-narodni-park-ochrana-prirody-stredocesky-kraj-ministerstvo-zivotniho-prostredi-klimatic.A220213_160853_domaci_idvs

Informační portál iDnes. Článek je věnován aktuálnímu tématu vyhlášení Křivoklátska národním parkem. Poměrně podrobný článek uvádí do problematiky a zabývá se jak důvody pro vyhlášení národního parku, tak odporem místních a jeho příčinami.

Vytvářený obraz: Proces vyhlášení národního parku a přísnější ochrany přírody na Křivoklátsku se má brzy rozběhnout, část místních si park nepřeje. Vyhlášovat se však má na pozemcích státu, kde rozhoduje stát.

Správa CHKO Křivoklátsko¹⁰

<https://krivoklatsko.ochranaprirody.cz/>

Stránky vypadají jako odborná stránka Agentury ochrany přírody a krajiny ČR. Prezentována jsou fakta a informace, širokou veřejnost neosloví. Naučné stezky ale člověk najde hned na první stránce, což je plus a na první straně je také záložka Informace pro návštěvníky CHKO, kde jsou dále uvedeny zásady chování v CHKO, koňské stezky (včetně zásad chování) a cyklotrasy.

Vytvářený obraz: Křivoklátsko je chráněné území, které má svou správu a odborníky, kteří se o ně starají. CHKO zve k návštěvě, existuje zde návštěvnícká infrastruktura (např. naučné stezky a turistické trasy).

Tipy co podniknout - Křivoklátsko | Regiontourist.cz

<https://www.regiontourist.cz/co-podniknout/lokalita/krivoklatsko/>

Sám se uvádí jako „Cestovní průvodce, web o místních atrakcích a cestování“. Nabídka ubytování, tipů na výlety pro celou ČR, vyhledávání se proto často rozšiřuje na tipy mimo daný region, zde např. celé Střední Čechy, v některých případech i dál. Výlety pěšky nabídl pouze 2: rekreačně naučný areál Křivoklát a okruh ve Svatém Janu pod Skalou (což je však již CHKO

¹⁰ V době zpracování koncepce došlo ke spuštění nové podoby webových stránek AOPK ČR. Zde uvedené hodnocení se týká starší verze stránek z jara 2022.

Český kras). Tipy jsou zaměřeny hlavně na vyhlídky, rozhledny, hrady a zříceniny, muzea, přírodních lokalit mnoho není.

Vytvářený obraz: Křivoklátsko jsou hlavně hrady, zámky a zříceniny.

Osvědčené tipy na výlet: CHKO Křivoklátsko | Slevomat.cz

<https://www.slevomat.cz/vylety/4960-chko-krivoklatsko>

Nabídka ubytování, pobytových a zážitkových voucherů. Objevte Křivoklátsko se Slevomatem. Mluví přímo o CHKO. Hrad Křivoklát, Týřov, tisy, Skryjská jezírka, Po stopách trilobita.

Vytvářený obraz: CHKO je krásná příroda, kterou nejlépe prozkoumáte, pokud se vydáte po naučných stezkách.

Vyhledávač Seznam:

Ze 7 odkazů po zadání slova Křivoklátsko, jsou 2 stejné jako na Googlu: článek z iDnes „Na Křivoklátsku vede profit“ a heslo CHKO Křivoklátsko na Wikipedii.

Dále vyskočily na předních místech:

Křivoklátsko – 13 kouzelných míst, kam se vydat na výlet...

<https://czechtheworld.com/krivoklatsko-zajimava-mista-tipy-na-vylet/>

Průvodci a cestovatelské tipy od dvou cestovatelů, nadšených sportovců a fotografů. Tipy na výlety na Křivoklátsku propojeny s mapou, zahrnují i ubytování.

Vytvářený obraz: Křivoklátsko nadchne milovníky přírody, historie i všechny romantické duše a patří mezi nejkrásnější místa v ČR

Národní park tady nechceme, zní z obcí Křivoklátska | Týdeník HROT

<https://www.tydenikhrot.cz/clanek/narodni-park-tady-nehceme-zni-z-obci-krivoklatska>

Článek redaktora Pavla Barocha o odporu místních obcí proti připravovanému národnímu parku. Aktuální z března 2022.

Vytvářený obraz: Místním stačí CHKO, národní park nechtějí.

Křivoklátsko - CHKO | Turistika.cz <https://www.turistika.cz/mista/krivoklatsko/detail>

Portál se uvádí jako „databáze zážitků a zkušeností, výletů i zajímavých míst od turistů a cestovatelů“. Vyhledávání přímo na stránce vyhledá 19 článků, od tipů na ubytování a výlety až po kauzu národního parku. Nabízí vyhledání vlakového spojení. Zmiňuje krátce i charakteristiku CHKO.

Vytvářený obraz: Na výlety na Křivoklátsku se dá jet i vlakem.

Křivoklátsko <https://www.brdy.info/kapitoly/krivoklatsko.php>

Amatérské, ale přehledné stránky, které se „snaží postihnout krásu Brd, Křivoklátska a Českého Krasu“. Autor se věnuje hlavně historii, lesnictví a geologii. Velmi obsáhlá hesla doprovázená fotografiemi, modely, někdy i 3D modely hradů. Některé snímky jsou pořízeny z dronu. Specifický typ webu, který si jistě najde své příznivce, pro běžného návštěvníka ale příliš podrobný.

Vytvářený obraz: Na Křivoklátsku je spousta krásných míst bez lidí.

CHKO Křivoklátsko <https://www.centralbohemia.cz/dr-cs/26239-chko-krivoklatsko.html>

Stránky Středočeské centrály cestovního ruchu. Křivoklátsko je tu přímo jako CHKO, ne jako region. Zmiňuje vysokou lesnatost hned v úvodu. Jde o stejný článek jako na webu kudyznudy, tedy webu Czech Tourismu.

Vytvářený obraz: Krajina Křivoklátska je přírodovědně hodnotná a chráněná, ale pohyb po lese není nijak omezen. Je rájem pro houbaře, cyklisty, vodáky i rybáře.

Jinde na internetu:

Následující odkaz na stránky oficiálního informačního střediska IS CHKO Křivoklátsko (v rámci sítě www.dumprirody.cz) se neobjevuje do prvních 10 stran výsledků vyhledávání ani na Google, ani na Seznamu. Občas vyskočí jiné stránky tohoto informačního střediska, protože středisko již dlouhou dobu funguje jako certifikované TIC a středisko ekologické výchovy: <https://www.is-krivoklat.cz/>. **Jedná se tedy o 1 instituci, která zde poskytuje informační služby a obsluhuje 2 různé webové prezentace:**

Informační středisko CHKO Křivoklátsko - Křivoklát

<https://www.dumprirody.cz/informacni-stredisko-chko-krivoklatsko/>

Oficiální informační středisko CHKO Křivoklátsko v síti Dům přírody AOPK ČR. Otevřeno od ledna do listopadu, pokud neprobíhají výukové programy. Nabízí informace o CHKO Křivoklátsko v podhradí hradu Křivoklát a akce a programy pro místní i návštěvníky.

Zmiňuje zachovalé a rozsáhlé lesní komplexy.

Vytvářený obraz: Křivoklátsko je chráněné území, které má vlastní informační středisko podávající informace o přírodě a krajině. CHKO s návštěvníky počítá.

Informační středisko Křivoklát <https://www.is-krivoklat.cz/>

Klasické stránky turistického informačního centra nabízí informace včetně ubytování, akcí, produktů pro turisty: naučné stezky, hledačky, tipy na výlety. Informační materiály jsou na stránkách ke stažení či prohlédnutí i elektronicky (mapy naučných stezek a Průvodce NS od AOPK ČR, pracovní listy k hledačkám, tipy na výlety).

Vytvářený obraz: Křivoklátsko je na Rakovnicku. Nabízí procházky lesy a kolem řek, geologicky a historicky zajímavá místa a romantickou plavbu po Berounce.

Facebook:

Křivoklátsko – oficiální <https://www.facebook.com/aopkchkokrivoklatsko>

1,4K lidí sleduje. Oficiální FB AOPK ČR - Správy CHKO Křivoklátsko. Zajímavosti z CHKO, aktuality jako výstavy či sčítání ptáků. Příspěvky si občas protiřečí – v jednom upozorňují na to, že do rezervací se ani na pořizování fotek mimo cesty nesmí, v druhém sami zvou k vyhlídce mimo turistickou trasu. Jelikož není vysvětlen rozdíl, běžný čtenář ho nepozná a je zmaten.

Vytvářený obraz: CHKO je k nalezení na sociálních sítích a milovníkům přírody může nabídnout zajímavé aktivity.

CHKO Křivoklátsko <https://www.facebook.com/chkokrivoklatsko>

4,5K lidí sleduje. Není jasné, komu účet patří, je zde ale uveden web informačního střediska Křivoklát. Pozvánky na návštěvu a akce – jako jarní úklid Berounky.

Vytvářený obraz: CHKO Křivoklátsko zve k návštěvě.

Národní park Křivoklátsko <https://www.facebook.com/krivoklatsko>

2,8K lidí sleduje. Slouží jako jedna z platforem informací a výměny názorů na připravovaný národní park. Iničiátoři vytvoření národního parku podporují.

Vytvářený obraz: Křivoklátsko se připravuje na vyhlášení národního parku. Jsou lidé, kteří vyhlášení podporují, i ti kteří jsou proti.

Brdy, Křivoklátsko a Český kras

<https://www.facebook.com/groups/436493690445708>

Veřejná skupina. 5,4K členů. „Skupina pro normální fotografy, milovníky krajiny, srdcaře, trampy, skauty, a koneckonců i pro ochranáře :-). Bez cenzury.“ Sdílení zážitků a tipy na společné akce pro fandy.

Vytvářený obraz: Sdílení zážitků a tipy na výlety.

Ne - Národní park Křivoklátsko

<https://www.facebook.com/groups/478694533920518>

Soukromá skupina vytvořená 8. února 2022. 465 členů. „Skupina proti zřízení NP Křivoklátsko“.

Vytvářený obraz: Národní park Křivoklátsko má své odpůrce, kteří spolu chtějí komunikovat na sociálních sítích.

Křivoklátsko a Berounsko <https://www.facebook.com/groups/718239514891438>

Otevřená skupina. 446 členů. Sdílení a tipy na akce. Obsahuje hodně příspěvků krajských novin. V poslední době se stává také platformou pro výměnu názorů na zřízení národního parku.

Vytvářený obraz: Debata o národním parku proniká do všech médií.

Youtube:

Kouzelné Křivoklátsko https://www.youtube.com/watch?v=c_B6wSf69hY

2,9K shlédnutí. Krátký, 2 min dlouhý spot o Lesnickém parku Křivoklátsko. Lesnické hospodaření má na Křivoklátsku dlouhou tradici. Průvodce lesník zve k návštěvě: „Křivoklátsko, to je území pro přírodu i pro lidi, přijďte se sami přesvědčit. Můžete tu obdivovat staleté velikány nebo nasbírat košíky hub.“ V popisu video odkazuje i na FB a web Lesnického parku Křivoklátsko.

Vytvářený obraz: Křivoklátsko jsou hlavně lesy. Je to území pro přírodu i pro lidi. Přijďte se o tom přesvědčit sami.

Křivoklátsko Dokument <https://www.youtube.com/watch?v=rOydfBz5jAk>

405 shlédnutí. 26 minut. Na kanále Krásy české republiky někdo pověsil na web televizní snímek ČT z řady Krajinou domova věnovaný Křivoklátsku. (hodnocení viz Televize).

Vytvářený obraz: Řeka, potoky, skály, hrady a zříceniny – hlavní dominantou této krajiny je ale les.

131 km, 3 dny - Křivoklátsko - Brdy - 1. Den

<https://www.youtube.com/watch?v=xnYArjLgbU4>

1,6K shlédnutí. 6 min. Video deník z prvního dne túry, s přenocováním venku. Dojem z krajiny téměř bez lidí, tipy na vybavení pro ty, kdo by chtěli túru absolvovat.

Vytvářený obraz: Křivoklátsko je krásná, lesnatá krajina s vyhlídkami, kde skoro nikoho nepotkáte.

Zbečenské malebné vyhlídky – Křivoklátsko

<https://www.youtube.com/watch?v=varTm3dZ57I>

648 shlédnutí. 3 min. Pohledy z Masarykovy vyhlídky a vyhlídky Pěnčina nad Zbečnem. Bez komentáře, s titulky. Zmiňuje, že Zbečno leží v srdci CHKO.

Vytvářený obraz: Křivoklátsko je lesnatá krajina s vyhlídkami na obce i řeku Berounku.

CHKO Křivoklátsko <https://www.youtube.com/watch?v=BEj25QYJ36I>

454 shlédnutí. 4 min. Video kanálu CzechNatureVibes. Hrátky se záběry z dronu a střihem, snímky se opakují. Podbarvené anglicky zpívanou moderní písničkou. Krajina Křivoklátska v mlze a mracích. Točeno na podzim. Název není nijak vysvětlen.

Vytvářený obraz: Křivoklátsko leží často v mlze a mracích.

Cesta z města – Křivoklátsko – po stopách trilobitů

<https://www.youtube.com/watch?v=rg38JHGvKIE>

628 shlédnutí. 15 min. Video deník dvoudenní túry ze Skryjí ke Skryjským jezírkům a zřícenině hradu Týřov. Autoři (Random Film) se věnují videoprodukcí i profesionálně, což je vidět např. i na rozmanitosti různých záběrů. Zmiňují CHKO. Doporučují CHKO Křivoklátsko k návštěvě. Kromě autorů žádní další lidé.

Vytvářený obraz: Krajina je hodně nahoru a dolů, ale samý vodopád, potůček, meandry, skály. Rozhodně stojí za návštěvu.

Údolí ticha - CHKO Křivoklátsko

<https://www.youtube.com/watch?v=JDt0WBemEtQ>

56 shlédnutí. 9 min. Kombinace krátkých spotů a fotek, bez komentáře, jen s občasnými krátkými titulky a podkreslující hudbou. „Pojďte se mnou cestou podél Pařezového potoka, kdy se příroda jarem probouzí“. Záběry na porosty sněženek. Že se jedná o trasu naučné stezky se divák dozví jen v psaném úvodu pod příspěvkem. Dozví se tam ale, že je v CHKO, kudy trasa vede a jak je dlouhá.

Vytvářený obraz: Křivoklátsko stojí za návštěvu i v předjaří.

Televize

Klenoty naší krajiny - Křivoklátsko, I. řada, 1. díl. Česká televize 2014, 26 minut.

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10582479956-klenoty-nasi-krajiny/413235100151007/>

Celý pořad uveden větou: Pozoruhodná krajina kolem jednoho z nejslavnějších českých hradů ukrývá mnoho přírodních zajímavostí a tajemství.

Dokument s průvodcem Miroslavem Vladykou mluví o Křivoklátsku jako o jednom z nejkrásnějších míst naší země. Formuje i očekávání návštěvníka: „Kdo se chce toulat kolem Berounky, musí si pořádně namasírovat svalstvo, protože je to tady nahoru a dolů...“. Mezi představovaná místa patří Křivoklát, Skryje, Berounka, romantická místa jako zřícenina hradu Týřov, dále Týřovice, Branov, Skryjská jezírka, NS U Eremita, skály nad Berounkou –Čertova skála, Nezabudické skály. Využívá velmi dobře a nenásilně atraktivní záběry z dronu.

CHKO tvůrci zmiňují hned na začátku dokumentu. V průběhu pak přírodní rezervace a pravidla, jako např. zákaz sběru trilobitů, a naopak, kde je to dovoleno. Naznačují přítomnost většího množství lidí v sezóně.

Vytvářený obraz: Chráněná příroda, kde čas i řeka plynou krásně pomalu a romanticky. I proto Berounka láká vodáky.

Téma CHKO Křivoklátsko <https://ct24.ceskatelevize.cz/tema/697508-chko-krivoklatsko>

Rozcestník příspěvků o Křivoklátsku na ČT24. Polovina se jich týká přípravy národního parku. Jeden článek zmiňuje zvýšený turismus související s vyhlášením národního parku, který může být přínosem pro místní podnikatele, ale v případě extrémního rozmachu může mít na přírodu negativní dopad.

Vytvářený obraz: Křivoklátsko je přírodovědně hodnotná oblast, vyhlášení národního parku je však stále sporné téma.

Křivoklátsko – národní park? z cyklu Nedej se! Česká televize 2014, 16 minut.

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1095913550-nedej-se/214562248410004/>

Uvedeno větou: Křivoklátsko patří mezi klenoty naší přírody. Pořad z roku 2014 (!) mapuje důvody pro a proti vyhlášení národního parku na Křivoklátsku. Vyznívá pozitivně pro zájmy ochrany přírody na základě hodnoty území a celospolečenské objednávky.

Vytvářený obraz: Lesy na Křivoklátsku si statut národního parku a změnu v lesním hospodaření zaslouží.

Křivoklátsko - ČT edu. Česká televize 2020, 12 minut.

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/1146-chko-krivoklatsko>

Dokument označený pro druhý stupeň a střední školy. Využívá materiálu z dokumentu Krajinou domova – jde v podstatě o díl z cyklu Krajinou domova sestříhaný na polovinu délky, ale i tak působí na diváka dost monotónně.

Vytvářený obraz: Křivoklátsko jsou hlavně lesy, hrady, zříceniny a pleše, mezi nimi se klikatí Berounka.

Křivoklátsko si zaslouží být národním parkem, zabezpečí mu to nejlepší ochranu, říká biolog Storch. ČT24 z 2. 2. 2022.

<https://ct24.ceskatelevize.cz/regiony/3436696-krivoklatsko-si-zaslouzi-byt-narodnim-parkem-zabezpeci-mu-nejlepsi-ochranu-rika>

Rozhovor s biologem Davidem Storchem v rámci pořadu Události, komentáře. Ministerstvo životního prostředí zahájí proces vyhlášení Národního parku Křivoklátsko na 16% nejcenějšího území nynější Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko. Nový status by měl účinněji chránit tamní rozmanité lesy, skály, údolí, kaňon Berounky či desítky ohrožených rostlin a zvířat.

Vytvářený obraz: Křivoklátsko si zaslouží být národním parkem, ochrání to lépe cenné lesy.

Krajinou domova – Královské lesy. 7. díl z I. řady cyklu Krajinou domova. Česká televize 2016, 27 minut.

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/11042798844-krajinou-domova/214562260510002/>

Vytvořeno ve spolupráci s MŽP. Pro běžného diváka příliš dlouhý a monotónní dokumentární snímek, který však obsahuje i velmi kvalitní záběry a unikátní pohledy z dronu. Místy příliš hlasitá, monumentální hudba se snaží vzbudit emoce. Když se k ní přidá emocemi nabitý hlas mladšího komentátora, diváka to občas až vyčerpá. Nejvyváženěji působí poslední zhruba čtvrtina.

Ke krajině Křivoklátska patří les a skály. Panovníkova lovecká vášeň chránila celý les na Křivoklátsku před vykácením až do 18. století, kdy o les začalo rychle přicházet. Zůstala jen torza. Dnes je zbytek královského hvozdu „největším a přírodně nejhodnotnějším komplexem listnatých smíšených lesů pahorkatin v celé střední Evropě.“

Královský hvozd, Berounka, Týřovické skály, Nezabudické skály, Hudlická skála, Svatá, poslední jedle, tisy, Kohoutov, Velká pleš, Karlov, Křivoklát, Chlumská stráň, Krašov, Žebrák, Točnick, Týřov, NPR Vůznice. „Kraj přívětivé nálady i zvláštních barevných odstínů – v těch lesích je důstojnost.“

Ze sledovaných snímků se nejvíce věnuje přírodě a krajině.

Vytvářený obraz: Řeka, potoky, skály, hrady a zříceniny – hlavní dominantou této krajiny je ale les.

Rozhlas

Národní park Křivoklátsko má vzniknout už příští rok. Místní ho nechtějí, bojí se turistů. Český rozhlas Plus, Natura. 5. 2. 2022. 24 minut.

<https://plus.rozhlas.cz/narodni-park-krivoklatsko-ma-vzniknout-uz-pristi-rok-mistni-ho-nychteji-boji-se-8674926>

Pro a proti vyhlášení národního parku Křivoklátsko na zhruba 1/6 dosavadního území CHKO. Popsán postup při vyhlášení, očekává se nejdříve v roce 2023. Pořad s příspěvkem starostky Křivoklátska L. Vokounové, náměstkyně MŽP V. Dolejškové, ředitele regionálního pracoviště Střední Čechy J. Obermajera a prezidenta federace Europarc M. Hoška. Dle M. Hoška je obava ze zvýšeného tlaku turismu při vyhlášení národního parku oprávněná a bez nalezení aktivní spolupráce s centrálními cestovního ruchu, které budou park samozřejmě propagovat, jen těžko řešitelná.

Vytvářený obraz: Křivoklátsko je přírodně cenné území, které si statut národního parku a změnu způsobu hospodaření v lesích zaslouží. Obava z nárůstu počtu turistů je však oprávněná.

Chystané vyhlášení Národního parku Křivoklátsko má své příznivce i odpůrce. Český rozhlas Region, 8. 7. 2021. 2 minuty.

<https://region.rozhlas.cz/chystane-vyhlaseni-narodniho-parku-krivoklatsko-ma-sve-priznivce-i-odpurce-8529944>

Krátká zpráva o stavu přípravy národního parku na Křivoklátsku, prostor dostali M. Pecha z České lesnické společnosti Křivoklát, starostka I. Kohoutová z Karlovy Vsi a ředitel regionálního pracoviště AOPK ČR J. Obermajer. Argumenty zahrnují změnu hospodaření do bezzásahového režimu, odpadové hospodářství a divoké parkování v souvislosti s nárůstem turistů za Covidu.

Vytvářený obraz: Křivoklátská příroda si lepší ochranu přírody zaslouží. Bezzásahové hospodaření je ale lesníky vnímáno jako problém, obce se obávají dalšího nárůstu turistů.

Křivoklátsko jako národní park? Je to náš domov, nechceme se ho vzdát, zlobí se starostka Karlovy Vsi. Český rozhlas Plus, Pro a proti. 27. 12. 2021. 24 minut.

<https://plus.rozhlas.cz/krivoklatsko-jako-narodni-park-je-nas-domov-nehceme-se-ho-vzdat-zlobi-se-8648559>

2 různé pohledy na vyhlášení národního parku, debaty se účastní radní pro životní prostředí a zemědělství Středočeského kraje J. Skopalíková a starostka obce Karlova Ves I. Kohoutová.

Vytvářený obraz: Vyhlášení národního parku je bolavé téma a Karlova Ves s ním nesouhlasí.

Obyvatelé Křivoklátska jsou k vyhlášení národního parku skeptičtí. „Proč měnit něco, co funguje,“ říkají. Český rozhlas Region, Zprávy. 13. 3. 2022.

<https://region.rozhlas.cz/obyvatele-krivoklatska-jsou-k-vyhlaseeni-narodniho-parku-skepticti-proc-menit-8701203>

Příspěvek do zpravodajské relace z diskuse k vyhlášení národního parku: „V plánu je teďka oslovit Středočeský kraj, který je hlavním iniciátorem vzniku NP a budeme žádat revokaci usnesení tak, aby došlo znovu k hlasování a vrátila se otázka vzniku NP znovu na stůl zastupitelů kraje,“ dodal starosta Kocman z Bělče.

Vytvářený obraz: Vyhlášení národního parku zatím není hotová věc. Proč měnit něco, co funguje?

V Královském sále na Křivokláte na vás dýchne majestátní atmosféra dávných státnických setkání. Český rozhlas Region, Výlety. 11. 1. 2021. 3 minuty.

<https://region.rozhlas.cz/v-kralovskem-sale-na-krivoklate-na-vas-dychne-majestatni-atmosfera-davnych-8402186>

Pozvánka na návštěvu hradu Křivoklát. Reprezentativní sídlo českých panovníků. Královský sál je po Vladislavském sále v Praze druhým největším gotickým sálem pravidelného tvaru u nás.

Vytvářený obraz: Hrad Křivoklát stojí za návštěvu.

Ochranu přírody máme top kvality, problém je ten zbytek. Přibude národní park Křivoklátsko? Český rozhlas Radio Wave, Podhoubí. 11. 1. 2022, 24 minuty.

Téměř půlhodinový rozhovor s náměstkem ministryně životního prostředí V. Dolejským. Co jsou to vlastně národní parky, potřebujeme nějaké nové? Nepříliš úspěšný pokus o zjednodušení některých pojmů a procesů spojených se statutem a vyhlášením národního parku.

Vytvářený obraz: Křivoklátsko si národní park zaslouží. Jde o národní přírodní bohatství.

Tištěné materiály

Průvodce po naučných stezkách CHKO Křivoklátsko

Třicetistránková brožurka tvaru klasického letáku na výšku. Dostupná běžnému návštěvníkovi jen online na webu IS Křivoklát. Podle grafického manuálu AOPK ČR, stručné, přehledné, kromě nepříliš záživného úvodu, kterým je ale běžně AOPK ČR používaná charakteristika oblasti. Nabízí základní informace o 9 naučných stezkách na území CHKO, včetně cílové skupiny a náročnosti trasy. Některé stezky jsou spravovány přímo AOPK ČR – Správou CHKO Křivoklátsko, některé mají jiného správce. Užitečný je fakt, že brožura tuto informaci uvádí a

je tedy jasné, kdo je za aktuální stav infrastruktury zodpovědný. Vydání v roce 2008, od té doby uplynulo třináct let, což vzbuzuje otázku, v jakém stavu jsou stezky dnes a zda je vhodné k nim přitahovat i nadále pozornost. Jsou zde propagovány, proto je návštěvník očekává ve 100% stavu. Novější stezky zde chybí.

Pozn: Na webu IS Křivoklát je v elektronické verzi i novější oboustranná, zřejmě trhací mapa formátu A3 (?) naučných stezek v CHKO Křivoklátsko z roku 2021. Na mapovém podkladu Shocart, obsahuje 15 naučných stezek. U každé v několika bodech krátký popis.

Křivoklátsko a Berounka

Leták vydal v roce 2007 SMO Rakovnicka. S podtitulem Tipy na výlety, romantická Berounka, Křivoklátsko ve filmu atd. Obsahuje poměrně dost informací, s odkazy na další zdroje informací k tematickým výletům či návštěvám konkrétní památky. Kromě tipů na výlet na Křivoklátsku obsahuje sekci Poznejte celé Rakovnicko, kde jsou i další místa v regionu v SMO Rakovnicka.

Křivoklátsko – královská dovolená

Skládaný 12 stránkový leták. Vydal v roce 2008 SMO Rakovnicka. CHKO a biosférickou rezervaci jako punc kvality využívá hned v úvodu. Příliš výrazný grafický i barevný design, ale texty jsou stručné, srozumitelné a přehledné, vždy s udáním zdroje pro více informací. Tipy na výlet zahrnují hlavně výlety za hrady, zříceninami a vyhlídkami, ale zvou také na místa spojená s tvorbou Oty Pavla kolem Berounky či skalní jezírka u Skryj a plavbu po řece i pro začátečníky. Obsahuje sekci Poznejte celé Rakovnicko, kde jsou i další místa v širším regionu Rakovnicka. Na rozdíl od předchozího letáku z roku 2007 zde značka Rakovnicko vizuálně přebíjí Křivoklátsko.

Rakovnicko – Tipy na výlety (1 až 12)

Na webu IS Křivoklát (a SMO Rakovnicka). Vydáno 2008-2010. Grafická úprava stejná jako u výše uvedeného Křivoklátsko – Královská dovolená. Černobílá verze pro tisk. Stručné, srozumitelné, s popisem cesty, délkou trasy. Série 12 letáků tipů na výlet na Rakovnicku, která ve většině případů obsahuje i nějakou lokalitu či zajímavost z Křivoklátska: leták 1) Ze Skryj údolím Berounky ke zřícenině Týřova, 2) Za romantickou krásou Skryjských jezírek, 3) Z Hamousova statku k přehradě Klíčava, 4) Z Křivoklátska do Zbečna kolem řeky po naučné stezce, 5) K nejkrásnějším vyhlídkám na královský hrad Křivoklát, Údolím Javornice od Krakovce po Berounku, 6) Okolím Nového Domu za lesními pomníky, 7) -, 8) Z hradu Krakovce k náhrobním deskám šlechticů, S Otou Pavlem kolem řeky Berounky, Do Skryj za trilobity, 9) -, 10) Lesní hřbitov v Křivoklátě, Fürstenberská oborní zeď, 11) Kaple sv. Eustacha nad Křivoklátem, Rozhledna Velká Buková, 12) Pomník knížete Fürstenberka v Křivoklátě.

U všech letáků Rakovnicka je sekce, která obsahuje stejné následující tipy na výlet z Křivoklátska: hrad Křivoklát, Zbečno – Hamousův statek, Skryje – hrad Týřov, hrad Krakovec.

Vycházkové okruhy kolem hradu Křivoklátska

Na webu IS Křivoklát, vydáno SMO Rakovnicka 2007. Černobílá verze pro tisk.

4 okruhy: Sokolí, Královská pěšina, Bednářská stezka, Leontýnina cesta. Přehledné, stručné, srozumitelné, s délkou a náročností trasy, krátkým popisem trasy a některých zajímavých míst. Schéma tras a zajímavostí. Podrobnější odkaz na hrad Křivoklát a prohlídkové trasy a Informační a vzdělávací středisko LČR Křivoklát a jeho expozici. Otevírací doba v roce 2007. Materiál uvádí, že na přípravě okruhů se podílela Správa CHKO Křivoklátsko.

Křivoklátskem Oty Pavla

Na webu IS Křivoklát, vydáno SMO Rakovnicka 2006. 2 letáky.

Tip na třídní putování krajinou Oty Pavla. Den první: Údolím zlatých úhořů. Pěší túra z Křivokláta do Skryjí (celkem 15,7 – 18,5 km, dle ubytování). Den druhý: Po stopách Fialového poustevníka. Vycházka k troskám hradu Týřova, prohlídka Skryj včetně místního muzea a vycházka do Přírodní rezervace Jezírka (celkem cca 15 km). Den třetí: Ráje Oty Pavla. Plavba lodí po řece Berounce (cca 13,3 km včetně 1,5 km pěší cesty k vlaku v Roztokách). Přehledně uspořádané užitečné informace s kontakty, popisem trasy a zajímavostmi, které výletu dávají kontext. Tip na mapu na cesty Rakovnickem doplněnou vlastivědným průvodcem. (1:60 000, nakladatelství Žaket, 2006). Zmiňuje prý i méně známé turistické cíle.

Rakovnicko – přehled cyklotras

Na webu IS Křivoklát, vydáno SMO Rakovnicka 2006.

Přehled většinou značených cyklotras s krátkou charakteristikou a km. Málo přehledná mapa. Kontakty na cykloservisy.

Hledačky

Na webu IS Křivoklát a www.mas-rakovnicko.cz, hledačky (pracovní listy) k vytištění. Série hledaček je označena jako Křivoklátsko Rakovnicko Questing. Jednodušší grafika je přehlednější, ve složitější se člověk ztrácí, hlavně u situačních plánek. U některých hledaček není uvedena délka ani obtížnost, odklání se tím od původních pravidel pro formu hledačky. Rok vzniku není uveden. Situovány jsou většinou do obcí a jejich nejbližšího okolí.

Velká Buková – Od rozhledny lesem do podhradí Křivokláta, cca 3 km

Nížbor – za zlatým pokladem do keltského města, cca 5,5 km

Hudlice – za úchvatným výhledem na tajemnou Hudlickou skálu, délka neuvedena

Skryje – Královstvím trilobitů za křivoklátskými uhlíři, cca 6 km

Křivoklát – s Karlem Egonem nahoru a dolů, cca 1,5 hodiny

Nový Jáchymov s rytířem Hradovanem, cca 4 km

Trubská s rytířem Radovanem, cca 4 km

Broumy – Kublov – Velíz, délka neuvedena

Z Podkozí do Podkozí podél mlýnů na Kačáku, délka neuvedena

Cestou kolem Svaté, délka neuvedena

Výsledky průzkumu mezi návštěvníky CHKO Křivoklátsko

Průzkum proběhl od července do listopadu 2021.

Termín sběru	Počet dotazníků	
Hlavní sezóna: červenec – srpen 2021	210	65 %
Vedlejší sezóna: září – listopad 2021	115	35 %
Celkem	325	100 %

Místo sběru	Počet dotazníků	
Křivoklát	50	15 %
Nezabudice	65	20 %
Nižbor	80	25 %
Skryje	65	20 %
Zbečno	65	20 %
Celkem	248	100 %

Tazateli byli brigádníci zajištění ve spolupráci s AOPK ČR Správou CHKO Křivoklátsko. Výsledky zpracoval a vyhodnocení provedl L. Ptáček.

Výběr hodnocených skupin a interpretace výsledků

Výsledky byly vyhodnoceny za celý soubor 325 respondentů a dále byly vyhodnoceny podle vybraných skupin:

Skupina	Počet dotazníků	Výběrové kritérium
Rodiny s dětmi	104 (32 %)	Skupina definována na základě přímého dotazu (ot. 3 S kým jste na výletě dnes?, volba 3 s rodinou včetně dětí do 15 let)
Pěší návštěvníci	156 (48 %)	Respondenti, kteří na otázku 12a způsob pohybu po regionu odpověděli 6 pěšky
1denní návštěvníci	138 (42 %)	Skupina definována na základě přímého dotazu (ot. 4 Jaká je délka vašeho pobytu v regionu, volba 1 několik hodin anebo volba 2 1 den)
Pobytovní turisté	122 (38 %)	Skupina definována na základě přímého dotazu (ot. 4 Jaká je délka vašeho pobytu v regionu, volba 3 2 dny anebo volba 4 3-7 dní anebo volba 5 déle než 7 dní)
Místní	65 (22 %)	Skupina definována na základě přímého dotazu (ot. 4 Jaká je délka vašeho pobytu v regionu, volba 6 bydlím zde)

Další skupiny, např. Cykloturisté nebyly vzhledem k nízkému počtu respondentů zvlášť hodnoceny.

1. Křivoklátsko je...

Otázka: 1. Co si vybavíte, **když se řekne Křivoklátsko?** (možno napsat více položek)

Křivoklátsko je...	Celkem	%	Rodiny s dětmi			Pěší			1denní			Pobyty			Místní		
Berounka	86	12%	31	15%	2%	36	11%	-1%	30	10%	-2%	40	15%	3%	16	11%	-1%
Křivoklát, hrad, podhradí	177	25%	55	26%	0%	93	28%	3%	82	25%	0%	68	26%	0%	27	19%	-6%
Lesy	94	13%	29	14%	0%	44	13%	0%	39	13%	0%	36	14%	0%	19	13%	0%
Příroda a krajina	100	14%	34	16%	2%	44	13%	-1%	37	13%	-2%	36	14%	-1%	27	19%	5%

Pozn: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- nejčastější odpovědi respondentů byl **hrad Křivoklát, Křivoklát (25 %)** a s odstupem **příroda a krajina (14 %)**, **lesy (13 %)** a **Berounka (12 %)**

Po skupinách

- Rodiny s dětmi – nejčastěji uváděly odpověď **Křivoklát (26 %)**
- Pěší návštěvníci – jmenovali nejčastěji **Křivoklát (28 %)** – nejvyšší hodnota
- 1denní – nejčastější odpovědí bylo **Křivoklát (25 %)**
- Pobyty – nejčastěji byly pro **Křivoklát (26 %)**
- Místní – nejčastěji říkali **Křivoklát (19 %)** – nejnižší hodnota, a **příroda a krajina (19 %)** – nejvyšší hodnota

2. Důvod návštěvy

Otázka: 2. Jaké jsou dva převažující důvody Vaší návštěvy Křivoklátska?

Důvod návštěvy	Celkem		Rodiny s dětmi			Pěší			1denní hosté			Pobytoví hosté			Místní		
1 poznávání přírody a jejích krás	250	77%	84	81%	4%	120	77%	0%	110	80%	3%	94	77%	0%	46	71%	-6%
2 klid a odpočinek	248	76%	77	74%	-2%	123	79%	3%	105	76%	0%	90	74%	-3%	53	82%	5%
3 poznávání kulturního bohatství / kulturní akce	51	16%	25	24%	8%	27	17%	2%	23	17%	1%	21	17%	2%	7	11%	-5%
4 sportování	56	17%	12	12%	-6%	19	12%	-5%	24	17%	0%	22	18%	1%	10	15%	-2%
5 služební cesta	7	2%	0	0%	-2%	3	2%	0%	2	1%	-1%	4	3%	1%	1	2%	-1%
6 jiný (vypište):	35	11%	9	9%	-2%	18	12%	1%	10	7%	-4%	13	11%	0%	12	18%	8%

Pozn.: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- nejvíce respondentů uvedlo **1. poznávání přírody a jejích krás (77 %)** a **2. klid a odpočinek (76 %)**, třetí nejčastější volbou bylo **4. sportování (17 %)** resp. **3. poznávání kulturního bohatství / kulturní akce (16 %)**.

Po skupinách

S výjimkou pěších a místních všechny skupiny uváděly jako hlavní motivaci k návštěvě **1. poznávání přírody a 2. klid a odpočinek**. Pěší a místní měli pořadí prohozené a na prvním místě cenili klid.

- Rodiny s dětmi – dominovala odpověď **1 poznávání přírody a jejích krás (81 %)**, dále **2 klid a odpočinek (74 %)** – nejnižší hodnota, nejvyšší hodnotu ze všech skupin měla odpověď **3 poznávání kulturního bohatství / kulturní akce (24 %)**
- Pěší návštěvníci – nejčastější odpověď byla **2 klid a odpočinek (79 %)**, dále **1 poznávání přírody a jejích krás (77 %)**
- 1denní hosté – nejčastěji uváděli **1 poznávání přírody a jejích krás (80 %)**, dále **2 klid a odpočinek (76 %)**
- Pobytoví hosté – nejčastěji uváděli **1 poznávání přírody a jejích krás (77 %)**, dále **2 klid a odpočinek (74 %)**
- Místní – nejčastější odpověď byla **2 klid a odpočinek (82 %)** – nejvyšší hodnota, dále **1 poznávání přírody a jejích krás (71 %)** – nejnižší hodnota

3. Charakter návštěvy

Otázka: 3. S kým jste na výletě dnes?

Charakter návštěvy	Celkem		Rodiny s dětmi			Pěší			1denní hosté			Pobytovní hosté			Místní		
1 sám	43	13%	0	0%	-13%	17	11%	-2%	20	14%	1%	9	7%	-6%	14	22%	8%
2 s partnerem(kou)	97	30%	0	0%	-30%	53	34%	4%	48	35%	5%	26	21%	-9%	23	35%	6%
3 s rodinou včetně dětí do 15 let	104	32%	104	100%	68%	47	30%	-2%	46	33%	1%	40	33%	1%	18	28%	-4%
4 ve skupince přátel či příbuzných bez dětí	59	18%	0	0%	-18%	27	17%	-1%	23	17%	-1%	29	24%	6%	7	11%	-7%
5 organizovaná akce ve větší skupině (více než 10 osob)	14	4%	0	0%	-4%	6	4%	0%	0	0%	-4%	14	11%	7%	0	0%	-4%
6 jinak	8	2%	0	0%	-2%	6	4%	1%	1	1%	-2%	4	3%	1%	3	5%	2%

Pozn.: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- nejvíce respondentů uvedlo **3 s rodinou včetně dětí do 15 let (32 %)**, **2 s partnerem (kou) (30 %)**, dále **4 ve skupince přátel či příbuzných bez dětí (18 %)**, **1 sám (13 %)** a **5 organizovaná akce ve větší skupině (4 %)**

Po skupinách

- Rodiny s dětmi – odpověď na tuto otázku posloužila jako selekční kritérium této skupiny
- Pěší návštěvníci – nejčastěji přijíždějí *s partnerem(kou)* (34 %) a *s rodinou s dětmi* (30 %)
- 1denní návštěvníci – nejčastěji přijíždějí *s partnerem(kou)* (35 %) a *s rodinou s dětmi* (33 %)
- Pobyty – nejčastěji přijíždějí *s rodinou včetně dětí do 15 let* (33 %)
- Místní – nejčastěji přijíždějí *s partnerem(kou)* (35 %)

4. Délka pobytu

Otázka:4. **Jaká je délka** vašeho současného pobytu v regionu?

Délka pobytu	Celkem		Rodiny s dětmi			Pěší			1denní hosté			Pobytoví hosté			Místní		
1 několik hodin	92	28%	23	22%	-6%	40	26%	-3%	92	67%	38%	0	0%	-28%	0	0%	-28%
2 1 den	46	14%	23	22%	8%	25	16%	2%	46	33%	19%	0	0%	-14%	0	0%	-14%
3 2 dny	49	15%	15	14%	-1%	17	11%	-4%	0	0%	-15%	49	40%	25%	0	0%	-15%
4 3-7 dní	55	17%	18	17%	0%	27	17%	0%	0	0%	-17%	55	45%	28%	0	0%	-17%
5 déle než 7 dní	18	6%	7	7%	1%	7	4%	-1%	0	0%	-6%	18	15%	9%	0	0%	-6%
6 bydlím zde	65	20%	18	17%	-3%	40	26%	6%	0	0%	-20%	0	0%	-20%	65	100%	80%

Pozn.: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- **nejvíce respondentů (28 %) uvedlo odpověď 1 několik hodin, dále následovala odpověď 6 bydlím zde (20 %) a 4 3-7 dní (17 %). Podíl zjištěných krátkodobých návštěvníků (do 1 dne) činil 42 %. Podíl návštěvníků přijíždějících na delší dobu byl 38 %, zbytek tvořili místní (20 %).**

Po skupinách

Odpovědi významně nevybočovaly z celkového rámce.

- Rodiny s dětmi – nejčastější byla odpověď 1 několik hodin a 2 1den (shodně 22 %)
- Pěší návštěvníci – nejčastější byla odpověď 1 několik hodin a 6 bydlím zde (shodně 26 %)
- 1denní návštěvníci – odpověď na tuto otázku posloužila jako selekční kritérium této skupiny
- Pobytí – odpověď na tuto otázku posloužila jako selekční kritérium této skupiny
- Místní – odpověď na tuto otázku posloužila jako selekční kritérium této skupiny

5. Denní aktivity

Otázka: 5. **Dnešní program** na Křivoklátsku: Jaké turistické **aktivity** během něj **hodláte dělat nebo jste dělal(a)?**

Denní aktivity	Celkem	%	Rodiny s dětmi			Pěší			1denní			Pobyty			Místní		
1 krátká procházka	117	36%	42	40%	4%	65	42%	6%	60	43%	7%	32	26%	-10%	25	38%	2%
2 delší výlet pěšky	132	41%	40	38%	-2%	78	50%	9%	52	38%	-3%	59	48%	8%	21	32%	-8%
3 vícedenní výlet (nocování venku)	19	6%	6	6%	0%	9	6%	0%	1	1%	-5%	17	14%	8%	1	2%	-4%
4 cyklovýlet	38	12%	14	13%	2%	3	2%	-10%	13	9%	-2%	10	8%	-3%	15	23%	11%
5 sportovní cyklistika	8	2%	2	2%	-1%	1	1%	-2%	5	4%	1%	2	2%	-1%	1	2%	-1%
6 vodácká turistika	33	10%	7	7%	-3%	5	3%	-7%	7	5%	-5%	23	19%	9%	3	5%	-6%
7 běh	9	3%	2	2%	-1%	5	3%	0%	3	2%	-1%	5	4%	1%	1	2%	-1%
8 geocaching	3	1%	2	2%	1%	1	1%	0%	1	1%	0%	2	2%	1%	0	0%	-1%
9 jiný sport:	8	2%	1	1%	-2%	5	3%	1%	3	2%	0%	2	2%	-1%	3	5%	2%

Pozn: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- nejvíce respondentů uvedlo odpověď **2 delší výlet pěšky (41 %)** a **1 krátká procházka (do 2 hodin) (36 %)**.

Po skupinách

- Rodiny s dětmi – nejvíce uváděly odpověď **1 krátká vycházka (40 %)** a **2 delší výlet pěšky (38 %)**
- Pěší návštěvníci – z definice této skupiny plyne, že nejčastější odpovědi byly 1 a 2 (42 % + 50 % = 92 % – nejvyšší dosažená hodnota)
- 1denní – 43 % uvedlo **1 krátká vycházka** a 38 % odpověď **2 delší výlet pěšky**
- Pobyty – dominuje **2 delší výlet pěšky (48 %)** a relativně nejvyšší počet má odpověď **6 vodácká turistika (19 %)**
- Místní – podobně jako většiny skupin převažují pěší aktivity 1 a 2 (38, resp. 32 %) a nejvyšší hodnotu dosahuje odpověď **4 cyklovýlet (23 %)**

6. Která místa dnes navštívíte

Otázka: 6. Kam se dnes vypravíte:

Místa návštěvy	Celkem	%	Rodiny s dětmi			Pěší			1denní			Pobyty			Místní		
1 hrad Křivoklát	95	29%	40	38%	9%	40	26%	-4%	51	37%	8%	35	29%	-1%	10	15%	-14%
2 Točnick / Žebrák	23	7%	9	9%	2%	11	7%	0%	9	7%	-1%	9	7%	0%	5	8%	1%
3 rozhledna Máminka	19	6%	8	8%	2%	9	6%	0%	6	4%	-1%	11	9%	3%	2	3%	-3%
4 Vůznice	1	0%	1	1%	1%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	1	2%	1%
5 Týřovické skály	16	5%	3	3%	-2%	7	4%	0%	4	3%	-2%	8	7%	2%	4	6%	1%
6 Skryje	35	11%	10	10%	-1%	14	9%	-2%	14	10%	-1%	15	12%	2%	7	11%	0%
7 Brdatka	9	3%	1	1%	-2%	8	5%	2%	3	2%	-1%	4	3%	1%	2	3%	0%
8 Skryjská jezírka	62	19%	19	18%	-1%	41	26%	7%	35	25%	6%	18	15%	-4%	9	14%	-5%
9 IVS Křivoklát	2	1%	0	0%	-1%	1	1%	0%	0	0%	-1%	1	1%	0%	1	2%	1%
10 IC Křivoklát Budy	2	1%	0	0%	-1%	0	0%	-1%	0	0%	-1%	2	2%	1%	0	0%	-1%
11 jiné (upřesněte):	114	35%	33	32%	-3%	49	31%	-4%	33	24%	-11%	48	39%	4%	29	45%	11%
Berounka	14	4%	4	4%	0%	3	2%	-2%	4	3%	-1%	7	6%	1%	3	5%	0%
Bránov	17	5%	7	7%	2%	10	6%	1%	4	3%	-2%	10	8%	3%	3	5%	-1%
Nižbor	15	5%	4	4%	-1%	7	4%	0%	5	4%	-1%	5	4%	-1%	5	8%	3%

Pozn: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- nejvíce respondentů uvedlo odpověď **1 hrad Křivoklát (29 %)**, dále pak **8 Skryjská jezírka (19 %)**, **6 Skryje (11 %)**. Z jiných lokalit byly nejčastěji jmenovány **Nižbor, Bránov a Berounka**.

Po skupinách

- Rodiny s dětmi – nejvíce uváděly odpověď **1 hrad Křivoklát (38 %)** – nejvyšší hodnota a **8 Skryjská jezírka (18 %)**
- Pěší návštěvníci – projevili nejvyšší zájem o **1 hrad Křivoklát (26 %)** a **8 Skryjská jezírka (26 %)** – nejvyšší dosažená hodnota
- 1denní – největší zájem byl o **1 hrad Křivoklát (37 %)** a **8 Skryjská jezírka (25 %)**
- Pobyty – nejčastější odpověď byla **1 hrad Křivoklát (29 %)** a **8 Skryjská jezírka (15 %)**
- Místní – nejčastější odpověď byla **1 hrad Křivoklát (14 %)** – nejnižší hodnota a **8 Skryjská jezírka (14 %)** – nejnižší hodnota

7. Nabídka služeb a aktivit

Otázka: 7. **KDYBY** se v CHKO Křivoklátsko nabízelo více turistických **aktivit**, o které byste **měl(a) zájem**?

Denní aktivity	Celkem		Rodiny s dětmi			Pěší			1denní hosté			Pobytoví hosté			Místní		
1 návštěva expozice o CHKO	80	25%	23	22%	-3%	39	25%	0%	32	23%	-1%	35	29%	4%	13	20%	-5%
2 digitální průvodce po území	69	21%	22	21%	0%	33	21%	0%	36	26%	5%	25	20%	-1%	8	12%	-9%
3 program pro děti	74	23%	44	42%	20%	37	24%	1%	36	26%	3%	22	18%	-5%	16	25%	2%
4 procházka přírodou s průvodcem	100	31%	30	29%	-2%	53	34%	3%	46	33%	3%	36	30%	-1%	18	28%	-3%
5 cyklovýlet s průvodcem	55	17%	16	15%	-2%	18	12%	-5%	24	17%	0%	21	17%	0%	10	15%	-2%
6 rukodělný program	59	18%	18	17%	-1%	33	21%	3%	19	14%	-4%	26	21%	3%	14	22%	3%
7 nic, o žádné aktivity nemám zájem	50	15%	8	8%	-8%	22	14%	-1%	24	17%	2%	13	11%	-5%	13	20%	5%
8 jiné (vaše náměty):	11	3%	0	0%	-3%	6	4%	0%	3	2%	-1%	5	4%	1%	3	5%	1%

Pozn.: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- nejvíce respondentů uvedlo odpověď **4 procházka přírodou s průvodcem (31 %)**, **1 návštěva expozice o CHKO (25 %)**, **3 program pro děti (23 %)** a **2 digitální průvodce po území (21 %)**, ostatní odpovědi byly méně časté.

Po skupinách

- Rodiny s dětmi – nejvíce uváděly odpověď **3 program pro děti (42 %)**, nejvyšší dosažená hodnota) a **4 procházka přírodou s průvodcem (29 %)**
- Pěší návštěvníci – preferovali odpověď **4 procházka přírodou s průvodcem (34 % - nejvyšší hodnota)**, **1 návštěva expozice o CHKO (25 %)** a **3 program pro děti (24 %)**
- 1denní – nejčastěji uváděli odpověď **4 procházka přírodou s průvodcem (33 %)**, dále **3 program pro děti (26 %)** a **2 digitální průvodce po území (26 % - nejvyšší hodnota)**
- Pobyty – nejvíce akcentovali odpověď **4 procházka přírodou s průvodcem (30 %)** a **1 návštěva expozice o CHKO (29 % - nejvyšší dosažená hodnota)**
- Místní – nejčastěji odpovídali **4 procházka přírodou s průvodcem (28 %)** a **3 program pro děti (25 %)**, výrazně častější než u jiných skupin byla rovněž odpověď **7 nic, o žádné aktivity nemám zájem (20 %)**

7a Témata zájmu

Otázka: 7a. Témata: O čem byste se chtěl(a) na Křivoklátsku více dozvědět?

Témata zájmu	Celkem	%	Rodiny s dětmi			Pěší			1denní			Pobyty			Místní		
1 základní informace o oblasti	107	33%	32	31%	-2%	47	30%	-3%	57	41%	8%	41	34%	1%	9	14%	-19%
2 geologie	54	17%	14	13%	-3%	30	19%	3%	26	19%	2%	15	12%	-4%	13	20%	3%
3 rostliny	78	24%	20	19%	-5%	41	26%	2%	30	22%	-2%	32	26%	2%	16	25%	1%
4 zvířata	110	34%	35	34%	0%	55	35%	1%	48	35%	1%	40	33%	-1%	22	34%	0%
5 památné stromy	67	21%	19	18%	-2%	37	24%	3%	26	19%	-2%	24	20%	-1%	17	26%	6%
6 místní tradice	128	39%	46	44%	5%	65	42%	2%	53	38%	-1%	54	44%	5%	21	32%	-7%
7 historie osidlování	104	32%	36	35%	3%	44	28%	-4%	44	32%	0%	32	26%	-6%	28	43%	11%
8 železářská tradice	37	11%	6	6%	-6%	16	10%	-1%	13	9%	-2%	16	13%	2%	8	12%	1%
9 myslivost	27	8%	8	8%	-1%	13	8%	0%	8	6%	-3%	8	7%	-2%	11	17%	9%
10 změna klimatu	28	9%	7	7%	-2%	10	6%	-2%	13	9%	1%	10	8%	0%	5	8%	-1%
11 něco jiného:	8	2%	3	3%	0%	6	4%	1%	5	4%	1%	1	1%	-2%	2	3%	1%

Pozn: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- nejvíce respondentů uvedlo odpověď **6 místní tradice (39 %)**, dále pak **4 zvířata (34 %)**, **1 základní informace o oblasti (33 %)** a **7 historie osidlování (32 %)**

Po skupinách

- Rodiny s dětmi – nejvíce uváděly odpověď **6 místní tradice (44 %)**, dále pak **7 historie osidlování (35 %)** a **4 zvířata (34 %)**
- Pěší návštěvníci – největší zájem projevili o **6 místní tradice (42 %)**, **4 zvířata (35 %)** a o **1 základní informace o oblasti (30 %)**
- 1denní – největší zájem byl o **1 základní informace o oblasti (41 %)**, a o **6 místní tradice (38 %)** a **4 zvířata (35 %)**
- Pobyty – nejčastější odpověď byla **6 místní tradice (44 %)**, dále následovaly **1 základní informace o oblasti (34 %)** a **4 zvířata (34 %)**
- Místní – na rozdíl od všech skupin největší zájem projevili o **7 historie osidlování (43 %)**, dále následovala **4 zvířata (34 %)** a **6 místní tradice (32 %)**, ze všech skupin také projevili největší zájem o **9 myslivost (9 %)**

8. Místa návštěvy

Otázka: 8. Která další místa se chystáte během Vašeho pobytu v regionu navštívit nebo jste již navštívili?

Místa návštěvy	Celkem	%	Rodiny s dětmi			Pěší			1denní			Pobyty			Místní		
1 Křivoklát	161	50%	52	50%	0%	77	49%	0%	67	49%	-1%	68	56%	6%	26	40%	-10%
2 Točnick/Žebrák	68	21%	17	16%	-5%	28	18%	-3%	25	18%	-3%	26	21%	0%	17	26%	5%
3 Krušná hora/Máminka	38	12%	12	12%	0%	14	9%	-3%	9	7%	-5%	15	12%	1%	14	22%	10%
4 Vůznice	15	5%	3	3%	-2%	9	6%	1%	3	2%	-2%	1	1%	-4%	11	17%	12%
5 Skryje	101	31%	25	24%	-7%	53	34%	3%	37	27%	-4%	41	34%	3%	23	35%	4%
6 Nižbor	106	33%	34	33%	0%	38	24%	-8%	42	30%	-2%	38	31%	-1%	26	40%	7%
7 Brdatka	33	10%	13	13%	2%	18	12%	1%	3	2%	-8%	13	11%	1%	17	26%	16%
8 Skryjská jezírka	83	26%	22	21%	-4%	39	25%	-1%	24	17%	-8%	37	30%	5%	22	34%	8%
9 Beroun	91	28%	29	28%	0%	36	23%	-5%	37	27%	-1%	34	28%	0%	20	31%	3%
10 Koněpruské jeskyně	129	40%	43	41%	2%	47	30%	-10%	54	39%	-1%	52	43%	3%	23	35%	-4%
11 jiné:	35	11%	7	7%	-4%	24	15%	5%	8	6%	-5%	18	15%	4%	9	14%	3%
12 nevím	29	9%	6	6%	-3%	13	8%	-1%	16	12%	3%	6	5%	-4%	7	11%	2%

Pozn: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- nejvíce respondentů uvedlo odpověď **1 Křivoklát (50 %)**, dále pak **10 Koněpruské jeskyně (40 %)**, **6 Nižbor (33 %)** a **5 Skryje (31 %)**.

Po skupinách

- Rodiny s dětmi – nejvíce uváděly odpověď **1 Křivoklát (50 %)**, dále pak **10 Koněpruské jeskyně (41 %)** a **6 Nižbor (33 %)**
- Pěší návštěvníci – projevili nejvyšší zájem o **1 Křivoklát (49 %)**, **5 Skryje (34 %)** a **10 Koněpruské jeskyně (30 %)**
- 1denní – největší zájem byl o **1 Křivoklát (49 %)**, **10 Koněpruské jeskyně (39 %)** a **6 Nižbor (30 %)**
- Pobyty – nejčastější odpověď byla **1 Křivoklát (56 %)**, **10 Koněpruské jeskyně (43 %)** a **5 Skryje (34 %)**
- Místní – shodný zájem projevili o **1 Křivoklát (40 % - nejnižší hodnota)** a **6 Nižbor (40 %)**, nejčastěji ze všech uváděli odpověď **4 Vůznice (17 %)**

9. Vstup do rezervace

Otázka: 9. Domníváte se, že do nejcennějších částí CHKO Křivoklátsko, by měl být přístup:

Vstup do rezervací	Celkem		Rodiny s dětmi			Pěší			1denní hosté			Pobytovní hosté			Místní		
1 zcela vyloučen	54	17%	13	13%	-4%	23	15%	-2%	28	20%	4%	15	12%	-4%	11	17%	0%
2 umožněn pouze s průvodcem	158	49%	50	48%	-1%	83	53%	5%	61	44%	-4%	68	56%	7%	29	45%	-4%
3 možný bez omezení	77	24%	29	28%	4%	34	22%	-2%	33	24%	0%	25	20%	-3%	19	29%	6%
4 nevím	24	7%	8	8%	0%	13	8%	1%	11	8%	1%	10	8%	1%	3	5%	-3%
5 umožněn jinak:	12	4%	4	4%	0%	3	2%	-2%	5	4%	0%	4	3%	0%	3	5%	1%

Pozn.: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- Nejčastější odpověď byla **2 umožněn pouze s průvodcem (49 %)**, dále **3 možný bez omezení (24 %)** a **1 zcela vyloučen (17 %)**

Po skupinách

Odpovědi se mezi skupinami nijak zásadně nelišily, pouze v případě místních byla podpora pro odpověď **3 možný bez omezení** nejnižší (29 %).

10. Místa noclehu

Otázka: 10. Kde budete dnes nocovat?

Místa noclehu	Celkem	%	Rodiny s dětmi			Pěší			1denní			Pobyty			Místní		
1 Křivoklát	20	6%	13	13%	6%	8	5%	-1%	4	3%	-3%	13	11%	5%	3	5%	-2%
2 Beroun	22	7%	6	6%	-1%	9	6%	-1%	9	7%	0%	7	6%	-1%	6	9%	2%
3 Rakovník	12	4%	4	4%	0%	9	6%	2%	8	6%	2%	2	2%	-2%	2	3%	-1%
4 Praha	39	12%	10	10%	-2%	19	12%	0%	36	26%	14%	3	2%	-10%	0	0%	-12%
5 kam dojdu / dojedu	34	10%	11	11%	0%	14	9%	-1%	8	6%	-5%	20	16%	6%	6	9%	-1%
6 jinde (kde?):	198	61%	60	58%	-3%	97	62%	1%	73	53%	-8%	77	63%	2%	48	74%	13%
Území CHKO	82	25%	22	21%	-4%	40	26%	0%	5	4%	-22%	59	48%	23%	18	28%	2%
okolí CHKO	17	5%	7	7%	2%	10	6%	1%	15	11%	6%	2	2%	-4%	0	0%	-5%
Daleko	11	3%	6	6%	2%	4	3%	-1%	8	6%	2%	3	2%	-1%	0	0%	-3%
Doma	91	28%	29	28%	0%	46	29%	1%	44	32%	4%	4	3%	-25%	43	66%	38%
Ostatní	15	5%	3	3%	-2%	7	4%	0%	2	1%	-3%	11	9%	4%	2	3%	-2%

Pozn: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- nejvíce respondentů uvedlo odpověď **6 jinde** (61 %), v jejímž rámci převládala odpověď **Doma** (28 %) a obce na **území CHKO** (25 %), z jednotlivých obcí nejvíce respondentů uvedlo odpověď **4 Praha** (12 %)

Po skupinách

- Rodiny s dětmi – nejčastěji uváděly odpověď **6 jinde** (58 %), z toho **doma** 28 %, nebo obce na **Území CHKO** (21 %) a **1 Křivoklát** (13 % - nejvyšší hodnota)
- Pěší návštěvníci – nejčastěji nocovali **Doma** (29 %), na **území CHKO** (26 %) nebo **4 Praha** (12 %)
- 1denní – nejčastější odpovědí bylo **Doma** (32 %), **4 Praha** (26 % - nejvyšší hodnota)
- Pobyty – nejčastěji nocovaly na **území CHKO** (48 % - nejvyšší hodnota), včetně odpovědi **1 Křivoklát** celkem 59 %
- Místní – nejčastěji nocovali **Doma** (66 % - nejvyšší hodnota) a na **území CHKO** (28 %)

11. Typ ubytování

Otázka: 11. V jakém zařízení **jsste při svém pobytu ubytován(a)**?

Typ ubytování	Celkem	%	Rodiny s dětmi			Pěší			1denní			Pobyty			Místní		
1 vlastní chata / chalupa/ u známých	79	24%	33	32%	7%	30	19%	-5%	22	16%	-8%	40	33%	8%	17	26%	2%
2 malý penzion / v soukromí	11	3%	4	4%	0%	4	3%	-1%	2	1%	-2%	9	7%	4%	0	0%	-3%
3 hotel (nad 40 lůžek)	6	2%	1	1%	-1%	3	2%	0%	4	3%	1%	2	2%	0%	0	0%	-2%
4 ve stanu / v kempu/obytném voze	78	24%	22	21%	-3%	35	22%	-2%	7	5%	-19%	67	55%	31%	4	6%	-18%
5 nikde (jednodenní návštěva z domova)	151	46%	44	42%	-4%	84	54%	7%	103	75%	28%	4	3%	-43%	44	68%	21%

Pozn: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- nejvíce respondentů uvedlo odpověď **5 nikde (jednodenní návštěva z domova) (46 %)**, dále pak **1 vlastní chata / chalupa/ u známých (24 %)** a **4 ve stanu / v kempu/obytném voze (24 %)**

Po skupinách

- Rodiny s dětmi – nejčastěji uváděly odpověď **5 nikde (jednodenní návštěva z domova) (46 %)**, a **1 vlastní chata / chalupa/ u známých (32 %)**
- Pěší návštěvníci – nejčastěji nocovali v **5 nikde (jednodenní návštěva z domova) (46 %)**, nebo **4 ve stanu / v kempu/obytném voze (22 %)**
- 1denní – nejčastější odpovědí bylo logicky **5 nikde (jednodenní návštěva z domova) (75 % - nejvyšší hodnota)**, a **1 vlastní chata / chalupa/ u známých (16 %)**
- Pobyty – nejčastěji nocovaly v **4 ve stanu / v kempu/obytném voze (55 % - nejvyšší hodnota)** a **1 vlastní chata / chalupa/ u známých (33 % - nejvyšší hodnota)**
- Místní – nejčastěji logicky nocovali **5 nikde (jednodenní návštěva z domova) (68 %)** nebo **1 vlastní chata / chalupa/ u známých (26 %)**

12. Doprava do regionu

Otázka: 12. **Doprava k nám:** Jakým způsobem jste se **dopravil(a) do regionu (na Křivoklátsko)?**

Doprava na místo	Celkem		Rodiny s dětmi			Pěší			1denní hosté			Pobytoví hosté			Místní		
1 hromadnou dopravou	35	11%	8	8%	-3%	20	13%	2%	15	11%	0%	9	7%	-3%	11	17%	6%
2 zájezdovým autobusem	0	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%
3 vlastním autem/motocyklem	244	75%	87	84%	9%	115	74%	-1%	114	83%	8%	102	84%	9%	28	43%	-32%
4 na kole/koloběžce	12	4%	2	2%	-2%	0	0%	-4%	5	4%	0%	1	1%	-3%	6	9%	6%
5 na elektrokole/elektrokoloběžce	2	1%	1	1%	0%	1	1%	0%	1	1%	0%	1	1%	0%	0	0%	-1%
6 pěšky	22	7%	5	5%	-2%	18	12%	5%	2	1%	-5%	1	1%	-6%	19	29%	22%
7 jinak (upřesněte):	10	3%	1	1%	-2%	2	1%	-2%	1	1%	-2%	8	7%	3%	1	2%	-2%

Pozn.: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- nejvíce respondentů uvedlo odpověď **3 vlastním autem/motocyklem (75 %)**, na dalším místě pak uvedli **1 hromadnou dopravou (11 %)** a **6 pěšky (7 %)**

Po skupinách

- Rodiny s dětmi – relativně nejčastěji ze všech skupin přijela **3 vlastním autem/motocyklem (84 % – nejvyšší hodnota)**
- Pěší návštěvníci – nejčastěji cestovali do regionu **3 vlastním autem/motocyklem (74 %)**, **1 hromadnou dopravou (13 %)** a **6 pěšky (12 %)**
- 1denní – nejčastější odpovědí bylo **3 vlastním autem/motocyklem (83 %)**, **1 hromadnou dopravou (11 %)** a **4 na kole/koloběžce (4 %)**
- Pobyty – nejčastější odpověď byla **3 vlastním autem/motocyklem (84 %)**, **1 hromadnou dopravou (7 %)** a **7 jinak (7 %)**, zejména lodí
- Místní – nejčastější odpověď bylo **3 vlastním autem/motocyklem (43 %)**, **6 pěšky (17 % – nejvyšší hodnota)** a **1 hromadnou dopravou (17 %)** – vzhledem k tomu, že se jedná o skupinu místních, která v regionu pobývá, jedná se o způsob přesunu na výchozí bod návštěvy

13. Doprava po regionu

Otázka: 12a. Doprava při pobytu u nás: Jakým způsobem se dnes pohybujete po Křivoklátsku?

Doprava na místo	Celkem		Rodiny s dětmi			Pěší			1denní hosté			Pobytoví hosté			Místní		
1 hromadnou dopravou	17	5%	6	6%	1%	2	1%	-4%	7	5%	0%	3	2%	-3%	7	11%	6%
2 zájezdovým autobusem	0	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%
3 vlastním autem/motocyklem	86	26%	35	34%	7%	0	0%	-26%	44	32%	5%	33	27%	1%	9	14%	-13%
4 na kole/koloběžce	37	11%	10	10%	-2%	0	0%	-11%	13	9%	-2%	15	12%	1%	9	14%	2%
5 na elektrokole/elektrokoloběžce	12	4%	2	2%	-2%	0	0%	-4%	6	4%	1%	5	4%	0%	1	2%	-2%
6 pěšky	157	48%	46	44%	-4%	156	100%	51%	66	48%	0%	51	42%	-7%	40	62%	13%
7 jinak (upřesněte):	15	5%	4	4%	-1%	0	0%	-5%	2	1%	-3%	13	11%	6%	0	0%	-5%

Pozn.: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- nejvíce respondentů uvedlo odpověď **6 pěšky (48 %)**, **3 vlastním autem/motocyklem (26 %)** a **4 na kole/koloběžce (11 %)**, spolu s **5 na elektrokole/elektrokoloběžce celkem 15 %**

Po skupinách

- Rodiny s dětmi – nejčastěji uváděly odpověď **6 pěšky (44 %)** a **3 vlastním autem/motocyklem (34 % – nejvyšší hodnota)**
- Pěší návštěvníci – odpověď na otázku složila jako selekční kritérium, proto je u odpovědi **6 pěšky hodnota 100 %**
- 1denní – nejčastější odpovědí bylo **6 pěšky (48 %)**, na dalším místě pak **3 vlastním autem/motocyklem (32 %)** a na kole, koloběžce nebo elektrokole a elektrokoloběžce – odpovědi 4+5 (13 %)
- Pobyty – oslovení na pobytech po regionu nejčastěji chodili **6 pěšky (42 %)** nebo jezdili **3 vlastním autem/motocyklem (27 %)** a na kole, koloběžce nebo elektrokole a elektrokoloběžce – odpovědi 4+5 (16 %)
- Místní – nejčastěji se po regionu pohybovali **6 pěšky (62 %)**, na kole, koloběžce nebo elektrokole a elektrokoloběžce – odpovědi 4+5 (16 %), **3 vlastním autem/motocyklem (14 %)** a **1 hromadnou dopravou (11 % – nejvyšší zjištěná hodnota)**

14. Kraj původu

Otázka: 13. Ze kterého kraje jste přijeli?

Kraj původu	Celkem	%	Rodiny s dětmi			Pěší			1denní			Pobyty			Místní		
1 PR	75	23%	22	21%	-2%	33	21%	-2%	48	35%	12%	25	20%	-3%	2	3%	-20%
2 SČ	173	53%	53	51%	-2%	91	58%	5%	57	41%	-12%	53	43%	-10%	63	97%	44%
3 PL	22	7%	5	5%	-2%	10	6%	0%	11	8%	1%	11	9%	2%	0	0%	-7%
4 US	19	6%	8	8%	2%	12	8%	2%	7	5%	-1%	12	10%	4%	0	0%	-6%
5 LB	2	1%	1	1%	0%	1	1%	0%	1	1%	0%	1	1%	0%	0	0%	-1%
6 KV	7	2%	2	2%	0%	3	2%	0%	3	2%	0%	4	3%	1%	0	0%	-2%
7 JČ	8	2%	4	4%	1%	1	1%	-2%	2	1%	-1%	6	5%	2%	0	0%	-2%
8 HK	1	0%	1	1%	1%	0	0%	0%	1	1%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%
9 PC	1	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	1	1%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%
10 VY	1	0%	1	1%	1%	0	0%	0%	0	0%	0%	1	1%	1%	0	0%	0%
11 JM	7	2%	3	3%	1%	4	3%	0%	3	2%	0%	4	3%	1%	0	0%	-2%
12 SM	1	0%	1	1%	1%	0	0%	0%	0	0%	0%	1	1%	1%	0	0%	0%
13 MS	5	2%	1	1%	-1%	0	0%	-2%	2	1%	0%	3	2%	1%	0	0%	-2%
14 ZL	0	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%

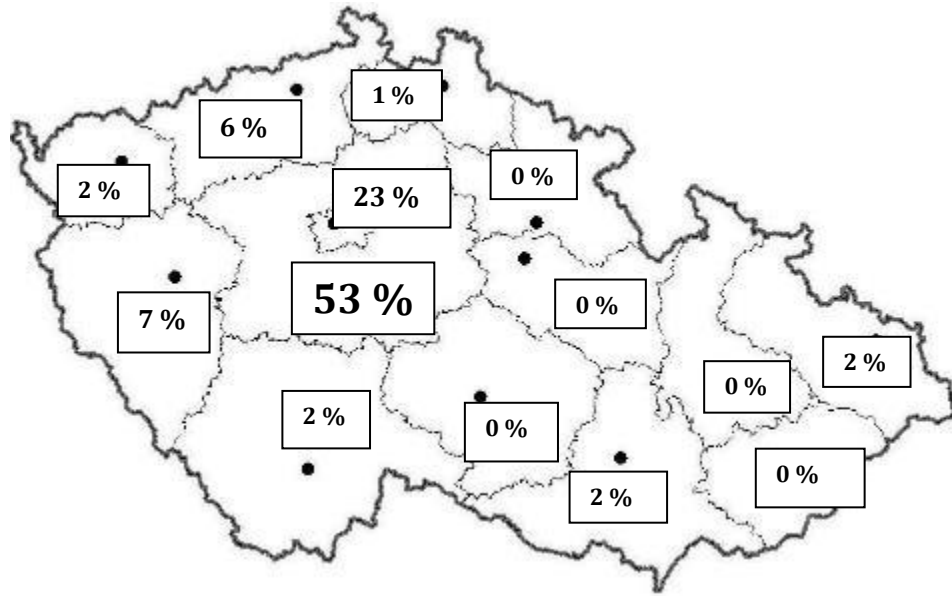
Pozn: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- nejvíce respondentů bylo ze **Středočeského kraje (53 %)** a **Prahy (23 %)**, další v pořadí následoval **Plzeňský kraj (7 %)** a **Ústecký (6 %)**. **89 %** respondentů pocházelo z čtveřice nejbližších krajů, **76 %** ze Středočeského kraje a Prahy.

Po skupinách

- Rodiny s dětmi – ve skupině byl nejvíce zastoupen *Středočeský kraj (51 %)* a *Praha (21 %)*
- Pěší návštěvníci – nejčastěji přijeli ze *Středočeského kraje (58 %)* a *Prahy (21 %)*
- 1denní – nejčastěji přijeli z obcí a měst *Středočeského kraje (41 %)* a *Prahy (35 % - nejvyšší hodnota)*
- Pobyty – nejčastěji pocházely ze *Středočeského kraje (43 %)* a *Prahy (20 %)*
- Místní – nejčastěji přijeli ze *Středočeského kraje (97 %)* a *Prahy (3 %)*

15. Četnost návštěvy

Otázka: 14. **Jak často** Křivoklátsko (kterékoliv místo) navštěvujete?

Četnost návštěvy	Celkem	%	Rodiny s dětmi	Pěší	1denní	Pobyty	Místní
1 jsem zde poprvé	47	14%	12 12% -3%	30 19% 5%	28 18% 3%	19 16% 1%	0 0% -14%
2 jezdím sem jednou za rok či několik let	88	27%	36 35% 8%	42 27% 0%	51 33% 6%	37 30% 3%	0 0% -27%
3 jezdím sem několikrát za rok	86	26%	25 24% -2%	34 22% -5%	39 25% -1%	47 39% 12%	0 0% -26%
4 jezdím sem častěji (alespoň 10x ročně)	39	12%	13 13% 1%	10 6% -6%	20 13% 1%	19 16% 4%	0 0% -12%
5 bydlím zde	65	20%	18 17% -3%	40 26% 6%	0 0% -20%	0 0% -20%	65 100% 80%

Pozn: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- nejvíce respondentů uvedlo *2 jezdím sem jednou za rok či několik let (27 %)* a *3 jezdím sem několikrát za rok (26 %)*, ostatní možnosti byly méně časté, odpověď *5 bydlím zde* byla selekční kritérium pro skupinu Místní

Po skupinách

Všechny skupiny uváděly nejčastěji *2 jezdím sem jednou za rok či několik let*, pouze skupina Pobyty měla jako nejčastější odpověď *3 jezdím sem několikrát za rok*

- Rodiny s dětmi měly největší podíl *2 jezdím sem jednou za rok či několik let (35 % - nejvyšší hodnota)* a *3 jezdím sem několikrát za rok (24 %)*
- Pěší návštěvníci měli nejčastější odpověď *2 jezdím sem jednou za rok či několik let (27 %)* a *5 bydlím zde (26 %)*
- 1denní návštěvníci měli po odpovědi *2 jezdím sem jednou za rok či několik let (33 %)* jako druhou nejčastější *3 jezdím sem několikrát za rok (25 %)*
- Pobyty – měly největší podíl odpovědi *3 jezdím sem několikrát za rok (39 % - nejvyšší hodnota)* a *2 jezdím sem jednou za rok či několik let (30 %)*
- Místní – odpověď na tuto otázku posloužila jako selekční kritérium této skupiny

16. Co se změnilo

Otázka: 15. Pokud sem jezdíte častěji, všiml(a) jste si v posledních deseti letech nějakých změn, jaké to byly?

Křivoklátsko je...	Celkem	%	Rodiny s dětmi			Pěší			1denní			Pobyty			Místní		
Žádná změna	121	38%	43	46%	9%	66	42%	4%	60	35%	1%	40	34%	-4%	22	26%	-12%
více návštěvníků	51	16%	15	16%	0%	28	18%	2%	18	11%	-4%	16	14%	-2%	17	20%	4%
celková spokojenost	22	7%	7	8%	1%	11	7%	0%	4	2%	-4%	11	9%	2%	7	8%	1%
Zhoršení stavu lesů	14	4%	3	3%	-1%	9	6%	1%	5	3%	-1%	4	3%	-1%	5	6%	2%
Zlepšení stavu obcí a památek	12	4%	2	2%	-2%	4	3%	-1%	5	3%	-1%	3	3%	-1%	4	5%	1%

Pozn: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- nejčastější odpovědi respondentů byly, že *žádnou změnu nepozorovali (38 %)* a že *přibýlo návštěvníků (16 %)*, dále vyjadřovali *celkovou spokojenost (7 %)*, zaznamenali *zhoršení stavu lesů (4 %)* a *zlepšení stavu obcí a památek (4 %)*

Po skupinách

- Rodiny s dětmi – nejčastěji uváděly odpověď *žádná změna (46 % - nejvyšší hodnota)* a *více návštěvníků (16 %)*
- Pěší návštěvníci – jmenovali nejčastěji *žádná změna (42 %)* a *více návštěvníků (18 %)*
- 1denní – nejčastější odpovědí bylo *žádná změna (35 %)* a *více návštěvníků (11 %)*
- Pobyty – nejčastěji byly pro *žádnou změnu (34 %)*, *více návštěvníků (14 %)* a *celkovou spokojenost (9 % - nejvyšší hodnota)*
- Místní – nejčastěji říkali *žádná změna (26 % - nejnižší hodnota)* a *více návštěvníků (20 % - nejvyšší hodnota)*

17. Co chybí

Otázka: 16. Jaké vybavení pro návštěvníky vám na Křivoklátsku chybí?

	Celkem		Rodiny s dětmi			Pěší			1denní hosté			Pobytovní hosté			Místní		
Nechybí nic	151	51%	46	51%	-1%	87	55%	4%	64	40%	-11%	62	59%	8%	25	33%	-18%
doprava- benzínky, parkoviště, veřejná doprava	21	7%	6	7%	-1%	10	6%	-1%	6	4%	-3%	7	7%	0%	8	10%	3%
Bankomaty, platba kartou	17	6%	2	2%	-4%	10	6%	1%	4	3%	-3%	6	6%	0%	7	9%	3%
půjčovny kol, koloběžek, lodí, rybářských potřeb	16	5%	4	4%	-1%	8	5%	0%	8	5%	0%	3	3%	-3%	5	6%	1%
Cyklotrasy a cyklostezky	13	4%	6	7%	2%	3	2%	-3%	4	3%	-2%	3	3%	-2%	6	8%	3%
Aktivity pro děti	12	4%	10	11%	7%	7	4%	0%	2	2%	-2%	6	6%	2%	4	5%	1%

Pozn.: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- Nejčastější odpovědí na otázku bylo, že *nechybí nic* (51 %) daleko za ní byla zmíněna *doprava - benzínky, parkoviště, veřejná doprava* (7 %), *bankomaty, platba kartou* (6 %), *půjčovny kol, koloběžek, lodí, rybářských potřeb* (5 %), *Cyklotrasy a cyklostezky* (4 %), *Aktivity pro děti* (4 %)

Po skupinách

- Rodiny s dětmi – nejčastěji uváděly odpověď *nechybí nic* (51 %) a *aktivity pro děti* (11 % - nejvyšší hodnota)
- Pěší návštěvníci – jmenovali nejčastěji *nechybí nic* (55 %)
- 1denní – nejčastější odpovědí bylo *nechybí nic* (40 %)
- Pobyty – nejčastěji uváděly odpověď *nechybí nic* (59 % - nejvyšší hodnota)
- Místní – byli nejkritičtější, nejčastěji říkali *nechybí nic* (33 % - nejnižší hodnota) a dále *doprava - benzínky, parkoviště, veřejná doprava* (10 % - nejvyšší hodnota), *bankomaty, platba kartou* (9 % - nejvyšší hodnota), *půjčovny kol, koloběžek, lodí, rybářských potřeb* (6 % - nejvyšší hodnota), *Cyklotrasy a cyklostezky* (8 % - nejvyšší hodnota)

18. Co překvapilo příjemně

Otázka: 17. Co Vás na Křivoklátsku **PŘÍJEMNĚ PŘEKVAPILO**

Příjemně překvapilo	Celkem		Rodiny s dětmi			Pěší			1denní hosté			Pobytoví hosté			Místní		
Krásná příroda	111	28%	25	21%	-7%	60	29%	1%	45	29%	1%	41	39%	10%	25	32%	2%
Nic	98	25%	36	30%	5%	53	26%	1%	40	26%	1%	31	32%	3%	27	39%	10%
Vesnice, památky	35	9%	18	15%	6%	12	6%	-3%	13	8%	0%	13	8%	2%	9	6%	1%
Klid	26	7%	9	8%	1%	19	9%	3%	8	5%	-1%	9	9%	2%	9	11%	4%
Voda	23	6%	7	6%	0%	6	3%	-3%	9	6%	0%	11	10%	4%	3	4%	-2%
Lidé, relativně málo, příjemní	15	4%	4	3%	0%	7	3%	0%	6	4%	0%	7	7%	3%	2	3%	-1%

Pozn.: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- Nejvíce respondenti zmiňovali *krásnou přírodu* (28 %), dále, že je příjemně nepřekvapilo *nic* (25 %), překvapily je *vesnice, památky* (9 %), *klid* (7 %) a *voda* (6 %) a *lidé, relativně málo, příjemní* (4 %).

Po skupinách

- Rodiny s dětmi – nejčastěji uváděly odpověď *nic* (30 %), *krásná příroda* (21 %) a *vesnice, památky* (15 % - nejvyšší hodnota)
- Pěší návštěvníci – jmenovali nejčastěji odpověď *krásná příroda* (29 %) a *nic* (26 %)
- 1denní – nejčastější odpovědí bylo *krásná příroda* (29 %) a *nic* (26 %)
- Pobyty – nejčastěji uváděly odpověď *krásná příroda* (39 % - nejvyšší hodnota) a *nic* (32 %), relativně nejčastější byl také odpovědi *voda* (10 %) a *lidé, relativně málo, příjemní* (7 %)
- Místní – nejčastěji uváděli odpověď *nic* (39 % - nejvyšší hodnota) a dále *krásná příroda* (32 %) a *klid* (11 % - nejvyšší hodnota)

19. Co překvapilo nepříjemně

Otázka: 17. Co Vás na Křivoklátsku ZKLAMALO?

Zklamalo mě	Celkem	%	Rodiny s dětmi	Pěší	1denní	Pobyty	Místní
Nic	167	62%	55 68% 6%	83 56% -6%	68 67% 5%	69 70% 3%	30 39% -27%
návštěvníci - množství a chování	23	9%	4 5% -4%	16 11% 2%	6 6% -3%	5 5% -4%	12 15% 7%
čistota, odpady	14	5%	2 2% -3%	9 6% 1%	7 7% 2%	2 2% -3%	5 6% 1%
pěší turistika - značení, zarostlé, po silnici, ke hradu, k jezírkám	8	3%	0 0% -3%	5 3% 0%	3 3% 0%	2 2% -1%	3 4% 1%
parkování a doprava	8	3%	3 4% 1%	5 3% 0%	4 4% 1%	3 3% 0%	1 1% -2%

Pozn: sloupce u jednotlivých skupin: počet, % respondentů ze skupiny, rozdíl mezi % všech respondentů a % respondentů ze skupiny

Celkově

- nejčastější odpovědi respondentů bylo **nic (62 %)**, **návštěvníci - množství a chování (9 %)**, **čistota, odpady (5 %)**, **pěší turistika - značení, zarostlé, po silnici, ke hradu, k jezírkám (3 %)** a **parkování a doprava (3 %)**

Po skupinách

- Rodiny s dětmi – nejčastěji uváděly **nic (68 %)**
- Pěší návštěvníci – jmenovali nejčastěji **nic (56 %)** a **návštěvníci - množství a chování (11 %)**
- 1denní – nejčastější odpovědí bylo **nic (67 %)** a **čistota, odpady (7 % - nejvyšší hodnota)**
- Pobyty – nejčastěji byly pro odpověď **nic (70 % - nejvyšší hodnota)**
- Místní – nejčastěji říkali **nic (39 % - nejnižší hodnota)** a **návštěvníci - množství a chování (15 % - nejvyšší hodnota)**

Vážená paní, vážený pane,

představa o Vašich zájmech a způsobu pobytu na Křivoklátsku poskytne AOPK ČR – Správě CHKO Křivoklátsko cenné vodítko pro zlepšení služeb pro návštěvníky. Vaše odpovědi budou využity nejen pro přípravu nabídky pro návštěvníky, ale i pro vhodné směřování cestovního ruchu v území. Mnohokrát děkujeme.

Za řešitelský tým: Ladislav Ptáček, Kristýna Pinkrová, Michal Medek
Ústav pro interpretaci místního dědictví ČR

U otázek, **kde není vysloveně uveden jiný návod**, označte prosím **jednu** z předložených variant odpovědi, která nejvíce odpovídá Vašemu názoru, nebo která se podle Vás nejvíce přibližuje skutečnosti.

1. Co si vybavíte, když se řekne Křivoklátsko? (možno napsat více položek)

2. Jaké jsou dva převažující důvody Vaší návštěvy Křivoklátska?

poznávání přírody a jejích krás klid a odpočinek poznávání kulturního bohatství / kulturní akce
 sportování služební cesta jiný (vypište):

3. S kým jste na výletě dnes?

sám s partnerem(kou) s rodinou, včetnědětí do 15 let (doplňte počet) ve skupince přátel či příbuzných bez dětí organizovaná akce ve větší skupině (více než 10 osob) jinak

4. Jaká je délka vašeho současného pobytu v regionu?

několik hodin 1 den 2 dny 3-7 dní déle než 7 dní bydlím zde

5. Dnešní program na Křivoklátsku: Jaké turistické aktivity během něj hodláte dělat nebo jste dělal(a)?

(možno vybrat více variant)

krátká procházka (do 2 hodin) delší výlet pěšky (více než 2 hodiny) vícedenní výlet (nocování venku)
 cyklovýlet sportovní cyklistika vodácká turistika běh geocaching jiný sport:

6. Kam se dnes vypravíte:

návštěva hradu Křivoklát Točnick / Žebrák rozhledna Máminka Vůznice Týřovické skály Skryje Brdatka Skryjská jezírka IVS Křivoklát IC Křivoklát Budy jiné (upřesněte):

7. KDYBY se v CHKO Křivoklátsko nabízelo více turistických aktivit, o které byste měl(a) zájem?

(možno vybrat více variant)

návštěva expozice o CHKO digitální průvodce po území (aplikace do telefonu) program o Křivoklátsku pro děti procházka přírodou s průvodcem cyklovýlet s průvodcem rukodělný program o místních tradicích nic, o žádné aktivitě nemám zájem jiné (vaše náměty):

7a. Témata: O čem byste se chtěl(a) na Křivoklátsku více dozvědět? (možno vybrat více variant)

základní informace o oblasti geologie rostliny zvířata památné stromy
 místní tradice (např. sklářství) historie osídlování (např. Keltové) železářská tradice myslivost
 změna klimatu něco jiného (konkrétně co?):

8. Která další místa se chystáte během Vašeho pobytu v regionu navštívit nebo jste již navštívili?

Křivoklát Točnick / Žebrák Krušná hora / Máminka Vůznice Skryje Nižbor
 Brdatka Skryjská jezírka Beroun Koněpruské jeskyně jiné:
 nevím

9. Domníváte se, že do nejcennějších částí CHKO Křivoklátsko, by měl být přístup:

- ¹ zcela vyloučen ² umožněn pouze s průvodcem ³ možný bez omezení ⁴ nevím
⁵ umožněn jinak:

10. Kde budete dnes nocovat?

- ¹ Křivoklát ² Beroun ³ Rakovník ⁴ Praha ⁵ kam dojdu / dojedu ⁶ jinde (kde?):

11. V jakém zařízení jste při svém pobytu ubytován(a)?

- ¹ vlastní chata/chalupa/u známých ² malý penzion/v soukromí ³ hotel (nad 40 lůžek)
⁴ ve stanu/v kempu/obytném voze ⁵ nikde (jednodenní návštěva z domova) ⁵ jinak:

12. Doprava k nám: Jakým způsobem jste se dopravil(a) do regionu (na Křivoklátsko)?

- ¹ hromadnou dopravou ² zájezdovým autobusem ³ vlastním autem/motocyklem ⁴ na kole/koloběžce
⁵ na elektrokole/elektrokoloběžce ⁶ pěšky ⁷ jinak (upřesněte):

12a. Doprava při pobytu u nás: Jakým způsobem se dnes pohybujete po Křivoklátsku?

- ¹ hromadnou dopravou ² zájezdovým autobusem ³ vlastním autem/motocyklem ⁴ na kole/koloběžce
^{4.1} na elektrokole/elektrokoloběžce ⁵ pěšky ⁶ jinak (upřesněte):

13. Ze kterého kraje jste přijeli?

14. Jak často Křivoklátsko (kterékoliv místo) navštěvujete?

- ¹ jsem zde poprvé ² jezdím sem 1x za rok či 1x za několik let ³ jezdím sem vícekrát za rok
⁴ jezdím sem často (alespoň 10x ročně) ⁵ bydlím zde

15. Pokud sem jezdíte častěji, všiml(a) jste si v posledních deseti letech nějakých změn, jaké to byly?

16. Jaké vybavení pro návštěvníky vám na Křivoklátsku chybí? (možno napsat více položek)

17. Co Vás na Křivoklátsku PŘÍJEMNĚ PŘEKVAPILO, co Vás naopak ZKLAMALO?:

tj. v čem se lišilo Vaše očekávání od skutečnosti?

18. Jaký je váš věk?

- ¹ 20-29 ² 30-39 ³ 40-49 ⁴ 50-59 ⁵ 60-69 ⁶ 70-79 ⁷ více než 80

Mnohokrát děkujeme za Váš čas a přejeme příjemný pobyt na Křivoklátsku.

Číslo:	Lokalita:	Datum:	Sběrač:	Poznámky:
--------	-----------	--------	---------	-----------